

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1965

ΑΡΙΘ. 13

Η ΕΝΟΧΗ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ ΩΣ ΨΥΧΙΚΗ ΝΟΣΟΣ

Ἡ Ἐκκλησία μας διακηρύσσει διὰ τῶν λειτουργικῶν τῆς κειμένων, ὅτι «καρδίας εὐφραينوμένης θάλλει πρόσωπον», καὶ ὅτι, ὅταν «φοβῆται τις τὸν Κύριον καὶ ἐκκλίνη ἀπὸ παντὸς κακοῦ, τότε ἴασις τῷ σώματι», αὐτοῦ καὶ «ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ». Ἀντιθέτως «οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου, οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου» (Ψαλμ. λζ'). Αὐτὴν τὴν ἐκ τῆς ἀμαρτίας ψυχικὴν ἀσθένειαν ἔχει ὑπ' ὄψιν ὡσαύτως ὁ ψαλμωδός, ὅταν λέγει «Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι ἀσθενῆς εἰμι· ἴασάι με Κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀστᾶ μου» (Ψαλμ. δ', 3).

Ἀληθῶς! Ἐξ ὅλων τῶν βαρῶν καὶ φορτίων τοῦ βίου τούτου οὐδὲν πιέζει τόσο πολὺ τὴν συνείδησιν, ὅσον ἡ ἀμαρτία, ἐκ τῆς ὁποίας πηγάζουν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα δεινὰ τοῦ βίου, ὡς λέγει ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ὡς ἐλέχθη, «δὲν ἔχει σημασίαν ἂν τὸ μέγα βάρος τῆς ἀμαρτίας δὲν τὸ αἰσθάνωνται ὅλοι, καὶ μάλιστα ἐκεῖνοι, πού τὸ ἔχουν βαρύτερον. Μήπως καὶ ὁ ναρκωμένος ἀπὸ τὸ ναρκωτικὸν αἰσθάνεται τοὺς πόνους; Καὶ ὅμως οἱ πόνοι ὑπάρχουν καὶ ἡ ἀσθένεια κατατρώγει τὸν ὀργανισμόν του. Ἄλλ' ὅσοι ἀμαρτωλοὶ συνῆλθον καὶ συνησθάνθησαν τί σημαίνει ἐνοχὴ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐγνώρισαν καλὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν των, εὗρηκαν ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου βάρος βαρύτερον, φορτίον φορτικώτερον καὶ ἐπαχθέστερον, δηλητήριον πικρότερον καὶ δηλητηριωδέστερον, μαρτύριον θλιβερότερον καὶ μαρτυρικώτερον

ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν» (Σεραφεῖμ Παπακώστα, Ἡ Μετάνοια, ἔκδ. 4η, Ἀθήναι 1933, σελ. 5).

“Ὅσοι μελετοῦν βαθύτερον τὸν ἑαυτὸν των, αἰσθάνονται ἀνὰ πᾶν βῆμα τῆς ζωῆς των πόσον βαρέα φορτία εἶναι ὁ ἐγωϊσμός καὶ ἡ φιλαυτία, ἡ ἰδιοτέλεια καὶ ἡ πλεονεξία, ἡ ὑπερρφάνεια καὶ ἡ φιλοδοξία. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν στενοχωριῶν μας, τῶν πικριῶν μας, τῶν βαθειῶν ἀπογοητεύσεών μας, τῶν θλίψεών μας προέρχεται ἐκ τῶν διαψεύσεων τῶν ἐγωϊστικῶν βλέψεών μας, ἐκ τῆς μὴ ἱκανοποιουμένης ἰδιοτελείας καὶ ἐκ τῆς μὴ χορτανομένης πλεονεξίας μας—πλεονεξίας χρημάτων, ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων, εὐνοιῶν καὶ προτιμήσεων, θέσεων καὶ ἀξιωμάτων—ἐκ τῆς πληγωθείσης φιλοδοξίας μας, ἐκ τῆς διαψεύσεως τῶν κρυφίων πόθων καὶ σχεδίων, ἐκ τῆς ματαιώσεως τοῦ θελήματός μας, ἐκ τῆς γελοιοποιήσεως τῆς φιλαρσεκείας μας, ἐκ τῶν ἐκρήξεων τοῦ θυμοῦ καὶ τῶν ἀναφλέξεων τῆς ὀργῆς μας. Πάντα ταῦτα καθιστοῦν φορτίον βαρὺ τὴν ζωὴν καὶ ἀδύνατον τὴν ἐπιτυχίαν ἐσωτερικῆς εἰρήνης καὶ ἀναπαύσεως.

Ἄλλο σύμπτωμα τῆς πνευματικῆς νόσου τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ ἐκ τῆς ἐνοχῆς ἀγωνία. Ὡς λέγει ὁ ἐπιφανὴς γερμανὸς νευρολόγος καὶ ψυχίατρος Ἄλφρεντ Λέχλερ, «καθένας ποῦ ἔχει συνείδησιν κάποιας ἐνοχῆς, καταλαμβάνεται ἀπ’ τὴν ἀγωνία. Ἐὰν κανεὶς φταίῃ σὲ κάτι ἀπέναντι σ’ ἓνα ἄνθρωπο, φοβεῖται μήπως αὐτὸς μάθῃ τὴν ἐνοχὴν του καὶ θελήσῃ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ... Ἡ ἀγωνία αὐτὴ πολλαπλασιάζεται μὲ τὸν φόβο μπροστὰ στὸν παντογνώστη καὶ πανταχοῦ παρόντα Θεό, ἀπ’ τὸν ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ κρύψῃ τίποτε... Δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ («ἀπὸ τοῦ προσώπου») τοῦ Θεοῦ (Ψαλμ. ρλη’, 7-8)... Ἡ συνέπεια τῆς ἀγωνίας, ποῦ δημιουργεῖται ἀπ’ τὴν ἐνοχὴν τῆς ἁμαρτίας, εἶναι βαρὺ ψυχικὸ φορτίο καὶ πολλὰς φορὲς φέρνει καὶ σωματικὰς βλάβες... Ἡ ἀγωνία γιὰ μιὰ περασμένη ἁμαρτία μπορεῖ νὰ καταβάλλῃ τόσον πολὺ τὸν ἄνθρωπο, ὥστε αὐτὸς θὰ ἔδινε τὸ πᾶν, ἂν μποροῦσε νὰ βγάλῃ τὸ στίγμα καὶ τὸ σκοτεινὸ αὐτὸ σημεῖο ἀπ’ τὴν ζωὴν του. Μὰ δὲν τὸ πετυχαίνει. Ἐφ’ ὅσον ἡ ἁμαρτία δὲν συγχωρεῖται, μπορεῖ αὐτὸς νὰ τὴν κρύβῃ, δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἐξαφανίσῃ. Πάντοτε, ἰδίως στὴν ἡρεμία τῆς νύχτας, στέκεται αὐτὴ γιγαντιαία μπροστὰ στὴν ψυχὴν του καὶ ἐμποδίζει σ’ αὐτὸν ὄχι μόνον τὸν ὕπνο, μὰ καὶ μιὰ καρποφόρο ἐνέργεια καὶ

ἐργασία κατὰ τὴν ἡμέρα. Γιὰ τὸ ποῦ μπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ ὁ φόβος..., μᾶς πληροφορεῖ ἡ ἐξιστóρησις τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου γιὰ τὶς ἔσχατες ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ ἄνθρωποι θὰ καταφεύγουν, γιὰ νὰ κρυφθοῦν, στὰ σπήλαια καὶ στὶς πέτρες τῶν ὀρέων καὶ θὰ λέγουν στὰ βουνά: «Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη» (Ἀποκ. δ', 16-17), ("Ἀλφρεντ Λέχλερ, Ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν, ἑλληνικὴ ἀπόδοσις Ε.Δ. Θεοδώρου, Ἀθῆναι, σελ. 22-25).

Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ ἀκτινογραφεθοῦν ἢ νὰ ἐπισημανθοῦν ὅλα τὰ εἶδη τῶν ψυχικῶν ἀσθενειῶν, ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔφριπτε. Θὰ ἔβλεπε ψυχικὰ μικρόβια νὰ βόσκουν καὶ ὑποσικιάτουν ἀδιακόπως τὴν ψυχικὴν ὑγείαν, θὰ ἔβλεπε ρωγμὰς καὶ σπήλαια, θὰ ἔβλεπε τὸ αἷμα τῆς ψυχῆς μεμολυσμένον, τὴν καρδίαν πάσχουσαν, τὰ «ὄστα»), τὰς βάσεις, τὰ θεμέλια τῆς ψυχῆς νὰ τρίβουν, θὰ ἔβλεπε τὴν ψυχὴν καὶ τυφλὴν καὶ κωφὴν καὶ λεπρὰν καὶ τρέμουσαν καὶ παράλυτον καὶ φθισιῶσαν καὶ πνευματικῶς ψυχορραγοῦσαν καὶ θὰ ἤκουεν ἐκ τοῦ βάθους αὐτῆς ν' ἀνέρχεται πρὸς τὸν οὐρανὸν ἢ προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ: «Κύριε, ἐλέησόν με, ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἤμαρτόν σοι» (Ψαλμ. μ', 5) (Αὐ. Καντιώτου, Εἰκόνες καὶ πραγματικότητες, Ἀθῆναι 1957, σελ. 142).

Ἀληθῶς, λοιπὸν ἡ ἁμαρτία εἶναι μία βαρυτάτη ἀσθένεια τῆς ψυχῆς. Εἶναι ἡ πλέον δραστικὴ καὶ θανατηφόρος τοξίνη. Εἶναι τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ἓνα δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον. Ἀλλὰ πῶς θὰ ἀπαλλαγῇ ἡ ψυχὴ τῆς νόσου ταύτης καὶ τοῦ δηλητηρίου τούτου; Μόνον διὰ τῆς μετανοίας. Ὁ ψυχικῶς νοσῶν πρέπει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν ἰατρόν, εἰς τὸν πνευματικόν. Πολὺ ὀρθῶς ἐλέχθη, ὅτι «ὅταν τραυματίσουμε ἓνα μέλος τοῦ σώματός μας, δὲν ἀναβάλλομε νὰ τρέξωμε στὸν ἰατρό, ὅταν ἀρχίσῃ νὰ παίρῃ νερὸ ἢ βάρκα, δὲν ἀφήνομε νὰ ἀρχίσῃ νὰ βουλιάζῃ, γιὰ νὰ τὸ βγάλωμε, ὅταν πιᾶσῃ φωτιὰ τὸ σπίτι μας, δὲν περιμένομε νὰ μεταδοθῇ σ' ὅλο τὸ διαμέρισμα, γιὰ ν' ἀρχίσωμε νὰ τὴν σβήνωμε, ὅταν στὸ μάτι μας μπῆ ἓνα ξένο σῶμα, δὲν περιμένομε νὰ μπῆ πιὸ βαθειά, διὰ νὰ τὸ βγάλωμε. Ἔτσι καὶ γιὰ τὴν ἁμαρτία στὴ συνείδησή μας δὲν πρέπει ν' ἀναβάλλωμε ποτὲ γιὰ ἀργότερα» (Ἰ. Δημητρίου, Ὁ Θεσαυρὸς γνώσεων καὶ εὐσεβείας, σελ. 475-476). Ὡς τονίζουν

Ἐκ τῆς Συνταξιακῆς τοῦ Εἰκοσιένα

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΡΥΛΟΝ ΤΟΥ ΣΑΜΟΥΗΛ*

Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις διὰ τὴν καταγωγὴν τοῦ Καλογήρου Σαμουήλ ὑπὸ τοῦ ἱερέως Οἰκονόμου Παπαζήση**

»Λίγες μῆνες ὕστερα ἀπὸ τὴ νέα ἐγκατάσταση τοῦ Λιᾶ τὰ τρόφιμα πού ἔφεραν μαζί τους τελείωσαν κι ἀποφάσισαν νὰ πάνε νὰ θερίσουν τὰ πρῶτα κτήματά τους στὸν Μαχαλά στὴ θέσι Βιτσοκίτσα, ἀλλὰ ἐκεῖ εἰδοποιήθηκαν γρήγορα ὅλα τὰ γύρω χωργιά πῶς φάνικαν οἱ μαχαλιῶτες οἱ φευγάτοι μὲ σκοπὸ νὰ θερίσουν τὰ στάρια τους κι ἀμέσως μὲ ντουφέκια τοὺς κυνήγησαν. Τοῦτοι ὅμως δὲν ἀπογοητεύθηκαν τοὺς ἄφησαν λίγο νὰ ξεθαρέσουν κι ὕστερα ἀπὸ κάμποσες μέρες πῆραν ζῶα καὶ γυναῖκες κάπου 80 ἄντρες κὲ πῆγαν πάλι ξαφνικὰ ἀφοῦ ἄφισαν τὴν ἀκολουθία τους στὴν Κλισούρα στὸ παζαρόπλο ἔχοντας ἐπικεφαλὴν ἕνα Δημο μαρκατσέλη. Ἦτανε νύχτα ἀμέσως ἔπιασαν τοὺς ἐπιόρκους χωριανοὺς τους (τὰ 4 σπίτια) τοὺς ἔκλισαν σ' ἕνα σπίτη κὲ τοὺς κάψανε ζωντανοὺς συγκινεξὴ κὲ τῆς τέκνεις, πῆραν τὸ στάρη πούνταν κι ὅλας ἐτιμασμένο ἀπὸ τοὺς ἐπιόρκους βάλαν φωνιὰ στὸ χωργιὸ κὲ φύγαν, δὲν παρέλειψαν ὅμως νὰ γκρεμίσουν τὸ μιναρὲ τοῦ Τσαμιοῦ κὲ ὡς τελεσφόρο μέσο βρῖκαν τῆς τριχιῆς μὲ τίς ὁποῖες τόδεσαν καὶ τραβώντας ὅλοι μαζί ἔκοψαν τὸ περισσότερο μέρος τῆς μένοντας ἕνα μικρὸ μῆμα ποῦ δείχνει τὴν ἐκδίκηση τῆς ὑπόδουλης χριστιανοσύνης στὸν ἄθλιο ἀφέντι τοῦρκο. Τὸ πρῶτο κατασκήνομα πού φιλοξένησε ἐδῶ τὸν Παπαῖ Γιάννη ἔγινε ἀκριβῶς στὴ θέσι ὅπου σήμερα βρῖσκεται τὸ σπίτι τοῦ παπαῖ Μπέσα (ἀρχιμανδρίτη Δορόθεος Μπέσα). Ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπαῖ Γιάννη Βισαρίων δὲν κάθισε καθόλου ἐδῶ, ἀλλὰ τράβηξε γιὰ τὸν Ἅγιον Ὅρος κὲ μὲ 5 χρόνια ὕστερα κάλεσε μὲ γράμμα μὲσω Ἀργυρέων ποῦταν ἐγκαταστημένοι στὸ Πράβι νὰ πάη ὡς ἐφημέριος ἐκεῖ. 15 ὀλόκληρα

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου.

** Διατηρεῖται ἡ σύνταξις καὶ ἡ ὀρθογραφία τοῦ συγγραφέως.

τὰ λειτουργικὰ κείμενα τῆς Ἐκκλησίας μας, διὰ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας ὁ ἄνθρωπος λαμβάνει δραστικὰ φάρμακα πρὸς κάθαρσιν καὶ θεραπείαν τῶν ψυχικῶν «μωλώπων», «τραυμάτων», «ἐλκῶν» καὶ «δηγμάτων».

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

χρόνια βάσταξε τὸ ταξίδι αὐτοῦ τοῦ παπαῖ Γιάννη στὸ Πράβι ὕστερα ἀπὸ τὴν πρόσκληση τοῦ ἀδελφοῦ του ὅπου μιὰ μέρα ξανάρχετε στὸ χωργιὸ μὲ χρήματα πολλὰ ἔχτισε σπίτι ἀγόρασε χωράφια κὲ ἔτσι μαζὶ μὲ τὰ πρόβατα ὅπου εἶχε ἔγινε ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους νοικοκυραίους. Λίγους μῆνες τὸν εἶδαν τὰ παιδιὰ του κὲ ἡ παπαδιά του κὲ πάλι ξανάφυγε περνοντας μαζὶ του τὸν Σταῦρο ἐπειδὴ ὁμως ὁ Σταῦρος ἤθελε νὰ γνωρίση τὸ θεῖο του Βησαρίωνα καθὸς περνοῦσε ἀπὸ τὸ ἅγιον ὄρος παρακάλεσε τὸν πατέρα του νὰ πᾶνε, ἔτσι κὲ ἔγινε. Ἄλλ' ἡ ἐπίσκεψη αὐτῆ τοῦ Σταύρου ἦταν γραμμένο βάσταξε πολλὰ χρόνια ἐνῶ ὁ πατέρας του πῆγε στὸ Πράβι ὅπου κὲ μὲ λίγα χρόνια ἀπέθανε πρὶν προφθάση νὰ ἰδῆ κὲ τὸ τελευταῖο του παιδί τὸ Ζήση ποῦ ἀπόχτισε ἡ παπαδιά του ὕστερα ἀπὸ τὸ τελευταῖο του ταξίδι. Τὸν θάνατο τοῦ μικροτέρου Ἀδελφοῦ Παπαῖ Γιάννη διαδέχτηκε ὁ θάνατος τοῦ Βισαρίωνα κὲ ἔτσι ὁ Σταῦρος ἔμεινε στὸ Ἅγιο Ὄρος μακριὰ ἀπὸ κάθε συγγενί του, ἀλλὰ τὸ ἀνήσιχο κὲ ἀφωσιωμένο στὸν Θεὸ πνεῦμα δὲν τὸν ἄφησε ἐκεῖ, ἀποφάσισε πειᾶ νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν Ἅγιον Τάφο ἀπ' ὅπου κατέλιξε στὸ Σινὰ γιὰ χρόνια ἔμεινε ἀγνωστὴ ἡ κατεύθυνσὺ του ὅπου μὲ καιρὸ ἡ μάνια του κὲ τὰ Ἀδέλφια του διάβαζαν τὸ πρῶτο γράμμα σταλμένο στὸν ἀργίρι στὸ Πράβι ἀπὸ τὴν πόλη ποῦ συχνὰ τὴν ἐπισκέπτονταν ὅπως ἔλεγε στὸ γράμμα μὲ τὴν ὑπογραφή πειᾶ Σαμουήλ Σιναίτης καθ' ὅτι ἔχει χειροτονιθῆ καλόγυρος εἰς τὸ Ὄρος Σινὰ, ὅπως ὁ ἴδιος πληροφοροῦσε τὸ ἐπόνιμο τοῦ Παπαῖ Γιάννη ἐδῶ στὸ λιᾶ ἔχει μείνει ὁ Κατσαμποῦκας καὶ τὰ δύο μεγαλύτερα παιδιὰ του μετὰ τὸ θάνατό του κατοίκησαν στὸ λίμποβο καὶ ὀνομάζονται ἀκόμη καὶ σήμερα Κατσαμπουκαῖοι. Ὁ μικρὸς Ζήσης ἀφοῦ ἦλθε στὴν Νόμιμη ἡλικία ἔγινε παπαῖς ἀκολουθώντας ὅπως ἦπαμε παραπάνο τὸ οἰκογενιακό μας, τίποτε νεώτερο ἔχτος ἀπὸ κεῖνο τὸ γράμμα δὲν ἀκούστικε γιὰ τὸν Σαμουήλ ὅπου ξαφνικὰ ἕνα βράδυ μαζὶ μὲ τοὺς ἀργυρέους ἔρχετε στὸ χωργιὸ ἕνας καλόγυρος ἀγνώριστος ἀσπρομάλης καὶ ξεπεζέβη στὸ σπίτι τοῦ παπαῖ Ζήση τοῦ Κατσαμποῦκα. Ἦταν τότε τὸ 1798 ἔμεινε 2-3 χρόνια καὶ τὸν περισσότερο καιρὸ περνοῦσε στὰ χτήματα αὐτὰ ποῦ ἔκαμε στὸ λίμποβο σιμὰ στὰ μεγαλύτερα Ἀδέλφια του κὲ τὴν Ἀδελφὴ του Πανάγιω ποῦχε παντρευτῆ στὴν οἰκογένεια Μεμέων, τὰ κτήματα αὐτὰ βρίσκονται καὶ σήμερα 20 λευτὰ ἔξω τοῦ χωριοῦ ὅπου καὶ τὸ παρεκλήσι τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου σώζονται ἀκόμα κὲ τὰ θεμέλια ἀπ' τὸ κελὶ ποῦ κατικοῦσε ὁ Σαμουήλ, ὑπάρχει μέσα στὸ χτήμα μιὰ βρύσι ποῦ ὀνομάζεται τοῦ καλογύρου Σαμουήλ καὶ μιὰ ἀχλαδιά κατὰ παράδοση ἀπὸ τοὺς γερόντους λιμποβίτες, ὅτι εἶνε κεντρομένη

ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Σαμουήλ κὲ τὴν λένε ὄβριανή, τὰ κτιματὰ εἶνε δωρισμένα ἀπ' τὸ Σαμουήλ στὴ Μονὴ Γηρομερίου καὶ σήμερα εἶνε νοικιασμένο στῆς οἰκογένειες Μέμου κὲ Μαρκασέλη (λιμποβίτες), ὡς ἀποδίχνη τὸ ἐνοικιαστήριον ἔγραφο τῆς μονῆς πού τὸ παραθέτομε: «Δίδετε τὸ παρὸν ἐνηπόγραφον κὲ σφραγισμένον γράμμα παρὰ τῆς Ἀγίας Μονῆς τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς ἡπεραγίας δεσπίνης ἡμῶν Θεοτόκου τοῦ Γηρομερίου, ὅτι ἓνας πανξὲς μαζὴ κὲ χοράφι τοῦ μακαρίτη Καλογέρου Σαμουήλ ἀπὸ λήμποβο, αὐτὸς ὁ πανξὲς κὲ χοράφι εὐρέθη σήμερα εἰς χήρας τοῦ Γιώργου Μέμο ἐνοικος τοῦ Καλογίρου Σαμουήλ, ὁ δὲ Γεώργος ὑπηκίαν καὶ διὰ νὰ τοῦ δίνει ὑπηκίαν σήμερον ἀφιέροσε νὰ δῆνη στὸ μοναστήριον παντοτινὸ ἔχως τέλους ἓνα ταγάρι καλαμπόκι κὲ δέκα κανάτες κρασί, τοῦ ἐδόθη μαρτιρικὸν κὲ παρὰ τῆς ἡμῶν ταπηνότητος διὰ σιγουργίαν καθῶς καὶ αὐτὸς ἔδωσε ὁμολογίαν εἰς τὸ Μοναστήριον, ἐδόθη καὶ τὸ παρὸν ἡμῶν ὡς ἔνδιξιν κὲ ἡμῶν αὐτὸς ὁ πανξὲς κὲ χοράφι πουλιθὴ εἰς ἄλλον νηκοκῆρην ὅθεν ὑπάγι ἀπεκιδὸ ἔχη τὸ μοναστήριον νὰ πάρη 1849.

Ἰανουαρίου 6 Γηρομέρη μοναστήριον»

Τ.Σ. τρεῖς ὑπογραφαὶ δισανάγνωστη καὶ ἡ σφραγὶς τῆς Μονῆς.

»Ἡ δίχρονη διαμονὴ του ἐδῶ κὲ στὸ λίμποβο μας ἀπεκάλυψε τὸν μυστιριώδη βίον του ἐπὶ ὅσα κὲ τόσα χρόνια στὸ Σινὰ στὴν Πόλι κὲ στὴν ἀνατολή. Διγητότανε πῶς ἔγινε χότζας πολλὰς φορὲς γιὰ νὰ σώσῃ τὰ δίκαια τῶν ὑποδούλων χριστιανῶν, εἶχε ὀλόκληρες καρσέλες κομβολόγια σταυροῦς καὶ εἰκονίσματα ἀπὸ τὴν ἀνατολή φερμένα, δώρησε στὸν ἀδελφὸ του παπᾶ Ζήση ἓνα σταυρὸ μὲ τίμιον ξύλον μεγάλης ἀξίας, κάποιον ἄλλον φυλακτὸ ὅπου τὸ λένε λιόκρο, ἓνα ἐπισκεπτῆριον πνευματικῶν πρὸς ἀσθενῆς κὲ ἓνα προσκηνιτῆριον τοῦ Ἀγίου Ὁρους πού ἐκδόθηκε τὸ 1745 ποῦ βρίσκοντε καὶ σήμερα. Τὸ τί γινότανε ὅμως στὸ ἡρωϊκὸ Σούλι τράβηξε τὴν προσοχὴ κὲ στὰ μέσα τοῦ 1800 ξεκίνησε μὲ σκοπὸ δῆθεν γιὰ τὴν παλιουρὴ πέρνοντας μαζὶ του ἓνα μεγάλο μέρος σταυρῶν κομβολογιῶν κὲ κοιμισμάτων. Πέρασαν 8-10 μῆνες ὅπου ξανάρθε πάλι τὸ διάστημα πού ἔμινε στὴν Παλιουρὶ λιτούργισε λίγες φορὲς στὴν ἐκκλησίαν Γουργιάνιστας καθῶς καὶ τὸ Πάσχα κὲ ἔκανε ἓνα κανόνι ἀπὸ κορτσιὰ πού τὸ μετέφερε στὸ Σούλι σχεδὸν 1 μῆνα. Ἐμεινε ἐδῶ, ἡ ταχτικὴ δουλιὰ του ἦταν νὰ παρασκεβάζῃ μπαρούτι τὶς ὀσφακὲς πού καταπαράκλισή του ἔφερνε ἢ νύφι του παπαδιὰ τὶς ἔκεγε κὲ μὲ τὸ κάρβουνο τους μαζὶ μὲ θειάφι κὲ μὲ ἓνα ἄλλο φάρμακο πού τὸ λέγανε στὰ Γιάννενα πού πουλιώνταν Ζερβετζελὲ ἀνακατόνοντας σύχρωνα τὸ μίγμα τοῦτο μὲ κοπριά πέρ-

δικας για να τὸ κάνει πιὸ δυνατό. Ἀφοῦ τημάστηκε κὲ ἐφοδιάστηκε μὲ ἄρκετι μπαροῦτι συναποκομίζοντας μαζί 5 Λιμποβίσους, 3 ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν Κατσουλέων κὲ 2 ἀπὸ τοὺς Θωδέους, καὶ τὰ ὑπόλοιπα εἰκονίσματα κὲ σταυροῦς καὶ κομβολόγια, ξεκίνησαν γιὰ τὸ Σούλι μ' ἕνα ἀγωγιάτη ἀπὸ τὸ Μάζι τὸ Σκόδρα πού τὰ τρία ζῶα του χρησίμεψαν γιὰ μεταφορικά. Τοῦτο ἦταν τὸ τελευταῖο ταξίδι τοῦ Σαμουήλ πού τὴν τύχη του ἀκολουθίσαν ἡ λιμποβίσι πιστὶ συντρόφοι του εἰς τὴν τελευταία ὥρα πού οἱ Τοῦρκοι ἀφοῦ πάτισαν τὴν συνθήκη του ἀνάγκασαν νὰ παραδοθῆ μ' αὐτούς. Ὁ ἴδιος ἔριξε στὴ μπαρούτη φωτιά τινάζοντας στὸν ἄερα τὸ Κοῦγκι καὶ προσφέροντας τὸν ἑαυτό του καὶ τοὺς 5 Λιμποβίσους συντρόφους του ὀλοκαύτομα γιὰ τὴ λευτεριά μας. Αὐτὴ παιδιά μου εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἱστορία τοῦ παποῦ μας Σαμουήλ. Οἱ τελευταῖες παραγγελίες του ἦταν νὰ μὴν ποῦν σὲ κανένα τὸ ὄνομά του, οὔτε τὸν τόπο τοῦ ταξιδιοῦ του τὴν διαμονή του στὸ Σοῦλι. Τὴν γνώριζαν ὁ Ζήκο μποκας ὁ δημήτρις ποῦλος καὶ οἱ διὸ λιῶτες καὶ ὁ ἀδελφόςτου παπαῖ Ζήσης καὶ ἡ παπαδιά του, μὲ κάμποσο κερὸ ἕνας λιμποβίσος ἀπὸ τοὺς 5 πού βγήκε μὲ Φῶτο Τζαβέλα κάτω τὸ τσάμικο εἶπε στὰ ἀδέλφια τοῦ Σαμουήλ στὸ λίμποβο ὅτι ἐκεῖ τὸν ἀδελφὸ σας ὅλοι τὸν λένε «τελευταία κρίση», πῶς ἂν δὲν ἦταν αὐτὸς θὰ ἦταν ἀδύνατο ἡ λευτεριά τοῦ Σουλίου. Οἱ ἀνδραγαθίες τοῦ Σαμουήλ, ἡ συνετῆ καὶ φρόνιμη ἀρχηγία του στὸ Σοῦλι, τὸ στρατηγικὸ πνεῦμα καὶ ἡ πολεμικὴ του τέχνη κὲ ἀπάνω ἀπ' ὅλα ἡ ἐπίδραση πού εἶχε στοὺς Σουλιώταις κίνησαν τὸ φθόνο τοῦ Βεζύρι κὲ μαζί τὴν περιέργειά του νὰ μάθῃ τὴν καταγογίτου γιὰ νὰ μπορέσῃ ἔτσι νὰ τὸν ἐκβιάσι νὰ ἀποχορίσι πέρνοντας γιὰ ὄμιρους τοὺς συγγενὺς του ὅπου κὲ ἂν εὐρίσκονται αὐτοί. Καὶ δὲν ἀργοπόρισε νὰ τὸ μάθῃ μιᾶς κὲ εἶχε στὴ δικαιοδοσία του ὀλόκληρο κομβολόγι ἀπὸ πιστοῦς κατασκόπους Χριστιανοῦς κὲ Ἀρβανίταις. Στὴ περίπτωσι αὐτὴ ὁ χωργιανὸς μας ἀργύρις πού ἔμενε στὸ Πράβι μισθοτὸς ἐχτελεστής τῶν πονιρῶν σχεδίων τοῦ Ἀλῆ συχνὸς ἐπισκέπτῃς τοῦ Σεραγιοῦ λαβαῖνοντας ὁδηγίας μὲ πλὴν τρόπο θὰ μπορούσε καλλίτερα νὰ σκωτόσι κὲ νὰ ξεκάμι τὸν Μπέη τῆς δράμας Μουχαμέτ δράμαλι ἄκουσε ἀπὸ τῆς πολλῆς φορὲς νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν καλόγυρο τὸ λέγει ὁ ἴδιος ὁ Βεζύρης δὲν μπορεῖτε ρε μπήρο μου νὰ μάθετε ἀπὸ πού εἶνε αὐτὸς ὁ καλόγερος, κὲ ἀμέσως ὁ ἀργύρις χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τῆς βουλῆς τοῦ ἀντιχριστοῦ αὐτοῦ πασαῖ προθυμοποιήθηκε νὰ τὸν πληροφορήσῃ ὅτι εἶνε ἀπὸ τὸ χωριὸ μας κὲ ἔχη ἀδελφὸ πού λέγεται παπαῖ Ζήση. Γιὰ τὸν πονιρὸ Ἀλῆ δὲν χρειάζονται περισσότερα κὲ τὴν ἄλλη μέρα τὸ βράδυ ξεπέζεβαν στὸν Παπαῖ Ζήση 2 σουφαρίδες κὲ τρία

ἄλογα ἀφοῦ χαιρέτισαν τὸν Παπὰ κὲ τὸν πλιροφόρισαν πῶς ὁ Ἀλῆς σὰν ἄκουσε ὅτι εἶναι καλὸς παπᾶς θέλει νὰ τὸν ἰδῆ καὶ νὰ τὸν κάνει δεσπότη κὲ νὰ πού στέλι κὲ ἄλογο κιόλας κάθισαν. Ὁ Παπᾶς κατάλαβε μὰ κὲ τί νὰ κανε εὐχαρίστησε τὸν πολυχρονεμένο Βεζύρι γιατί τὸν θυμήθηκε κι ἄρχισε τὶς περιποιήσεις στὰ ἐκτελεστικάτου ὄργανα ἀφοῦ οἱ σουφαρίδες ἰσχύασαν στὸ ἰδιαίτερο δομάτιο στέλι τὴν παπαδιά στὸν ἀδελφὸ της διμίτρι Ποῦλο κὲ στὸν Πρόκριτο τοῦ χοργιοῦ μας Ζήκο μπόκα γιὰ νάρθουν στὸ σπίτι κὲ πράγματι ἔτσι συνέβη σκέπτικαν ἀρκετὰ μὰ διέξοδον δὲν βρίκαν ὁ Παπᾶς σηκώθηκε στὶς τραγικὲς αὐτὲς στιγμὲς ἄνιξε τὸ κασελάκι του πῆρε τὰ χρήματα πού εἶχε καὶ τὰ ἐνχίρισε στὸ Ζήκο μπόκα μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὰ διαθέσῃ ἐπὶ καλῶ. ἂν ἡ παπαδιά του γενοῦσε παιδί ὕστερα ἀπὸ τοὺς τρεῖς προηγούμενους τοκετοὺς γιατί ἦταν ἔγγιος νὰ τὸ σπουδάσουν γιὰ παπᾶ κὲ ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ εἶπε στὸ δημίτρι Ποῦλο ὡς νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὰ Γιάννενα καὶ πρόσθεσε στενοχοριμένος. Τώρα πηγέnete δημίτρι πάρε καὶ τὴν παπαδιά στὸ σπίτι ἀπόψε κι αὔριο ἔρχεσθε νὰ ἀποχερετιστοῦμε... » Ἔτσι κι ἔγινε ποιὸς γλύτωσε ἀπὸ τὰ νύχια τῆς γιανιώτικης αὐτῆς τίγρεις μέχρι σήμερα, ὅλοι γνώριζαν τὶς θηριωδίες του κὲ τὰ βασανιστίρια ποῦ ὑπέφεραν οἱ ρωμηοί, ὅλα αὐτὰ τὰ σκέφτηκε ὁ παπᾶς στὴ μοιραῖα αὐτῆ νύχτα περνοῦσαν τραγιγὲς οἱ εἰκόνες τῶν Μπουντρομιῶν τῶν σιδηρῶν, ὅλες οἱ φρικαλεότητες τὰ σαρκαστικά κὲ ἄπονα πρόσωπα τὰ στυγνὰ ἀπὸ τὸ αἶμα κὲ τὶς κατάρες τὸν σκοτομένων, τὰ πρόσωπα ποῦ περιστίζηζαν τὸν τύρανο ἔτσι σκέφτηκε. Ντύθηκε τὰ ἱερὰ του ἀνέγνωσε μόνος του τὴν νεκρώσιμη ἀκολουθία μπρὸς στὸ ἀναμένο κανδύλι τῆς εἰκόνας καὶ ἐνῶ τὸ θυμίαμα ἀπ' τὴ φωτιά ποῦ χωρὶς φειδῶ ἔριξε ὁ παπᾶς ξαπόλαε τὰ σύνεφα τῆς εὐωδίας, ὕστερα ἀπὸ μίαν τελευταία προσευχὴ καὶ ὕστατη ἐκκλήση στὸν Πλάστη. Πῆρε τὸ δηλητήριο ἦταν βαθεῖα χαράματα ὅταν σκοτάδι τοῦ δωματίου ὁ Ζήκο μπόκας ὁ δημίτρι Ποῦλος κὲ ἡ παπαδιά ἐννοίωσαν δυνατὴ τοῦ λιβάνου τὴν θεῖα ὄσμὴ χωρὶς τίποτε ἄλο νὰ δείχνῃ σημεῖο ζωῆς στὸν νεκρικὸ αὐτῶν κοιτώνα καὶ νὰ στὴν στερνὴ τοῦ κανδηλιοῦ ἀναλαμπὴ σὲ μίαν γωνιά ξαπλωμένος φάνηκε ὁ παπᾶς μὲ τὸ πρῶσοπο κίτρινο τὸ χεῖλι γελούμενα σὰν νὰ βρισκόταν σὲ θεῖα ὄπτασία, στὸ χέρι του κρατοῦσε ἀκόμι τὸ βαγγέλιο, ἡ παπαδιά κατάλαβε τὸ τί εἶχε συμβῆ κὲ στὶς πρῶτες σπαραξικάρδιες καὶ γοερὲς κραυγὲς τῆς ξύπνησαν οἱ σουφαρίδες ποῦ σὰν εἶδαν τὸ γεγονὸς φύγαν ἄπρακτι γιὰ σὰ Γιάννενα. 15 μέρες ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Παπᾶ ἡ παπαδιά γενοῦσε παιδί πού ὀνομάστηκε στὸ ὄνομα τοῦ ἀδικοχαμένου πατέρα του. Γίνηκε παπᾶς σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖς θελίσις

ΣΤΑΧΥΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΡΟΝ ΤΟΥ

61. ΡΑΓΔΑΙΑ ΑΝΕΛΙΞΙΣ

Είπαμε· από τότε πού έπεσε σ' άφορισμό τὸ ἀνθρώπινο γένος, ἀπὸ τότε καὶ τὸ φυσικὸ κακὸ ἐπολλαπλασιάσθη: στερήσεις, ἀναπηρίες, δυσκολίες στὴ ζωὴ μας. Τί σημασία ἔχει τὸ ἐρώτημα φταίω - δὲ φταίω; Σημασίαν ἔχει τὸ ὅτι ὁ κόσμος ἐγέμισεν ἀπὸ τρελλούς, σχιζοφρενεῖς, παραμορφωμένους, χωλοὺς, κωφοὺς, τυφλοὺς κ.λ.π., πνευματικῶς καὶ σωματικῶς ἀναπήρους, καὶ ἡ Κοινωνία δὲν εἶναι παρὰ ἓνα ἀπέραντο τρελλοκομεῖο ἢ Νοσοκομεῖο σακατεμένων ἀνθρώπων. Ἡ κανονικὴ λειτουργία τῶν βιολογικῶν νόμων διαταράχθη. Διάφορες ἀπροσεξίεις, λογικὰ σφάλματα, κακοὶ ὑπολογισμοὶ καὶ ὑπερίσχυσις τοῦ λαϊκοῦ ἀξιώματος τῆς «Τύχης», ἔχουν ἐπισωρεύσει δυστυχίες καὶ δυσκολίες στὴ ζωὴ μας, πού ἔγινε πολὺ βασανιστικὴ γιὰ ἓνα πλῆθος ἀνθρώπων, ὅταν μάλιστα αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι στεροῦνται τῆς ὑπομονῆς, ὅταν τὰ νεῦρά τους ἔχουν σπάσει, ὅταν ἡ πίστι τους γιὰ μιὰ ἄλλη χαρούμενη, ἀπηλλαγμένη τῶν γητῶν ὀγλήσεων, ζωὴ, δὲν τροφοδοτῇ τὴν οὐράνια ἐλπίδα τοῦ αἰωνίου μέλλοντος. Ὅποιο ὄργανο τοῦ σώματος μας κι' ἂν προσβληθῇ κάνει τὸν ἄνθρωπο ἐλαττωματικὸ, ἀνάπηρο, φέρνει δυσχέρειες, δημιουργεῖ μικρὸ ἢ μεγάλο πρόβλημα, πού ἀπασχολεῖ τὴ σκέψι μας. Κι' ἐπειδὴ, ἔτσι ἢ ἄλλιῶς, κάποιο «κουσούρι» θὰ ἔχη ὁ καθένας μας, σωματικὸ ἢ ψυχικὸ, εὐχεται στὸ Θεὸ νὰ μὴ εἶναι τέτοιο ὥστε νὰ ἐξαρτᾷ τὴν ἐξυτηρήσει του ἀπὸ τὸ κέφι, ἢ τὴν καλωσύνη τοῦ διπλανοῦ του, ἔστω κι' ἂν εἶναι συγγενῆς του.

τοῦ πατέρα του. Ἦταν ψυχουσύββατο τοῦ Ἁΐ Ρωσαλιοῦ μιὰ μέρα μπροστὰ ἀπ' τὴν Πεντηκοστὴ τοῦ 1803. Στὸ σημεῖο ἀκριβῶς αὐτὸ διέκοψε ἡ μάνα μου. Ἀλήθεια παπᾶ τὸ ψυχوسάββατο αὐτὸ ἄκουγα τὴν μακαρίτισα τὴν παραπεθερά μου νὰ λέη: «Ἄχ νὰ μὴν ἔρχονταν τούτο τὸ ψυχوسάββατο, βλέπω τὸν παπᾶ μου πεθαμένον». Λοιπὸν παιδιὰ μου τὸ ταξίδι τοῦ Σαμουήλ μὲ τοὺς 5 λιμποβίσιους ἦταν τὸ τελευτέο του. Οἱ 5 αὐτοὶ συντρόφοι του ἦταν ἡ μοιραία ἀκολουθία ὡς τὴν τελευταία στιγμή πού προσφέρθηκαν μαζί του ὀλοκαύτωμα στὸν ἱερῶ χώρο τοῦ Κουγκιοῦ στὴν Ἁγία Παρασκευὴ στὸ Σοῦλι.

Αὐτὴ παιδιὰ μου εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ παποῦ μου Σαμουήλ.

Οἰκονόμος Παπὰ Ζήσης
1920. 5-15».

Ἄρχιμ. ΤΙΤΟΣ ΚΑΡΑΝΤΖΑΛΗΣ
Ἱεροκέρυξ Ἱ. Μητροπόλεως Παραμυθίας

Γιατί δυστυχώς, όταν ή οϊαδήποτε συμφορά μᾶς πλήξη σωματικά και δὲν μορούμε νά ἐξυπηρετηθοῦμε μόνοι μας, κι' αὐτοὶ οἱ δικοὶ μας ἄνθρωποι μᾶς βαριῶνται, ἂν δὲν μᾶς σιχαίνωνται, ἐκτὸς κι' ἂν οἱ συνάνθρωποὶ μας εἶναι βαθεῖά Χριστιανοὶ και τῆ δυστυχία μας τὴν παίρνουν σὰν μιὰ ἀπὸ τίς πολλές ἀφορμὲς νά ἐκδηλώσουν τὰ φιλόφθωρα αἰσθήματά τους, τῆ στοργικῆ ἀγάπη τους, τὴν πολὺ πονεμένη συμπάθειά τους σ' ἐμᾶς και νά ὠφεληθοῦν. Ἄλλ' αὐτὰ σπανίζουν. Κι' ἂν μᾶς ἐξυπηρετήσουν ὡς παραλύτους ἢ τυφλοὺς ἢ γέροντας, μέσα τους εὐχονται τῆ γρήγορη ἀπαλλαγὴ τους με σύντομο θάνατό μας. Εἶναι περιττὸν νά σημειωθῆ ὁ πόνος πού νοιώθουν γέροντες και τυφλοὶ γονεῖς, στενοὶ ἀνάπηροὶ συγγενεῖς ἀπὸ τὴν ἀπάνθρωπη διαγωγὴ και μεταχείρισι τῶν δικῶν τους και εἶναι περιττὸν νά ἀναφερθῆ πὼς ὑπάρχουν τῆς σειρᾶς αὐτῆς δυστυχῶς πλάσματα, πού ζητοῦν τὸ σύντομο λυτρωμὸ τους, γιὰ νά μὴ τοὺς γίνονται βάρος ἢ ἐμπόδιο στὴν κοσμικὴ χαρὰ τους. Ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τῆ στιγμή πού μέσα στὸν κύκλο τῆς οἰκογενείας θ' ἀρρωστήσῃ βαρεῖά ἢ θ' ἀχρηστευθῆ σωματικά ἢ διανοητικά ἢ λόγῳ τῶν γηρατειῶν του δὲν θά μπορῆ νά ἐξυπηρετηθῆ, βρίσκεται στὰ διπλά πυρᾶ: τῆς ἀρρώστειας του και τῆς κακομεταχειρίσεως τῶν ἄλλων. Πολλὲς φορὲς ἐγκαταλείπονται στῆ διάθεσι τῆς πείνας, τῆς δίψας, τῆ γύμνιας, τῆς ἀκαθαρσίας. Ἀπομονωμένοι σὲ μιὰ γωνιά σκοτεινῆ τοῦ σπιτιοῦ ἢ πεταμένοι στὸ δρόμο νά ἐπαιτοῦν, συντροφεύονται ἀπὸ τίς μυῖγες. Τὰ παράσιτα, γίνονται ἕλεεινὸ θέαμα τῆς γειτονιάς ἢ τῶν περαστικῶν και πολλάκις τὸ παιγνίδι τοῦ σαδισμού τῶν ἀναγώγων παιδιῶν. Πόσους θά χωρέσουν τὰ ἄσυλα;

Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δυστυχεῖς ἦταν και ὁ τυφλὸς τοῦ Εὐαγγελίου. Πεταμένος στὸ δρόμο πού ἔμπαινε στὴν Ἱερικῶ («ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαϊτῶν»). Εἶναι θλιβερὸ τὸ φαινόμενο, θλιβερότερο μάλιστα και ἀπὸ τύφλωσι, ὅταν ἀναλογισθῆ κανεὶς πὼς πλάσμα τοῦ Θεοῦ, ἄνθρωπὸς μας ἔχει ἀναγκασθῆ ἀπὸ τὴν ἀσπλαγχνία μας νά μετέρχεται σὰν ἐπάγγελμα τὴν προσωπικὴ του δυστυχία γιὰ νά ζήσῃ. Σκυλιὰ τρέφονται, κλινικὲς γιὰ τὰ κτῆνη συντηροῦνται, γάτες βρίσκουν περιποίηση και κανένα ζῶον τυφλό, χωλό, ψόφιο τῆς πείνας δὲν συναντᾷ κανεὶς στοὺς δρόμους, γιατί ἡ φιλοφροσύνη, ὕστερα ἀπὸ τὴ διαστροφή στὸν αἰῶνά μας, μετεβλήθη σὲ φιλοζωΐα, ὁ ἀρρωστος και δυστυχὴς ἄνθρωπος ἔχει γίνει τὸ πιὸ ἀπεχθέστερο πλάσμα, γιατί εἶναι δίποδο, και ὄχι τετράποδο. Στὸ δρόμο, λοιπόν, ὁ τυφλὸς γιὰ νά βγάξῃ τὸ ψωμί του με τὸ δίσκο τῆς ἐπαιτείας και τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας. Στὴν πίεσι τῆς ἀνάγκης πού ἀσκει τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως ὁ ἀνάπηρος, ὅταν δὲν θάλπεται ἀπὸ τὸ ἐπίσημον Κράτος και τοὺς δικούς του, γυρίζει στοὺς δρόμους, θλιβερὸς ἐφιάλτης τῶν ὑγιῶν ἀνθρώπων και ἓνα στίγμα τοῦ χριστιανικοῦ ἀνθρωπι-

σμοῦ. Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν εἶχε συγγενεῖς ὁ τυφλὸς ἢ φίλους ἢ γνωστούς. Ζοῦσεν ἐπὶ τέλος σὲ μιὰ ἀνθρώπινη κοινωνία πού πιστεue σὲ Θεό, πού ἐδιδάχθη τὴν καλωσύνη καὶ τὴν εὐποιΐα, πού ἔτρεφε τόσα σκυλιά, τόσα γατιά καὶ τόσα περιττὰ ἐξοδα ἔκανε γιὰ τὰ κέφια τῆς. Δὲν μποροῦσε νὰ δίνη ἓνα ξεροκόμματο ψωμοῦ στὸ δυστυχῆ τυφλὸ πού ζητιάνευε, ὥστε νὰ τοῦ ζεστάνη τὴν καρδιά καὶ νὰ τοῦ λιγοστέψη τὴ δυστυχία. Αὐτὸς δὲν ἐβλεπε οὔτε τὸ φῶς οὔτε τὰ πρόσωπα τῶν διαβατῶν. Ἐκεῖνοι πού κατὰ δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες περνοῦσαν ἀπὸ μπροστά του δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν ἀγκαλιάσουν, νὰ τονώσουν τὸ ἠθικό του, νὰ τὸν κάμουν ἓνα ἐπὶ πλέον μέλος τῆς οικογενείας τους γιὰ νὰ εὐλογηθοῦν καὶ ἀπὸ τὸ Θεό; Ἐνα πιάτο φαγητοῦ, ἓνα ρουχαλάκι, μιὰ κάποια γωνίτσα τοῦ σπιτιοῦ μας, ἓνας ζεστὸς λόγος παρηγοριᾶς στ' αὐτὶ τοῦ ἐμπεριστάτου, εἶναι θησαυρὸς γι' αὐτόν. Ὅλοι οἱ διαβάτες ἦσαν τόσο φτωχοί, τόσο ἐξαθλιωμένοι, πού οὔτε οἱ ἴδιοι δὲν εἶχαν πού νὰ γύρουν τὸ κεφάλι τους;

Καὶ τότε καὶ σήμερα ὑπάρχει μιὰ κοινωνικὴ διαφοροποίηση. Ὑπάρχουν πολλὰ ἀγαθὰ καὶ πολλὲς ἀνέσεις σὲ λίγους, ὅπως καὶ πολλὲς στερήσεις καὶ ἀνέχειες στοὺς πολλοὺς. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ πολλοί, ἔτσι ἢ ἀλλιῶς, ὅταν ἔχουν τὴν υγεία τους καὶ εἶναι ἐργατικοὶ καὶ φιλότιμοι συντηροῦνται ἔστω καὶ φτωχά. Ὅσοι ὅμως εἶναι ἀνάπηροι καὶ ἀνίκανοι γιὰ δουλειὰ καὶ ζοῦν μέσα σ' ἓνα σκυλολόγι συγγενῶν, πού ἀπ' τὸ πρῶο ὡς τὸ βράδυ τοὺς γαυγίζουν, ἀν δὲν τοὺς δαγκώνουν μὲ τὰ πικρά τους λόγια; Πρέπει νὰ πεταχθοῦν στοὺς δρόμους; «Ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν». Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πού, λόγῳ ἀναπηρίας, σπρώχνονται στὸ μέσον τῆς ἐπαιτείας γιὰ νὰ ζήσουν, δὲν εἶναι ἀναίσθητοι, δὲν ἀπέβαλαν τὸ αἶσθημα τῆς ἀξιοπρεπειᾶς καὶ τῆς ντροπῆς. Ἡ καρδιά τους τὸ ξέρει καὶ τὸ στομάχι τους γιὰτὶ ἀπλώνουν τὸ χέρι καὶ ζητιανεύουν. Δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἀγυρτῶν, τῶν τεμπέληδων, τῶν πονηρῶν ἐκείνων ὑποκειμένων, πού τὴν ἐπαιτεία σήκωσαν σύμβολο ἀνευθύνου καὶ ἀκόπου ἐπαγγελματισμοῦ. Ἡ ἐπαιτεία τοῦ εἶδους αὐτοῦ εἶναι κοινωνικὴ πληγὴ διώξιμος ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Καὶ πολὺ σωστά, γιὰτὶ ἐκμεταλλεύεται τὰ αἰσθήματα τῶν φιλάνθρωπων. Ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῶν ἀναξιοπαθούντων ἀναπήρων καὶ μάλιστα τῶν τυφλῶν, πού ἡ ἀνθρώπινη χριστιανικὴ κοινωνία ἀνέχεται νὰ προβάλλουν σὰν ἓνα θλιβερὸ φαινόμενο στοὺς δρόμους, στὶς πλατεῖες, στὶς γωνιὲς γιὰ νὰ μοιρολογοῦν, μὲ σκοπὸ νὰ συγκινήσουν τίς καρδιὰς τῶν διαβατῶν. Ἐὰν καθένας μας μετετίθετο στὴν κατάστασι τοῦ τυφλοῦ, ἄς ποῦμε, δὲν θὰ ἤθελε ἄραγε μιὰ ἀνάλογη προσοχὴ καὶ μεταχείρισι ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους του, πού βλέπουν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ ἀπολαμβάνουν τῶν ἀγαθῶν τοῦ Θεοῦ; Δυστυχῶς δὲν ἐκτιμοῦμε ὅπως πρέπει τὴ ση-

μασία τῶν φυσικῶν, σωματικῶν καὶ πνευματικῶν μας ἀγαθῶν, ὅταν ἐμεῖς προσωπικῶς τ' ἀπολαμβάνουμε στὴν πληρότητα. Δὲν ἀντιλαμβανόμεθα πόσο ἀξίζει ἡ ὄρασίς μας, ἡ ἀκοή μας, ἡ γλῶσσά μας, τὸ πόδι μας, τὸ χέρι μας, ἢ καὶ αὐτὸ τὸ δαχτυλάκι μας ἐφ' ὅσον μᾶς ἐξυπηρετοῦν γερά. "Ὅταν μᾶς λείψουν, τότε πιεζόμεθα ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῶν πραγμάτων νὰ τὰ σταθμίσωμε κατ' ἀξίαν. Αὐτὴ ἡ ἀθλία ἐμφάνισις τοῦ ἀνθρωπίνου πλάσματος στοὺς δρόμους τῆς ἐπαιτείας καὶ ἡ συνέχισις τῆς καταστάσεως αὐτῆς μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἀποκαλύπτει καὶ τὴν ψυχικὴ καὶ ἠθικὴ ἀθλιότητα τοῦ ἀποθηριωθέντος ἀνθρώπου. Δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης ἡ ὑπαρξις Ἀσύλων ἀνιάτων. Ποιοὶ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀναξιοπαθούτων ἀναπήρων νὰ στεγασθοῦν στὰ ἄστυα; "Ἐπρεπε πρωτίστως στὸν ἀνθρώπινον πόνο νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴ του τὸ ἐπίσημον Κράτος, παρὰ στὰ καζίνα, στὰ πρὸ-πό, στὶς αὐτόματες σκάλες τῆς Ὀμονοίας ἢ στὶς μπάλλες ποῦ πετᾷ διασκεδαστικὰ στὸ διάστημα. "Ἐπρεπε τὰ ἑκατομμύρια καὶ τὰ δισεκατομμύρια τῶν λιρῶν καὶ τῶν δολλαρίων νὰ διατίθενται γιὰ τὸ σεβασμὸ τῆς ἀξιοπρεπειᾶς τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἀπάλειψιν τῶν αἰτίων τῆς δυστυχίας του καὶ τὴν ὑλική, ἠθικὴν εὐδαιμονία του. Ἄλλ' αὐτὰ τὰ «ἔπρεπε» μήπως, μποροῦν νὰ στηθοῦν γιὰ βάρβαρα δικαιολογίας μας ὡς ἀνθρώπων καὶ Χριστιανῶν καὶ πρὸς συνέχισιν αὐτοῦ τοῦ δράματος τῶν ἀναπήρων; Χιλιάδες οἱ τυφλοὶ, ἴδια μετὰ τοὺς πολέμους· πόσοι θάλλπονται ἀπὸ τὴν Κοινωνικὴ Πρόνοια τῶν Κρατῶν καὶ πόσοι γυρίζουν στοὺς δρόμους μετ' ἓνα βρωμομάνδηλο τῆς ζητιανιάς;

Ὁ τυφλὸς τῆς Ἱεριχοῦς εἶχεν ὅμως μιὰ βασικὴ ἀρετὴ, ἓνα γερὸ καὶ σπουδαῖο κεφάλαιο στὴν ἐγκατάλειψί του καὶ στὴ δυστυχία του. Καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὅπως πάντα καὶ σ' ὄλους μας, εἶναι ἡ πίστις του. Δὲν εἶναι μικρὴ ἡ ζημιὰ τὸ νὰ στερεῖται κανεὶς τὸ φῶς τῶν ματιῶν του, ἀδιάφορον ἂν ἄλλες αἰσθήσεις καὶ μουσικὲς δυνάμεις τὸν ἐξυπηρετοῦν κατὰ κάποιον τρόπο. Ἡ τύφλωσις ἀφαιρεῖ χαρούμενον τόνο ἀπ' τὴ ζωὴ, ἴσως καὶ αὐτὴ ἡ μειονεξία νὰ προκαλῆ αἰσθήματα ἀντικοινωνικὰ καὶ ἀντίθετα στὴν ψυχὴ τοῦ τυφλοῦ. Μονάχα, ἡ δύναμις τῆς πίστεως ποῦ γεννᾷ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἐλπίδα γιὰ μιὰ καλλιτέρα αὖριον, μποροῦν νὰ κρατήσουν σὲ μιὰ γαλήνη τὸ πνεῦμα τοῦ τυφλοῦ. Κι' αὐτὴν τὴν πίστιν στὸ Θεὸ εἶχεν ὁ τυφλὸς τῆς Ἱεριχοῦς. Εἶναι διέξοδος στὴ θλίψιν μας, στὴ στεναχώρια μας, στὴ δυσκολία μας ἡ πίστις. Εἶναι καὶ φῶς στὴν τύφλωσί μας καὶ ἀκοή στὴν κωφότητά μας, καὶ ἄκρα τοῦ σώματός μας στὴν ἀναπηρία μας. Εἶναι καὶ στέγη καὶ τροφή, καὶ συντροφιά καὶ συμπάθεια ὅταν στοῦ κόσμου τὴν ἀπωνία καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν ἡ ψυχὴ μας στηρίζεται ἀπόλυτα στὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ. Τότε κραυγάζει δυνατὰ, βοᾷ, ὅπως σημειώνει ὁ Εὐαγ-

γελιστής: «Ίησοῦ, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με!» Πιστὸς Ἑβραῖος, γνώστης τῶν προφητειῶν ποῦ ἀναφέρονται στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὰ ψυχικὰ του μάτια ἀναγνωρίζει τὸ Λυτρωτὴ ποῦ περνᾷ ἀπὸ μπροστά του, ἐνῶ τόσοι ἀνοιχτομάτηδες Γραμματεῖς, Φαρισαῖοι καὶ Ἀρχιερεῖς ἔμεναν τυφλοὶ καὶ στὸ σκοτάδι τῆς ἀγνοίας, ἔστω κι' ἂν ἐφαίνοντο πὼς ὑπηρετοῦσαν τὸ Νόμο. Ἐκεῖνος δὲν ἔβλεπε θαύματα, δὲν ἀπελάμβανε τῆς θεϊκῆς του διδασκαλίας, δὲν ἐγοητεύετο ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία τῆς προσωπικῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅμως! Τὰ λόγια τῶν προφητῶν καὶ ἡ φήμη τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἀναψαν τὴ μεγάλη πυρκαγιά καὶ ψυχικὰ τὸν παρεσκεύασαν γιὰ τὴ μεγάλη στιγμή τὰ συνομιλήση μὲ τὸν πόθον τόσων αἰῶνων καὶ νὰ ὑποβάλλῃ τὸ αἴτημά του: «Ίησοῦ υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.» Δὲν ἐζήτησε ἀπὸ τὸ φτωχὸ καὶ ταπεινὸ καὶ στεροῦμενο στέγης ὕλικὴν ἐλεημοσύνην ὁ τυφλός. Ἐξ ἄλλου εἶχε γιὰ στρώμα του τὰ χορτάρια τῆς γῆς, γιὰ στέγη του τὸν γαλάζιο οὐρανό, γιὰ τροφή του ἴσως καὶ ἀγριόρριζες. Ἐνα πρόβλημα μιᾶς τόσο παραστικῆς ζωῆς, ἂν δὲν γίνῃ πρόβλημα ἐντονο ποῦ προκαλεῖ ἀγχος, λύεται ὅπως - ὅπως, γιατί εἶναι ὕλικό. Δύσκολα, σπάνια πεθαίνει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἀσιτία. Ὁ ἄλλος, ὁ κάποιος ἀγνωστος, ἢ ἀπὸ λύπη ἢ ἀπὸ ἀνάγκη θὰ δώσῃ ἔστω καὶ τ' ἀποφαγούδια του γιὰ τὸ στομάχι τοῦ πεινασμένου, ἢ, ἂν μπορῇ, θὰ τρώγῃ βλασταράκια ἀπὸ τὴ γῆ, ὅπως συμβαίνει στὸ ζέσπασμα τῶν θεομηγιῶν. Ἦταν ἡ κραυγὴ τοῦ τυφλοῦ σπαρακτικὴ τόσο σπαρακτικὴ, ὥστε «οἱ προάγοντες ἐπέτιμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ». Ἄλλ' αὐτός, ὅσῳ ἐπλησίαζε καὶ ἐπυκνοῦτο στὴν πορεία του τὸ πλῆθος καὶ ὁ Ἰησοῦς ἤγγιζε τὴν ἀπόστασι ποῦ νὰ γίνεταί ἀκουστὴ ἡ ἀνθρώπινη φωνή, «πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.» Συγκλονιστικὸς ὁ παλμὸς τοῦ πονεμένου αὐτοῦ ἀνθρώπου, ποῦ δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ τὴ μοναδική, θεόσταλη γι' αὐτόν, εὐκαιρία. Χέρια, πόδια, ὀλόκληρο τὸ σῶμά του σὲ σπαραγμὸ ἀπὸ τὸ σπαραγμὸ τῆς ψυχῆς του μπροστὰ στὸ Γιατρὸ τῶν Ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων: «Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. «Πόσο γλυκεῖα καὶ πόσο παρήγορος δὲν ἀκούστηκεν ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου, φωνὴ ποῦ τὴν περίμενε σὰ βάλσαμο στὴν πληγωμένη, πολυβασανισμένη του ψυχῆ. «Τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπε. Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.» Τὸ φῶς τῶν ματιῶν του ἐζήτησε ἀπὸ Ἐκεῖνον ποῦ εἶπε πὼς εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου καὶ πὼς ἐκεῖνοι ποῦ θὰ τὸν πιστέψουν καὶ θὰ τὸν ἀκολουθήσουν δὲν θὰ περιπατήσουν στὸ σκοτάδι. Τοῦ ζήτησε, τὸ σωματικὸ του φῶς, ἀφοῦ τὰ ψυχικὰ του μάτια ἦσαν ἀνοιχτά: «Ἴνα ἀναβλέψω!» Αὐτὸ ἦταν τὸ αἴτημά του: Γιὰ νὰ δουλέψῃ νὰ ζήσῃ, νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ σκοπὸ του ἐδῶ στὴ γῆ σὰν καλόγνωμος πιστός, σὰν ἡμερος καὶ ἀξιοπρεπὴς ἄνθρωπος ποῦ δὲν θέλει νὰ ζήσῃ εἰς βάρος τῶν ἄλλων οὔτε νὰ κραυγάζῃ μὲ χαμέρπεια στοὺς διαβάτες νὰ τὸν λυπηθοῦν

καὶ νὰ τὸν ἐλεήσουν. Φῶς τῶν ματιῶν τοῦ ζητοῦσε. Κι' ὅταν κανεὶς ἔχη τὴ σωματικὴ ὑγεία καὶ ἀκεραιότητα, δὲν καταδέχεται ποτὲ νὰ γίνῃ ὑπόστρωμα τοῦ ἄλλου, ἔστω κι' ἂν εἶναι συγγενὴς ἢ φίλος τοῦ. Γι' αὐτό, καὶ ἀπήντησε στὸ ἐρώτημα τοῦ Κυρίου εὐθέως: «Ἴνα ἀναβλέψω». Θησαυρὸς ἡ ὑγεία τοῦ πιστοῦ καὶ τιμίου ἀνθρώπου. Καὶ ὁ Χριστὸς μπαίνοντας στὰ βάθη τῆς ψυχῆς τοῦ Τυφλοῦ, χωρὶς καμμιά δοκιμασία, χωρὶς κανέναν ἔλεγχο γιὰ τὴν αἰτία τῆς τυφλώσεώς του, τοῦ ἱκανοποίησε τὸ δίκαιον αἴτημά του: «Ἄναβλεψον». Δὲν χρειάστηκε καμμιά χειρουργικὴ ἐπέμβαση εἰδικοῦ ὀφθαλμιάτρου, οὔτε καὶ κολλύριον. Αὐτὸς ποὺ εἶπε κάποτε: γεννηθῆτω φῶς καὶ ἐγένετο φῶς, Αὐτὸς ὁ ἴδιος παραγγέλλει: «Ἄναβλεψον» καὶ «παραχρῆμα ἀνέβλεψεν» ὁ τυφλός. Ὁλόκληρο τὸ σύστημα τοῦ ὀπτικοῦ ὄργανου ποὺ λέγεται μάτι, ἀπεκατεστάθη ἀμέσως καὶ πλήρως. Καὶ ὁ φακός, καὶ οἱ χιτῶνες, καὶ τὸ ὀπτικὸ νεῦρο στὸ σύνολο καὶ στὶς λεπτομέρειές του. Ὅσοι εἶναι ἄπιστοι καὶ τυφλοὶ στὴ διάνοια δὲν μποροῦν νὰ φανταστοῦν πῶς χωρὶς ἐπιστημονικὲς ἐπεμβάσεις, ἀλλὰ μὲ τὴ δύναμι τῆς πίστεως ποὺ πυκνώνει τὴ θεραπεύουσα χάρι τοῦ Θεοῦ, διορθώνονται καὶ σωματικὲς βλάβες καὶ λειτουργοῦν φυσιολογικὰ τὰ βλαμμένα ὄργανά μας. Ἄλλὰ μποροῦν νὰ διαψευστοῦν τὰ γεγονότα ποὺ εἶναι ἱστορικὰ καὶ σύγχρονα; Ὁ Τυφλὸς εἶχε πίστι δυνατὴ στὴ θεότητα καὶ στὴ θεραπεύουσα δύναμι τοῦ Χριστοῦ. Δὲν συζητοῦσε μὲ τὸ «ἴσως», «μπορεῖ», «ἂς κάμω κι' αὐτό.» Ὁ παραμικρότερος διχασμὸς στὰ ζητήματα τῆς πίστεως, ἢ ἀπλῆ ταλάντευση καὶ ἀμφιβολία ἀπομακρύνει καὶ τῆς πιθανότητες τῆς θεραπείας. Ἡ πίστις δὲν εἶναι τῶν χειλέων μας τρεμουλιασμά σὲ μιά μας ἀνάγκη. Εἶναι ἓνα ἔντονο θαρραλέο «θέλω», ποὺ ἀπευθύνεται στὸ Δυνατὸ Πατέρα ποὺ ἀγαπᾷ τὸ παιδί του. «Τί σοι θέλεις ποιήσω;» Ἐρωτᾷ ὁ Κύριος· «ἵνα ἀναβλέψω» ἀπαντᾷ χωρὶς δισταγμὸ ὁ τυφλός. «Ἄναβλεψον» τοῦ ἀνταπαντᾷ ὁ Ἰησοῦς. Ἡ πίστις ἔφερε κοντὰ στὴν ἀνθρωπίνην θέλησι τὴν θεραπεία, τὴν ἔκαμε ὑπόθεσι προσωπικῆς βουλήσεως τοῦ πάσχοντος. Εἶναι μπροστά μας μιὰ πολὺ πολὺ ἀξιοπρόσεκτη περίπτωσις, ποὺ δοκιμάζει τὸ βαθμὸ τῆς πίστεώς μας. Δὲν εἶναι χωρὶς σημασία τὸ γεγονός, ὅτι ἡ κατ' ἐπίγνωσιν πίστις μας κάνει τὸ ἀνθρώπινο θέλημα νὰ ταυτίζεται μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἀνθρώπινο θέλημα τοῦ τυφλοῦ ἦταν: «ἵνα ἀναβλέψω». «Ἄναβλεψον», ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος, δυνάμει τῆς πίστεώς σου. «Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.» Αὐτὴ ἡ πολυύμνητη πίστις, ἐκράτησε, ἢ ἔδωσε τὸ φῶς σὲ τόσες ὑπάρξεις. Αὐτὴ ἡ πίστις ποὺ εἶναι ἡ γνησιωτέρα μαρτυρία τῆς θείας προελεύσεως τοῦ ἀνθρώπου σὰν χρυσὸς συνδετικὸς κρίκος τῆς γῆς μὲ τὸν οὐρανὸ, αὐτὴ ἀνατρέπει φυσικοὺς νόμους ἢ τοὺς ἐπαναφέρει καὶ τοὺς δραστηριοποιεῖ καὶ τὸ θέλημα τῶν ἀνθρώπων συνταιριάζει μὲ τὸ θέ-

λημα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ εἶναι δύναμις μιᾶς ἀτομικῆς ὠφελίμου ἐνεργείας, ἀνεξαντλήτου, ποῦ ἐξαρτᾶ τὴ δραστηριότητά της ἀπὸ τὸν φορέα ποῦ λέγεται ἀγνή καὶ ταπεινὴ καρδιά.

Ὁ θεραπευθεὶς τυφλὸς ἦταν ὁμαλὸς τύπος, ἡμερος, καλοπροαίρετος, μὲ τὴ βαθειὰ ἐκείνη εὐσέβεια, ποῦ διέκρινε τὸν ζαστερωμένο, τὸ γνήσιο πιστὸ τῆς Βίβλου, χωρὶς ὀστρακοειδῆ προσκόλλησι σὲ τύπους. Ὁ ἴδιος ζοῦσε τὸ θεῖο ὄνειρο τοῦ ἐρχομοῦ Ἐκείνου, ποῦ προεῖδεν ὁ Προφῆτης της, ὅτι «ἤξει τυφλοὺς ἐν ὁδοῖ», «ποιήσει τὸ σκότος εἰς φῶς», καὶ ὅτι στὸν ἐρχομὸ του «ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὅσα κωφῶν ἀκούσονται... καὶ τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάων» (Ἠσ. λε' 3). Τὸ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ πιστοῦ, πράου, ὑπομονετικοῦ ἀνθρώπου, ποῦ ἐσήκωνε χωρὶς παράπονο καὶ γογγυσμὸ τὸ σταυρὸ του, φαίνεται μετὰ τὴν παραχρῆμα ἀνάβλεψίν του ἠκολούθει τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐδόξαζε τὸ Θεό. Δέθηκε σφιχτὰ κοντὰ στὸν εὐεργέτη, ὅπως ἔδесе τὴ χάρι μὲ τὴν πίστη ποῦ τοῦ χάρισε τὸ φῶς του. Καὶ εἶδε μὲ τὰ σωματικά του μάτια αὐτὸ τὸ Μυστήριον τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας, αὐτὸ τὸ θαῦμα ποῦ ξεπερνᾶ τὴν ἀνθρωπίνην κατάληψι: Τὸ θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Τὸ αἶνιο ὄραμα τῆς ψυχῆς τῶν αἰώνων καὶ τῆς ἴδιας του τῆς ψυχῆς παίρνει ὑλικὴν ὑπόστασι στὸν Υἱὸν τῆς Παρθένου. Εἶναι ἡ δευτέρα εὐεργεσία καὶ τιμὴ ποῦ ἀπολαμβάνει ὁ τυφλός, γιὰ νὰ προστεθῆ ἔπάνω σ' αὐτὴ καὶ ἡ ψυχικὴ του, ἡ αἰώνια σωτηρία του: «ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.» Δὲν ἔμεινε στὴ σκιά, στὸν τύπο, στὰ εἶδωλα τῶν αἰώνιων, στὰ πλατωνικά ἀντίτυπα. Ἦλθε στὸ φῶς, στὴν οὐσία στ' ἀληθινὰ καὶ αἰώνια, πρὸς τὰ ὁποῖα κατατείνει ἡ πιστεύουσα ψυχὴ. Τεράστια, ἀνυπολογίστου ἀξίας, τὰ κέρδη τοῦ τυφλοῦ, λοιπόν. Γνωρίζει τὸν Χριστὸ, ἀναβλέπει, σώζεται. Καὶ γιὰ τὴν ἀσφάλειά του ἀκολουθεῖ μ' αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης ὅχι σὰν ἀπλοῦς συνοδοιπόρος, ἀλλὰ σὰν ὀργανικὸ μέλος τοῦ ἱεροῦ μαθητικοῦ Συλλόγου. Πόσοι μ' ἀνοιχτὰ τὰ σωματικά τους μάτια δὲν θὰ ζηλεύουν τὴν τυφλότητα τοῦ θεραπευθέντος καὶ πόσοι δὲν θὰ τὸν μακαρίζουν γιὰ τὴν προνομιούχο θέσι ποῦ πῆρε κοντὰ στὸ Χριστὸ ἐκεῖνος, ποῦ, τυφλός, «ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν!» Τέτοια ραγδαιότητα ἀνέλιξες, ἕνας τέτοιος ὑψωμὸς βασιανισμένου καὶ περιφρονημένου ἀνθρώπου δὲν εἶναι τυχαῖον γεγονός, οὔτε ἐρμηνεύεται μὲ τοὺς λογαρίθμους, ἢ τὴν ὑλίζουσα ψυχολογία. Ἀλλὰ μὲ τὴν παραδοχὴ τῆς δυνάμεως θείων παραγόντων: τῆς πίστεως καὶ τῆς συνεργούσης χάριτος τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ, χωρὶς νὰ παρορᾶται ἢ ἐπιστήμη, ποῦ κι' αὐτὴ εἶναι τοῦ θείου φωτισμοῦ διάκονος τῶν περιστάσεών μας, ὀφείλει ὁ κάθε ἐμπερίστατος νὰ καταφύγη πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν μὲ τὴν πίστι τοῦ τυφλοῦ καὶ τόσων ἄλλων, ποῦ διπλᾶ καὶ αἰώνια ὠφελήθηκαν καὶ νὰ προσπαθῆ νὰ κρατήσῃ ἀνοιχτὰ τὰ ψυχικά του μάτια γιὰτί, ἂν ἡ σωματικὴ τύφλωσις εἶναι

Τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Α΄ ΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑΝΑΙ Η ΣΤΑΣΗ ΜΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

«Οὐ γὰρ ἐλάβομεν πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ πνεῦμα δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ» (Ρωμ. η΄ 15). Ἄς μὴ προδίνωμε λοιπὸν τὴν δωρεὰ πού μᾶς ἐδόθηκε· κι' ἄς σταθοῦμε γενναϊόψυχοι καὶ μὲ καταφρόνια πρὸς τὸν θάνατο.

Ἄλλὰ σᾶς βεβαιῶνω, πὼς μοῦρχεται ν' ἀναστενάξω πικρά, ὅταν συλλογίζωμαι σὲ ποιά ὕψη μᾶς ἀνέβασεν ὁ Χριστὸς καὶ πού ἡμεῖς κατεβάσαμε τοὺς ἑαυτοὺς μας. Γιατί ὅταν βλέπω τοὺς σπαραγμοὺς, τὰ ξεφωνητά, τὰ μοιρολόγια κι' ὅλες τὶς ἄλλες ἀπρέπειες πού γίνονται στὰ δημόσια ξόδια αὐτῶν πού πεθαίνουν—πιστέματέ με—ντρέπομαι τοὺς εἰδωλολάτρες, τοὺς Ἰουδαίους, καὶ τοὺς αἰρετικούς γενικὰ πού μᾶς βλέπουν καὶ πού ὄλοι τοὺς μᾶς περιγελοῦνε γι' αὐτό. Γιατί ὅσα κι' ὅτι κι' ἂν σᾶς εἰπῶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ πού γίνονται, φιλοσοφώντας γιὰ τὴν ἀνάσταση, ἄσκοπα καὶ μάταια θὰ τὸ εἰπῶ.

Γιὰ ποιὸ λόγο; Γιατί οἱ εἰδωλολάτρες δὲν προσέχουν σ' αὐτὰ πού λέω ἐγώ, ἀλλὰ σ' αὐτὰ πού κάνετε σ:ῖς. Γιατί, ἀπροφάσιστα καὶ μὲ τὸ δίκηο τους, θὰ μοῦ εἰποῦνε: —«Πῶς θὰ μπόρῃση, ἕνας, ὅποιοσδήποτε ἀπ' αὐτούς, νὰ καταφρονέσῃ τὸν θάνατο, ὅταν δὲν ἀντέχῃ οὔτε καὶ ν' ἀντικρύσῃ ἀκόμη ἕναν πεθαμένο;»

Καλὰ βέβαια, κι' ἄξια τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ εἶναι τὰ λόγια τοῦ Παύλου. Γιατί τί μᾶς λέει; «Καὶ ἀπαλλάξει τούτους, ὅσοι φόβω θανάτου, διὰ παντὸς τοῦ ζῆν, ἔνοχοι ἦσαν δουλείας». Σεῖς ὁμως δὲν ἀφήνετε νὰ ριζωθῇ ἡ πίστη γιὰ τὸ πρᾶγμα αὐτό, γιατί τὴν ἀντιμάχεσθε, μὲ τὰ ἔργα σας· ἐνῶ ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν κακὴ σας αὐτὴ συνήθεια, σᾶς ἐστήριξε μὲ κάθε τρόπο.

Γιατί πῆτέ μου, τί χρειάζονται στὶς κηδεῖες οἱ χαρούμενες

φοβερὴ ζημία, ἡ ψυχικὴ εἶναι πραγματικὴ συμφορά, πού ὀδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸ αἰώνιο σκοτάδι μακριὰ ἀπὸ τὸ γλυκὸ φῶς τοῦ Παραδείσου, πού ἀπλώνεται στὸ ἀσυλλήπτου μεγαλεῖο Ἄπειρον τῆς Τριαδικῆς Θεότητος.

Ἄρχιμ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΑΛΥΒΑΣ
Ἱεροκλήρυξ Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος

λαμπάδες; Όχι λοιπόν γιατί καταυδώνομε τούς νεκρούς σάν άθλητές; Τί θέλουν οί ύμνολογίες; Όχι γιατί δοξάζουμε κι' εύχαριστοῦμε μ' αυτές τόν Θεό, επειδή έστεφάνωσε τόν πεθαμένο, τόν ελύτρωσε από τούς πόνους κι' από τά βάσανα, και τόν απάλλαξε τελειωτικά από τόν φόβο και τόν κρατεί κοντά του; Δέν λέγονται γι' αυτό τόν λόγο οί ψαλμωδίες και οί ύμνολογίες; Αυτά όλα είναι σημάδια κι' απόδειξη χαρᾶς. «Εύθυμεί γάρ, φησί τις ψαλλέτω».

Δέν προσέχουν όμως σ' αυτά οί ειδωλολάτρες. Γιατί λένε: «Νά μή μοῦ αναφέρης γι' αυτούς πού κάνουν τó ψύχραιμο και τόν φιλόσοφο επειδή δέν επάθανε οί ίδιοι προσωπικά κάνενα κακό. Αυτό δέν είναι τίποτα σπουδαίο, ούτε κι' αξιοθαύμαστο· αλλά θέλω νά μοῦ δείξης κάποιον πού φιλοσοφεί μέσα στη συμφορά πού τόν βρήκε τόν ίδιο· και τότε θα πιστέψω στην άνάσταση».

Και νά τó κάνουνε αυτό οί συνηθισμένες γυναίκες, δέν είναι καθόλου παράξενο· άν κι' αυτό είναι βέβαια φοβερό· γιατί κι' απ' αυτές τήν ίδιαν άξίωση έχει· και γι' αυτό κι' ό Παῦλος λέει· «Περί δέ τῶν κεκοιμημένων οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἵνα μή λυπήσθε, καθὼς και οἱ λοιποὶ οἱ μή ἔχοντες ἐλπίδα». Οὔτε βέβαια γιά καλόγρηες τάγραφε αυτά ούτε γιά τις άειπάρθενες, αλλά γιά τις κοσμικές και τις νοικοκυρές γυναίκες, πού εκάνανε σπιτικό κι' επανδρευθήκανε.

Πλὴν κι' αυτό δέν είναι τόσο φοβερό πράγμα. "Όταν όμως μιὰ γυναίκα ἢ ένας άνδρας, πού ισχυρίζονται πῶς έσταυρώθηκαν γιά τόν κόσμο, ό μὲν ένας τραβᾷ τὰ μαλλιά του, ἢ δὲ ἄλλη ξεφωνίζει και κτυπιέται, τί μπορεί νά υπάρξη ἀηδέστερον απ' αυτό; Πιστέψατέ με, πού σᾶς τó λέω· "Αν θάπρεπε νά γίνεται τó σωστό και τó πρεπούμενο οἱ τέτοιο θάπρεπε νά μὴν πατήσουνε, γιά πολὺ καιρό, τó κατώφλι τῆς Ἐκκλησίας. Γιατί στην πραγματικότητα γι' αυτούς πρέπει νά λυπᾶται και νά κλαίη κανείς· γιά όσους δηλαδή φοβούνται και τρέμουνε ακόμη τó θάνατο και δυσπιστοῦνε γιά τήν άνάσταση.

Μά θα μ' άπαντήση ίσως κάποιος· δέν άμφιβάλλω γιά τήν άνάσταση, αλλά κάνω αυτό πού συνηθίζεται. Πές μου λοιπόν, γιατί όταν φεύγη κανένας, και μάλιστα γιά μακρινό ταξίδι, δέν κάνεις και τότε τó ίδιο; Γιατί πραγματικά στην περίπτωση εκείνη εφαρμόζεις μιάν συνήθεια. Τό άλλο όμως είναι μιὰ καθαρή απόδειξη άπελπισμοῦ γιά τόν ξαναγυρισμό. Και γιά νά

τὸ καταλάβης αὐτό, σκέψου τὶ ψάλλομε τὴν ὥρα ἐκείνη· «Ἐπίστρεψον ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάστασίν σου, ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ σε». «Οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ». Καὶ πάλιν· «Σὺ μου εἶ καταφυγὴ, ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με». Στοχάσου τὶ χρειάζονται καὶ ποιοὶ εἶναι τὸ νόημα τῶν ψαλμῶν αὐτῶν. Δὲν προσέχεις ὅμως, ἀλλὰ ἔχεις παραλογιάσει ἀπὸ τῆ θλίψης. Προσπάθηκε γι' αὐτὸ νὰ τὸ καταλάβης στὶς κηδεῖες ποὺ γίνονται γιὰ ξένους, γιὰ νὰ σοῦ γίνη ἔτσι, φάρμακο καὶ στὰ δικά σου περιστατικά. Λές π.χ. κλαίοντας· «Ἐπίστρεψον ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ σε». Δὲν εἶναι θέατρο αὐτὰ καὶ δὲν εἶναι κωμωδία; Γιατί, ἂν πραγματικὰ πιστεύης σ' ὅσα λές, εἶναι τὸ πένθος σου καὶ περιττὸ κι' ἄσκοπο· ἂν δὲ κοροϊδεύης καὶ ὑποκρίνεσαι καὶ τὰ θεωρεῖς ὅλα αὐτὰ παραμύθια, γιὰ τὴν τότε τὰ ψάλλεις; Γιατί ἀνέχεσαι αὐτοὺς ποὺ ἔρχονται στὴν κηδεῖα; γιὰ τὴν δὲν κυνηγᾷς καὶ δὲν ἀποδιώχνεις αὐτοὺς ποὺ ψάλλουν; Ἀλλὰ θὰ μ' ἀπαντήσης: Αὐτὸ μονάχα ἓνας τρελλὸς μπορεῖ νὰ τὸ κάνῃ. Ἀλλὰ καὶ τᾶλλο, εἶναι τρισχειρότερο, ἀγαπητέ μου.

Κι' ὡς αὐτὴ μὲν τῆ στιγμῇ σᾶς δίνω συμβουλές. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως, νὰ τὸ ξέρετε, πῶς θᾶμαι αὐστηρότερος γιὰ τὸ πρᾶγμα αὐτό· γιὰ τὴν ἀρχίζω νὰ φοβοῦμαι περισσότερο, μήπως ἔτσι προσβάλλῃ τὴν Ἐκκλησίαν κάποια φοβερὴ ἀρρώστεια. Θὰ τ' ἀπαγορεύσωμε λοιπὸν ἀργότερα, τὰ μοιρολόγια αὐτά. Καὶ γιὰ τὴν ὥρα, σᾶς τὸ λέω καὶ σᾶς τὸ παραγγέλλω σ' ὅλους σας, πέρα ὡς πέρα καὶ σὲ φτωχοὺς καὶ σὲ πλοῦσιους καὶ σ' ἄνδρες καὶ σὲ γυναῖκες.

Εἶθε λοιπὸν νὰ καταξιωθῆτε νὰ περάσετε τὴν ζωὴ σας ὅλοι σας καὶ νὰ φύγετε ἀπὸ τὸν κόσμον μας αὐτό, ὅπως ταιριάζει κι' ὅπως εἶναι τὸ φυσικὸ σὲ πατέρες· δηλαδὴ νὰ γίνεταί τὸ ξόδι τοῦ ἀπὸ τὰ παιδιά τους, ὅταν θᾶχουνε πλέον γεράσει· καὶ οἱ μανάδες νὰ κηδεύονται, ἀπὸ τὶς κόρες τους, καὶ ἀπὸ τὰ ἐγγόνια τους καὶ ἀπὸ τὰ δισέγγονά τους, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ κανεὶς σας τὴν πίκραν ἄγουρου θανάτου. Εἶθε νὰ γίνη αὐτὸ τὸ εὐχομαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ καὶ παρακαλῶ τοὺς προϋσταμένους κι' ὅλους σας γενικά, νὰ δεηθῆτε ὁ ἓνας γιὰ τὸν ἄλλο πρὸς τὸν πανάγαθο Θεὸ καὶ νὰ κάνετε κοινὴ γι' αὐτὸ προσευχὴ. Ἄν ὅμως—ποῦ ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νᾶναι μακριὰ ἀπὸ μᾶς καὶ νὰ μὴ γίνη ποτὲ—συμβῆ κάποιος πικρὸς θάνατος. (Καὶ τὸν λέω πικρὸ, ὄχι γιὰ τὴν πραγματικὰ εἶναι τέτοιος· γιὰ τὴν κάθε ἄλλο παρὰ πικρὸς εἶναι ὁ θάνατος· κι' οὔτε κι' ἔχει καμμιά διαφορὰ ἀπὸ τὸν ὕπνον· τὸν λέω ὅμως πικρὸ, σχετικὰ πρὸς

τὴν δική μας διάθεση). Ἄν λοιπὸν τυχὸν συμβῆ αὐτό, καὶ μερικοὶ θὰ πάρουνε μοιρολογητρες, πιστέψατέ με πού σᾶς τὸ λέω· γιατί δὲν λέω τίποτε ἄλλο παρὰ αὐτὸ πού αἰσθάνομαι. Κι' ὅποιος θέλει, ἄς θυμώσῃ. Θὰ τοὺς ἀποκλείσω καὶ θὰ τοὺς ἀποκόψω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, γιὰ πολὺν καιρὸ.

Γιατί, ἂν ὁ Παῦλος λέει εἰδωλολάτρη τὸν πλεονέκτη, πολὺ βέβαια περισσότερο εἶναι τέτοιος, αὐτὸς πού γιὰ ἓνα πιστὸ Χριστιανὸ ἐφαρμόζει εἰδωλολατρικὲς συνήθειες. Γιατί, πές μου σὲ παρακαλῶ, γιὰ ποιὸ λόγο προσκαλεῖς ἱερεῖς καὶ ψαλτάδες; Δὲν τοὺς προσκαλεῖς γιὰ παρηγοριά σου καὶ γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν πεθαμένο; Γιατί λοιπὸν τὸν ὑβρίζεις; Γιατί τὸν κάνειι μπαίγνιο καὶ παίξεις καὶ ὑποκρίνεσαι σὰν νᾶναι θέατρο; Ἐμεῖς τὸν κηδεύομε, μὲ εὐλάβεια καὶ μὲ φιλοσοφικὸ στοχασμό, πού μὲ τίς τιμὲς πού ἀποδίδομε στὸ νεκρὸ παραδειγματίζομε ὅλους· καὶ διδάσκομε καὶ σ' αὐτοὺς πού δὲν ἐδοκίμασαν ποτὲ τέτοια συμφορὰ νᾶναι κι' αὐτοὶ ὑπονοητικοί, ἂν τυχὸν τοὺς συμβῆ κάτι τέτοιο. Καὶ σὺ πᾶς καὶ μᾶς κουβαλᾶς αὐτούς, πού καταργοῦνε καὶ πού καταλύνουνε τίς ἱεροπραξίες μας αὐτές, ὅσο βέβαια ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ἴδιους;

(Ἀπὸ τὴν τέταρτην ὁμιλία πρὸς Ἑβραίους· Migne Τομ. IB', σελ. 42).

Ἀπόδοση Θ. Σ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΑΜΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΤΟΜΟΙ 1-5

ΕΚΑΣΤΗ ΣΕΙΡΑ ΔΡΧ. 300

Πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖά μας, ἀποστέλλονται δὲ καὶ ταχυδρομικῶς ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχυδρομικὰς ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία», «Θεολογία» καὶ «Ἐφημέριος», ὅπως σημειώσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς.

ΠΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΟΝ ΦΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ ΜΑΣ

Δὲν μπορεῖ νὰ λέγεται Χριστιανὸς ἐκεῖνος ποὺ ἐπιτρέπει στὸν ἑαυτὸν του νὰ μολύνη τὴν ψυχὴν του ἢ ἁμαρτία. "Ένας τέλειος ἀποχωρισμὸς ἀπὸ τὸ κόσμον τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ τε πράγματά του, αὐτὸ ποὺ μᾶς προτρέπει τὸ Πνεῦμα τὸ "Άγιον «διὸ ἐλέξθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀποχωρίσθητε καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε.» (Β. Κορ. ς' 17), καὶ μία ἀγωνιστικὴ προσπάθεια καὶ νίκη σὲ κάθε πειρασμὸ τῆς ζωῆς, τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο ποὺ τὸν κάνει ἀληθινὸ χριστιανὸ. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίσῃς τὸ Χριστὸ προσωπικὰ καὶ ν' ἀποκτήσῃς πείρα προσωπικῆ τῆς δυνάμεώς του, ὥστε νὰ μπορῆς νὰ λέγῃς καὶ σὺ «ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῦτος ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς (Ρωμ. η' 37). Ὁ Κύριος ὑπόσχεται στὸ νικητὴ μόνον ὅτι «θά τὸν κάμῃ στύλον ἐν τῷ ναῷ Θεοῦ» ('Αποκ. γ' 2). «Μακάριοι, λοιπόν, πάντες οἱ πεποιοῦτες ἐπ' Αὐτῶ», διότι αὐτοὶ γνωρίζουν σὲ ποιὸν πιστεύουν, ὡς ἔλεγεν ὁ θ. Παῦλος «οἶδα γὰρ ὃ πεπίστευκα» (Β. Τιμ. α' 12), καὶ ἀναδεικνύονται νικηταὶ μὲ τὴν δύναμιν Ἐκείνου καὶ κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ κατὰ τὴν ποικίλων πειρασμῶν καὶ δοκιμασιῶν τῆς ζωῆς καὶ τῶν τεχνασμάτων τοῦ πονηροῦ. Ἐδῶ προβάλλεται ἕνας χριστιανὸς νικηθεὶς ἀλλὰ καὶ τελικὰ νικητῆς, ποὺ μὲ τὰ ὅσα μᾶς γράφει μᾶς δείχνει καὶ τὸ τωρινὸ χαρακτῆρα του. Ἐχω, ἐκτὸς τῶν ἐδῶ γραφτῶν του, καὶ ἄλλα δεδομένα ἀπὸ τὴ προσωπικὴ μας γνωριμία καὶ πνευματικὴ σχέσι, ὥστε νὰ προλογίσω τὴν εἰσήγησί μου μὲ τὴν εἰκόνα, ὑπὸ τινά μορφήν, τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ. Πρόκειται ἐδῶ περὶ Ἰσοβίτου. Δὲν ἔχει σημασίαν, ἀφοῦ πάντοτε, ἀνεξαρτήτως χρόνου, ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ «ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερήσεν ἡ χάρις» (Ρωμ. ε' 20). Ἄρκει ὅτι τώρα ὁ κρατούμενος αὐτὸς εἶναι πολὺ φωτισμένος, ποὺ μετὰ εἰλικρινῆ μετάνοια καὶ πίστι πῆρε πλοῦσια τὴ χάρη, ὥστε νὰ ἀναδειχθῆ στέλεχος στὴν πνευματικὴ μας στίς φυλακὰς κίνησι. Μὲ πληροφορεῖ γιὰ τὴ φυλακὴ ποὺ μετῆχθη, καὶ ποὺ γι' αὐτὸν σκοπὸς δὲν εἶναι νὰ περάσῃ τὸ κακὸ, κατάκλειστος στὸ μουντροῦμι τῆς φυλακῆς καὶ γιὰ νὰ κλάψῃ τὴ μοῖρά του, ὅπως θὰ λέγαμε, ἀλλ' ἔχει τὴν ψυχικὴ διάθεσι καὶ γιὰ νὰ ἐργασθῆ, δὲν στερεῖται καὶ γραμματικῶν προσόντων, πέρασε δὲ καὶ ἀπὸ τὸ Σχολεῖο τῆς Γραφῆς, ποὺ φοίτησε κοντὰ μας, μὲ τὴ χάρι τοῦ Κυρίου. Εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ μοῦ στέλνει καὶ τὴ ἐμπνευσμένη κατωτέρω μαρτυρία στὴν ὁποία δὲν ἀναφέρεται στὸ ἁμαρτωλὸ παρελθόν του, γιὰ τὸ ὁποῖο μὲ συντριβῆ καρδίας πολλάκις θὰ εἶπε τὸ τοῦ Τελώνου «ὁ Θεὸς Ἰλασθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ» μέσα στὸ σκοτεινὸ κελλί του,

πού τώρα λάμπει από τὸ φῶς, πού ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ τὴ ψυχὴ του, τὴ πλημμυρισμένη μὲ τὰ δάκρυα τῆς μετάνοιας καὶ ὀλοκάθαρη μὲ «τὸ Αἷμα τοῦ Λυτρωτοῦ πού καθαρίζει κάθε ἁμαρτία». Τώρα πού ἔγιναν ὅλα καινούργια, αὐθόρμητα ἐξωτερικεύει τὰ βαθύτερα αἰσθητά του πρὸς τὸν Σωτῆρα του, τὸν ὁποῖον καὶ προβάλλει ὅπως τὸν ἐγνώρισε μὲ τὴ βαθύτερα μελέτη τῶν Ἁγίων Γραφῶν, πού τὸ «τελειότερον αὐτὸ φῶς» τὸν ἀνέδειξε καὶ καθοδηγητὴν καὶ ἄλλων ψυχῶν, γιὰ νὰ γνωρίσουν καὶ αὐτοὶ καλύτερον τὸν Σωτῆρα. Τόσον τὸ γράμμα, ὅσον καὶ ἡ μαρτυρία παρέχουν μίαν εἰκόνα, ἔστω καὶ ἀμυδράν, τῆς ἐντὸς τῶν φυλακῶν πνευματικῆς κινήσεως καὶ τῶν καρπῶν τοῦ ἀναστήματος τοῦ ἐπιστολογράφου μου, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος νὰ εὐλογῇ πάντοτε.

Σημειοῦμεν ἐδῶ ὅτι ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γράμμα, ἡ ὀργάνωσις τῶν Ὁμίλων εἰς τὰς φυλακάς, ἔχει προσλάβει τὴν μορφή τῆς λειτουργίας σχολείων καὶ διδασκαλίας τῶν μαθημάτων ὡς εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια μας. Χρησιμοποιοῦνται μελανοπίνακες καὶ τετράδια, ἐνῶ ἔχει δοθῆ εἰς τοὺς μαθητὰς ἐκ τῶν προτέρων ἡ ὕλη τοῦ μαθήματος πού θὰ μελετήσουν καὶ κατ' ἰδίαν, ὥστε νὰ ἔλθουν προπαρασκευασμένοι εἰς τὸν ὄμιλον, ὅπου μὲ τὴν βοήθεια καὶ τοῦ διδάσκοντος καὶ τὴν συνεργασίαν καὶ τῶν φωτισμένων συμμαθητῶν, γίνεται καὶ ἡ ἐπεξεργασία τοῦ θέματος, μὲ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῆς ὀρθογνώσεως καὶ ὀρθοπραξίας, δεδομένου ὅτι τὸ δεύτερον θὰ ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν νὰ ἐλκυσθοῦν καὶ ἄλλαι ψυχαί. Καὶ ναὶ μὲν ἐπιβοηθεῖ τὸ σύστημα τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ κυριῶς ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ λόγου ἐπενεργεῖ ἀποτελεσματικὰ καὶ πρωθειῖ, ἐκτὸς τῶν πεισμώνως ἐμμενόντων εἰς τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τῆς πνευματικῆς αὐτῆς σταυροφορίας, εἰς μετάνοιαν καὶ βίου διόρθωσιν. Ἄλλωστε ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ ὅτι διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ἡ δύναμις τοῦ χριστιανισμοῦ ἁμαρτωλοὺς καὶ πόρνας καὶ ληστὰς καὶ ἐγκληματίας τοὺς εἰσήγαγε εἰς τὰ αἰῶνια τοῦ παραδείσου σκηνώματα. Ἐὰν εἶχαμε πλείοτερον τὸ «ἄλλας τῆς γῆς» καὶ «τὸ φῶς τοῦ κόσμου», ὅπως θέλει ὁ Κύριος τοὺς ἰδικούς του, ἐὰν εἶχαμεν ἐνθουσιώδεις πιστοὺς, ἔργω καὶ λόγῳ, μὲ «τὸ πλείοτερον φῶς τῆς Γραφῆς», τὸ ὁποῖον μάλιστα θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἀπαραίτητον προσόν, ἐὰν παντὸς ἄλλου χριστιανοῦ, πολλῶ μᾶλλον τῶν πνευματικῶν ἡγετῶν μας, ἀνεξαρτήτως ἐὰν οὗτοι εἶναι πλουτισμένοι μὲ ποικίλα ἄλλα προσόντα καὶ χαρίσματα, θὰ εἶχαμε θριαμβευτικὰ ἀποτελέσματα καὶ θὰ συνέβαινε πολλοὶ νὰ μὴ γίνωνται κακοί, ὅπως καὶ κακοὶ νὰ μεταβάλλωνται εἰς ἀγαθοὺς, ἀφοῦ ὑπάρχουν πολλαὶ δεκτικαὶ ψυχαί, πού ἔχουν τὴν ἀνάγκην τῆς ἰδικῆς μας βοηθείας. Ἀκολουθεῖ τὸ γράμμα καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ ἰδίου. Καὶ τὰ δύο αὐτά, πού δείχνουν καὶ μὀρφῶσι χριστιανικὴ καὶ ζῆλο γιὰ πνευματικὴ ἐργασία, προβάλλονται ἐδῶ καὶ γιὰ μιὰ ἀνταπόκρισι,

τὸ ἀπαιτοῦν μάλιστα καὶ οἱ σημερινῆς περιστάσεις, ν' ἀναδειχθοῦν μέσα στὴν Ἐκκλησίαν μας στελέχη πνευματικά καὶ μετ' ἑαυτοὺς κύκλους καὶ Σχολεῖα Χριστοῦ, παραλλήλα πρὸς τὰ Κατηχητικά, ποὺ λειτουργοῦν γιὰ τοὺς μικροὺς. Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸν τὰ φέραμε καὶ μεῖς ἐδῶ στὴ δημοσιότητα, ἀφοῦ δόξα τῷ Θεῷ εἶδαμε καὶ γευθήκαμε τοὺς πλουσίους καρποὺς των.

«Σεβαστέ μας Πάτερ, Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε,

Ἦλθα εἰς τὰς ἐνταῦθα φυλακάς, ἀμέσως ἐψυχολόγησα τὴν κατάστασιν καὶ διεπίστωσα ὅτι ὑπάρχει ὑλικὸν δεκτικὸν ἀναμορφώσεως. Ἀρχίσαμεν κ' ἐδῶ τὸ ἴδιον Πρόγραμμα ποὺ μοῦ ἀφήκατε, ἀντίγραφον τοῦ ὁποῖου κρατῶ μαζί μου, μετ' τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν, διότι ὁ Κύριος κατευθύνει τὸ ἔργον τοῦτο, ἔχομεν δὲ καὶ τὴν στήν Δ/σιν μετ' ὀλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ βοηθοῦ καὶ ὑποστηρικτὰς μας.

Ὡς γνωρίζετε ὑπάρχουν καὶ μαθήματα, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ὡς π.χ. «Αἱ περὶ Χριστοῦ Προφητεῖαι» κ.λ.π. ἐκτὸς τούτου εἰς ὅλα μας τὰ μαθήματα χρησιμοποιοῦμεν ὀλόκληρον τὴν Γραφήν. Ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ Μαθητολόγιον τοῦ ὀμίλου ὑπάρχουν μόνον 5 Ἁγία Γραφαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀνεπαρκεῖς διὰ τὸν Χριστιανικὸν μας Ὀμιλον. Δι' αὐτὸ Πάτερ, σᾶς παρακαλῶ νὰ μᾶς στείλετε εἰ δυνατόν 50 Ἁγίας Γραφάς καὶ 25—30 Κ. Διαθήκας καὶ μετ' ἑαυτοῦ γράμματα, αἱ ὁποῖαι θ' ἀνήκουν εἰς τὸν Ὀμιλον.

Συνεννοήθη μετὰ τοῦ κυρίου Διευθυντοῦ καὶ κατεσκευάσθη εἰς μαυροπίναξ, μᾶς πῆρε τετράδια καὶ μολύβια καὶ ἀρχίσαμε τὸ πρόγραμμα μετ' τὸν ἴδιον ρυθμὸν ποὺ μᾶς παρεδώσατε. Ἀφοῦ ἀρχίζω τὴν ἐργασίαν αὐτὴν μετ' τὸν γνωστὸν εἰς Ἑμᾶς ζῆλον, θέλω νὰ μᾶς βοηθήσετε εἰς ὅτι θὰ χρειασθῆ διὰ τὸν ὄμιλόν μας καὶ ἐστε βέβαιοι ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ σκοποῦ μας. Σᾶς ἔστειλα δύο δακτυλογραφημέναις ὀμιλίαις καὶ νὰ μοῦ γράψετε ἐὰν τίς ἐλάβετε. Ὡς πρὸς τὸν Ὀμιλον κατέβαλα κάθε δυνατόν προσπάθειαν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ σκοποῦ μας.

Δεχθῆτε τοὺς ἐν φιλήματι Ἁγίῳ ἀσπασμοὺς μου καὶ τῶν μετ' ἐμοῦ ἀδελφῶν, τοὺς ὁποῖους παρακαλοῦμεν νὰ διαβιβάσετε πρὸς τοὺς αὐτόθι ἀδελφοὺς τοῦ ὀμίλου, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὸν ἀδελφόν, ὁ ὁποῖος θὰ ἐδοκίμασε, ὡς ἄλλοτε ὁ Θεῖος Παῦλος, τὸν τυφωνικὸν ἄνεμον (Πράξ. κζ' 14) κατὰ τὸ ταξείδιον του, ὁ ὁποῖος ἄγριος φυσοῦσε μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του. Δὲν πιστεύω ὅμως νὰ ἔφθασε μέχρις τοῦ σημείου ἐκεῖνου νὰ ρίψῃ ἰδίαις χερσὶ τὰ σκεῦη τοῦ πλοίου (αὐτόθι 19) εἰς τὴν θάλασσαν, οὔτε καὶ θὰ ἔπαθε κανεὶς τίποτα, (διότι ὁ Θεὸς τοῦ ἐχάρισε πάντας τοὺς πλέοντας μετ' αὐτοῦ)

(αὐτ.24) καὶ μάλιστα καθ' ἣν στιγμὴν το ταξειδίον το εἶχεν ἱερὸν σκοπόν.

Μὲ ἀγάπην Χριστοῦ τὴν Δεξιὰν σας ἀσπάζομαι

Ὁ γράφων τὰ κατωτέρω, δὲν εἶμαι κληρικός οὔτε κἄν θεολόγος. Ζῶ ὅμως, ἐπομένως δοκιμάζομαι. Ἐπιπροσθέτως μελετῶ καὶ σκέπτομαι. Ὡς ἄνθρωπος ὅμως σαρκικός καταγόμενος ἐκ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας, ἐκληρονόμησα τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα (Ρωμ. γ. 25). Ἐπομένως εἶχα τὰς στιγμὰς τῆς ἀμφιβολίας, τὰς στιγμὰς τοῦ πειρασμοῦ, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἔχουν εἰς τὴν ζωὴν τους, διότι «οὐδεὶς ἄ γ α θ ὅ ς εἰμὴ ὁ Θεὸς» (Μαρκ. ι' 18).

Δὲν ἔμεινα ὅμως ἀδρανής. Ἐλαβα τὴν Ἀγίαν Γραφήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔδωσε μεγάλην προσοχὴν καὶ μελετῶν συνήνητησα τὸ ἐδάφιον «Ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς διότι σεῖς νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον καὶ ἐκεῖνα εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ» (Ἰωάνν. ε' 39).

Ἠρεύνησα καὶ ἐρευνῶ αὐτάς, καὶ ὡς ἦτο ἐπόμενον, διεπίστωσα ὅτι, «ὄλη ἡ Γραφή εἶναι θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος, πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τὴν μετὰ τῆς Δικαιοσύνης» (Β' Τιμ. γ' 16).

Ὡς Βίβλος θεόπνευστος, δὲν ἦτο δυνατόν ποτὲ νὰ γραφῆ ὑπὸ ἀνθρώπων τυχαίων, ἀλλὰ ὑπὸ ἀνθρώπων ἐμπνευσμένων ὑπὸ Ἀγίου Πνεύματος. «Διότι δὲν ἦλθε ποτὲ προφητεία ἐκ θελήματος ἀνθρώπου, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου κινούμενοι ἐλάλησαν οἱ Ἀγιοὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ» (Β' Πέτρ. α' 21).

«Καὶ ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐλάλησε τὸ πάλαι πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν διὰ Προφητῶν πολλάκις καὶ πολυτρόπως, ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις, ἐλάλησε πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ Υἱοῦ» (Ἐβρ. α' 1).

Ἐγνώρισα α'. Τίς καὶ τί εἶναι Θεός; (Πατὴρ Πνεῦμα, Ἀόρατος, Τριάς, Αἰώνιος, Ἀναλλοίωτος), Θεὸς Ζῶν, Παρὼν πανταχοῦ ὡς Παντοδύναμος, β'. Ἀπολύτως Ἄγιος γ' Ἀγάπη. δ' Δίκαιος ε'. ἰ. Ἄγθός, καὶ στ'. Πιστός.

Ὡς ἀγάπη πού εἶναι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὰ πάντα, καὶ τὸν κόσμον ὁλόκληρον «διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ, γιὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῆ, πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον». (Ἰωάννου γ' 16).

Ὁ Υἱὸς του, εἶναι Αὐτὸς Οὗτος ὁ Ἀληθὴς Θεός. Ἡξεύρομεν δὲ ὅτι, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθε καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς νόησιν, διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὸν Ἀληθινὸν καὶ εἴμεθα ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. Οὗτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος» (Α'. Ἰωάνν. ε' 20). Οὗτος προῦπήρχεν τοῦ Ἀβραάμ

(Ἰωάνν. η', 58). Καὶ Σὺ κατ' Ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι οἱ Οὐρανοί». (Ἐβρ. α' 10)». Πάντα δι' Αὐτοῦ ἐγένεον καὶ χωρὶς Αὐτοῦ δὲν ἐγένεο οὐδὲ ἓν τὸ ὅποιον ἐγένεο» (Ἰωάνν., α' 3) «Ἐπειδὴ δι' Αὐτοῦ, ἐκτίσθησαν τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατά καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε Κυριότητες, εἴτε Ἀρχαί, εἴτε Ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι' Αὐτοῦ καὶ δι' Αὐτὸν ἐκτίσθησαν». (Κολ. α' 16).

Τὸ ὁμοούσιον τοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ Θεοῦ Πατρός, μᾶς τὸ λέγει ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς. «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν εἶμεθα» (Ἰωάνν. ι' 30).

Ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Χριστοῦ σκοπὸν εἶχε ἵνα μεσιτεύσῃ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ μᾶς συμφιλιώσῃ μετ' αὐτοῦ, διότι πολὺ ἐξεκλίναμεν τῶν θείων ἐντολῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ἐνσαρκώσεώς Του, δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι καὶ Θεός. «Ἦτο Θεὸς καὶ ἄνθρωπος εἰς ἓν» «Καὶ ἀναντιρρήτως τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβείας εἶναι μέγα. Ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ἐφάνη εἰς ἀγγέλους, ἐκηρύχθη εἰς τὰ ἔθνη, ἐπιστεύθη εἰς τὸν κόσμον, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ». (Α'. Τιμ. γ' 16). «Ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς» (Κολ. β' 9). «Καὶ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, εἰμὴ ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ Οὐρανῷ» (Ἰωάν. γ' 13).

Ὁς ἐνσαρκος ἦτο πλήρως ὑποταχμένος εἰς τὸν Θεὸν Πατέρα, ἦτο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του καὶ ἠκολούθει τὰς ὁδηγίας Του. Ἐγένετο ἄνθρωπος κατὰ πάντα πλὴν τῆς ἁμαρτίας. Ἐζησεν ζωὴν πτωχείας καὶ παθημάτων ἐκουσίως διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν κάμῃ «κοινωνὸν θείας φύσεως». «Ὅθεν ἔπρεπε νὰ ὁμοιωθῇ κατὰ πάντα μὲ τοὺς ἀδελφοὺς διὰ νὰ γίνῃ ἐλεῆμων καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς, εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ κάμῃ ἐξιλέωσιν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ» (Ἐβρ. β' 17).

Ὁ Χριστὸς ἠγάπησε καὶ ἀγαπᾷ τοὺς πάντας ὡς καὶ τοὺς ἐχθροὺς του ἀκόμη. Ἐνῶ τὸν εἶχαν ὑψώσει ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐπρόκειτο νὰ παραδώσῃ τὸ Πνεῦμα λέγει πρὸς τὸν Πατέρα» Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς, διότι δὲν ἠξέουρουσι τί πράττουσι» (Λουκ. κγ' 34).

Ἐτήρησε προσεκτικῶς τὸν Λόγον, τοῦ Θεοῦ καὶ ἔκαμνε πάντοτε τὰ εὐάρεστα εἰς τὸν Πατέρα (Ἰωάν. η' 29).

Ἀποτελείωσε τὸ ἔργον ποῦ τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Πατὴρ ὅταν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἀνεφώνησε τὸ «Τετέλεστα» καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ Πνεῦμα» (Ἰωάν. ιθ' 30).

Ἐγνώρισα καὶ ἀκραδάντως ἐπίστευσα ὅτι ὁ Χριστὸς, κατῆλθε ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς Θεάνθρωπος, πρὸς χάριν ἡμῶν καὶ ἀνθ' ἡμῶν ἐθυσιάσθη, ὡς τοιοῦτος μᾶς συγκαλύπτει καὶ ἐκπλύνει τὴν ἄπειρον ἐνοχίαν μας, οὕτω δὲ ἱκανοποιεῖ τὴν ἄπειρον δικαιοσύνην τοῦ

Θεοῦ, «διότι, τὸν μὴ γνωρίσαντα ἁμαρτίαν ἔκαμεν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν διὰ τὸ νὰ γίνωμεν ἡμεῖς δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ» (Β'. Κορ. ε' 21).

Ὅτι, τὸ μοναδικὸν φάρμακον ποῦ μᾶς σώζει δωρεὰν καὶ κατὰ χάριν, (Ἐφ' β' 1—9), εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ εἰς Γολγοθὰν ἐκχυθὲν πολὺτιμον αἷμα τοῦ Χριστοῦ (Α' Πέτρ. α' 18—19, Ἐφ. κ' 7). Αὐτὸ μᾶς καθαρίζει τὰς ἁμαρτίας καὶ μᾶς συνδέει μετὰ τοῦ ἐπουρανοῦ Πατρὸς μας. (Ἐβρ. ι' 10, 12—24). «Αὐτὸς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἔφερε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασε, μετὰ τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἡμεῖς ἰατρεύθημεν» (Ἦσ. νγ' 4—5). Ἄντελήφθη τὸν σκοπὸν τῆς ἀφίξεως τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον. «Δὲν ἦλθε διὰ τὸ καλέσθαι δικαίους ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν» (Λουκ. ε' 32).

Ἄντελήφθη ὅτι ἡ πρόσκαιρος αὐτῆ ζωῆ εἶναι ματαία, καὶ ἐὰν δὲν ἐγκαταλείψωμεν, καὶ δὲν μεταβάλωμεν τὴν ἁμαρτωλὴν ἡμῶν καρδίαν, ἐὰν δηλαδὴ δὲν ἐπέλθῃ ἡ ἀναγέννησις ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ (Ἰωάν. γ' 3—5). Οὕτω δύναμαι νὰ πιστεύω ὅτι, ἔχω ζωὴν αἰώνιον καὶ ὅτι, τ' ὄνομα μου ἔχει γραφῆ εἰς τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ (Ματθ. κα' 29), δὲν ἐζήτει ποτὲ τὴν ἰδικὴν Του δόξαν, συνανεστρέφετο μὲ τοὺς ἀποκλήρους τῆς κοινωνίας (Ματθ. θ' 10). Ἦλθε διὰ τὸ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν Αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν (Ματθ. κ' 28). Ἐξέλεξε τὴν πλέον ταπεινὴν κατάστασιν, τὴν τοῦ δούλου, ἀντὶ τῆς πλέον ὑψηλῆς καὶ ἐνδόξου τῆς τοῦ Θεοῦ, ὑπακούσας εἰς τὸν Θεόν, μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ Σταυροῦ (Φιλιπ. β' 6—8).

Αὐτὸς ὁ ταπεινὸς Ἰησοῦς μᾶς φωνάζει καὶ μᾶς λέγει, «Ἴδου ἵσταμαι εἰς τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐὰν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, θέλω εἰσελθεῖ πρὸς αὐτὸν καὶ θέλω δειπνήσει μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' Ἐμοῦ» (Ἄποκ. γ' 20). Ἐὰν ἀκούσωμεν καὶ ἀνοίξωμεν τὴν θύραν τῆς ψυχῆς μας εἰς Αὐτόν, τὰ δῶρα ποῦ θὰ μᾶς δώσῃ εἶναι συγχώρησις, ἀνάπλασις, εἰρήνη, χαρὰ, καὶ ἀγάπη. Ἐὰν ἀδιαφορήσωμεν καὶ δὲν τοῦ ἀνοίξωμεν τὴν θύραν τῆς ψυχῆς μας, νὰ τὸν δεχθῶμεν καὶ νὰ πράξωμεν τὸ θέλημά του, θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου, ὅτε θὰ παύσῃ πλέον νὰ κρούῃ. Τότε θὰ ἔλθῃ ἡ σειρὰ μας νὰ κρούωμεν τὴν θύραν αὐτοῦ τὴν κεκλεισμένην λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἀνοίξον ἡμῖν, ἀλλὰ τότε μετὰ τρομερᾶς φωνῆς ἔσωθεν καὶ μετὰ δικαίαν ἀυστηρότητα, θὰ μᾶς ἀπαντήσῃ, «Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, δὲν σᾶς γνωρίζω πόθεν εἰσθε. Φύγετε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας». (Λουκ. ιγ' 25—27). Μᾶς ὑπόσχεται προσέτι. «Ὅστις νικᾷ θέλω δῶσει εἰς αὐτὸν νὰ καθίσῃ μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, καθὼς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου, ἐν τῷ θρόνῳ Αὐτοῦ.

**ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΑΙΓΙΝΗΣ**

“ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ,,

**‘Ο τρόπος πού μ’ αὐτὸν μπορούμε νὰ μείνωμε
ἠθικὰ ἐλεύθεροι.**

«Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ἐλευθερώσῃ ὑμᾶς, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε».

Τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖον μπορούμε νὰ διατηρήσουμε τὴν ἠθικὴ μας ἐλευθερία, μᾶς τὸν ὑπέδειξεν ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρας μας, πού μᾶς εἶπε: «ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ’ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν». Ὅποιος θέλει νὰ σώσῃ τὴν ψυχὴν του, θὰ τὴν χάσῃ πρῶτα· κι’ ὅποιος χάσει τὴν ψυχὴν του γιὰ μένα, αὐτὸς θὰ τὴν σώσῃ. (Λουκ. θ’, 24).

Μᾶς ἐδίδαξε δηλαδὴ, πῶς μονάχα μὲ τὴν αὐταπάρνηση μπορούμε νὰ σωθοῦμε. Καὶ πραγματικὰ γιὰ νὰ γίνωμεν ἠθικὰ ἐλεύθεροι, πρέπει πρῶτα ν’ ἀπαρνηθοῦμε τὸν ἑαυτό μας· καὶ νὰ σηκώσωμε στὸν ὤμὸ μας τὸν σταυρὸ μας· καὶ ν’ ἀκολουθήσωμε τὸν Σωτὴρα μας, πού μᾶς προσκαλεῖ νὰ μᾶς σώσῃ. «Ἐὰν

(Ἄποκ. γ’ 21). Τὶ λαμπρότερον τούτου καὶ ὑψηλότερον καὶ ἐνδοξότερον. Ἡ θύρα εἶναι ἐνώπιόν σου. Λάβε τὸ κλειδί τῆς πίστεως καὶ ἀνοῖξον καὶ εἴσελθε, θ’ ἀνταμειφθῆς πλουσίως, διότι θὰ εὕρῃς νομὴν. Ἄς ἀκούσωμεν λοιπὸν τὸν ΧΡΙΣΤΟΝ, νὰ τοῦ ἀνοῖξωμεν τὴν θύραν τῆς ψυχῆς μας καὶ νὰ δεχθῶμεν τὰ δῶρά του, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὴν μόνην δυνατὴν βᾶσιν εὐτυχίας ἐσωτερικῆς καὶ ἀληθοῦς καὶ ἐν μέσῳ τῶν δεινοτάτων τοῦ βίου περιστάσεων καὶ δυσχερειῶν. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ σωτηρία μας.

Σ’ Αὐτὸν ὅλοι ἄς πᾶμε. Σ’ Αὐτὸν ὅλοι ἄς ἀφίσωμεν μ’ ἐμπιστοσύνη τὸν ἑαυτὸν μας. Γνωρίζοντες πῶς μόνον κοντὰ σ’ Ἐκεῖνον εἶναι κανεὶς ἀσφαλισμένος ἀπὸ κάθε κακό, καὶ μὲ λαχτᾶρα νὰ ζητήσωμεν περισσότερο νὰ πλησιάσωμεν στὴν ὀλόθερμη, τὴν στοργικὴ ἀγκαλιά Του, πού πάντοτε εἶναι ἀνοικτὴ, γιὰ ὅλα τ’ ἄσωτα παιδιὰ καὶ περιμένει τὴν ὥρα τοῦ γυρισμοῦ τὴν εὐλογημένην.

Ἀναγνώστα μου, δέομαί σου, λάβε τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἀγίαν Γραφὴν μελέτησε τὴν καὶ κάμε τὴν κτῆμα δικό σου. Φρόντισε νὰ ἐφαρμόσῃς τὰ θεῖα λόγια τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ αἰώνιον μέλλον σου ἐξαρτᾶται.

Εἶθε νὰ μὴ μείνωμεν ξένοι τῆς ἐνδόξου πνευματικῆς ἐλευθερίας.

οὐν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐλευθερώσῃ ὑμᾶς, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε». Θὰ γίνεστε ἐλεύθεροι, μόνον ἂν σᾶς ἐλευθερώσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ ἴδιου τοῦ Σωτήρα μας κί' ἐλευθερωτῆ μας.

Κί' ἄλλοῦ ξαναεἶπε· «ἐὰν ὑμεῖς μέινετε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἔστε, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς». Ἄν θὰ μέινετε πιστοὶ καὶ σταθεροὶ στὸ κήρυμά μου, αὐτὸ θάναι ἀπόδειξι πῶς εἴσθε πραγματικὰ μαθητῆς μου· καὶ τότε θὰ μάθετε τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἡ ἀλήθεια θὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ. (Ἰωάν. η', 37). Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν εἶναι, πῶς γινόμαστε ἐλεύθεροι, μονάχα ἂν ἀκοῦμε τὸ κήρυγμα τοῦ θείου μας Σωτήρα, ἂν μένωμε πιστοὶ σ' αὐτό, κί' ἂν σηκώνωμε στοὺς ὤμους μας τὸν σταυρὸ μας καὶ τὸν ἀκολουθοῦμε. Κί' ἀπαρνούμαστε τοὺς ἑαυτοὺς μας, ὅταν ἀποκηρύττουμε τὴ σάρκα μας καὶ τὰ πάθη καὶ τὶς ἐπιθυμίες, καὶ σηκώνοντας τὸν σταυρὸ μας ὑποφέρωμε κάθε κακοπάθεια καὶ ταλαιπωρία χάριν τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Μ' ἄλλα λόγια, πρέπει νὰ καταδαμασθῇ τὸ σαρκικὸ φρόνημα· νὰ κυριαρχήσῃ τὸ πνεῦμα καὶ νὰ ὑποταχθῇ τὸ μικρότερο καὶ ταπεινότερο, στὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ ὑψηλότερο. Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος νὰ μένωμε ἠθικὰ ἐλεύθεροι. Εἶναι λοιπὸν ἀναπόφευκτη ἀνάγκη ν' ἀκολουθήσωμε τὸν Κύριό μας, γιατί μόνον, ἂν θὰ μᾶς ἀπελευθερώσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, θὰ γίνωμε πραγματικὰ ἐλεύθεροι.

Ναί, ἀληθινά. Μόνον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ μᾶς ἀπελευθερώσῃ· γιατί αὐτὸς εἶναι ἡ ἐλευθερία· «ὁ Κύριος ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας· ὅπου δὲ τὸ πνεῦμα ἐκεῖ ἐλευθερία» λέει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Κοριν. Β', γ', 17). Μόνον, ἂν ἀκολουθοῦμε τὸν Σωτήρα μας, μποροῦμε νὰ γίνωμε ἐλεύθεροι καὶ νὰ λυτρωθοῦμε ἀπὸ τὴν σκλαβιὰ τῆς ἁμαρτίας· «ὁ γὰρ δουλεύων τῇ ἁμαρτία δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας». (Ἰωάν. δ' 51). Ἄν λοιπὸν τὸ ἐπιθυμοῦμε πραγματικὰ νὰ εἴμαστε ἐλεύθεροι, πρέπει ν' ἀκολουθοῦμε πιστὰ τὸν Σωτήρα μας Χριστό.

Πῶς μπορεῖ ν' ἀκολουθῇ κανεὶς τὸν Σωτήρα μας Χριστὸν

Τὸν Σωτήρα μας τὸν Χριστὸ τὸν ἀκολουθοῦμε, ἂν τὸν ἀγαποῦμε κί' ἂν τηροῦμε τὶς ἐντολές του. Αὐτὸ μᾶς τὸ γνώρισεν ὁ ἴδιος ὁ Σωτήρᾶς μας, πού εἶπεν· «Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε». (Ἰωάν. ιδ' 15). Καὶ σ' ἄλλη πάλιν περίστασιν ξαναεἶπε· «Ἐὰν τις ἀγαπᾶ με, τὸν λόγον μου τηρήσει... Ὁ μὴ ἀγαπᾶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ» (Ἰωάν. ιδ', 15-24). Ὁ δὲ θεὸς Εὐαγγελιστῆς λέει: «Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμεν, ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Ὁ λέγων ἐγνώκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τη-

ρῶν, ψεύστης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. "Ὁς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν. Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν». Ἀπ' αὐτὸ καταλαβαίνομεν πῶς τὸν ἔχομε γνωρίσει ἂν τηροῦμε τὶς ἐντολές του. Αὐτὸς πού λέγει τὸν ἐγνώρισα καὶ καταφρονεῖ τὶς ἐντολές του, εἶναι ψεύστης καὶ δὲν ζεῖ μέσα του ἡ ἀλήθεια. "Ὅποιος ὅμως σέβεται τὸν νόμο του, σ' αὐτὸν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι πραγματικὴ καὶ εἶναι τέλεια. Ἀπ' αὐτὸ γνωρίζομαστε, πῶς εἴμαστε μ' ἐκεῖνον. Κι' αὐτὸς πού λέγει πῶς εἶναι μαθητῆς του κι' ὁπαδὸς του πρέπει νὰ βαδίζει στὴ ζωὴ του, ὅπως ἐβάδισε κι' ἐκεῖνος (Α' Ἰωάν. β' 3-6).

Χαρακτήρας καὶ ἐπαγγελία τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι σύστημα φιλοσοφικόν· οὔτε καὶ στηρίζεται μονάχα ἐπάνω στὴν γνώση τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ περισσότερο ἐπάνω στὴ θέλησή του καὶ στὸ συναίσθημά του. Γιατὶ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἔχει σὰν ἀρχὴ του τὸ νὰ μορφωθῇ ἀπλῶς τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ μαζί μὲ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ καρδιά. Καὶ γι' αὐτὸ τὸν λόγο ἀκριβῶς δὲν ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς ὁπαδούς του νὰ ξέρουν μονάχα τὶς ἀρχές του καὶ τὴν διδασκαλίαν του· ἀλλὰ καὶ νὰ τὶς ἐφαρμόζουν.

Ζητᾶ καὶ τὴν συνεργασίαν τῆς θέλησής μας, νὰ δεχθῇ σὰν θεῖα τὴ διδασκαλίαν του, καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόζῃ σὰν σωτήριαν. Ζητᾶ κι' ἀπὸ τὸ συναίσθημά μας νὰ βοηθηθῇ κι' αὐτὸ μὲ ζῆλο καὶ μ' ἀφοσίωσιν καὶ ν' ἀφοσιωθῇ, ὀλόψυχα κι' ὀλόκαρδα στὸ ἔργον τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ Χριστιανισμὸς μ' ἓνα λόγο εἶναι θρησκευτικὴ πού ἀπαιτεῖ ὄχι μονάχα νὰ ξέρῃς τὴν διδασκαλίαν της, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόζῃς στὴ ζωὴ σου. Κι' ἐπειδὴ τὸ περιεχόμενον τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον, ἀξιώνει ἀπὸ τοὺς ὁπαδούς του νᾶναι τέλειοι κι' ἅγιοι· γιὰ ν' ἀποτελοῦν, ὅλοι μαζί, ἓνα σῶμα, τὴν Ἐκκλησίαν, πού ἔχει κεφαλὴ τὴν Κύριόν μας τὸν Χριστόν, τὸν Θεὸν πού μᾶς ἀποκαλύφθηκε.

Ὁ Χριστιανισμὸς ζητᾶ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀφοσίωσιν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον· γιατί πρόθεσίν του εἶναι νὰ τὸν ἀναγεννήσῃ καὶ νὰ τὸν ἀναπλάσῃ καὶ νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ μιὰ καινούργια θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ζωὴ. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι φιλοσοφικὸ καὶ ἠθικὸ μαζί καθίδρυμα, πού ὑπόσχεται νὰ μᾶς διδάξῃ τὶς ὑψηλότερες φιλοσοφικὰς ἀλήθειαι, νὰ ποδηγετήσῃ τὸν ἄνθρωπον στὸ δρόμον τῆς σωτηρίας του καὶ νὰ ἐξαγιάσῃ τὴν ἐπίγειαν ζωὴν του.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἔχει σὰν ἀποστολὴν του νὰ συμφιλιώσῃ

τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν Θεό, νὰ τὸν ἀναδείξῃ εἰκόνα του καὶ ὁμοίωμά του ἀληθινό, καὶ νὰ τὸν ἀνεβάσῃ στὸν οὐρανὸ καὶ νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν ἀθανασία καὶ τὴν αἰωνιότητα. Ὁ Χριστιανισμὸς θέλει νὰ φέρῃ τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπάνω στὸν κόσμον, νὰ χαρίσῃ τὴν εἰρήνην στὴ γῆ, ν' ἀδελφοποιήσῃ τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαούς, καὶ νὰ φέρῃ τὴν εὐτυχία στὸν κόσμον.

Τέτοιες εἶναι οἱ ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ, κι' αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστιανισμὸς. Κι' ἐπειδὴ εἶναι θεῖος καὶ ὑψηλὸς ὁ χαρακτήρας του, κι' ἐπειδὴ εἶναι μεγάλη ἡ ἀποστολή του, ἐζήτησε καὶ ζητᾶ μὲ αὐστηρότητα, ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς του ἀγιότητα καὶ τελειότητα. Καὶ γι' αὐτὸ ὁπαδοί του εἶναι, ὄχι αὐτοὶ ποὺ μὲ τὰ λόγια δέχονται τὶς ἀρχές του καὶ τὶς ἀρνοῦνται μὲ τὰ ἔργα τους, ἀλλὰ αὐτοὶ ποὺ τὶς δέχονται, καὶ μὲ τὰ λόγια καὶ μὲ τὰ ἔργα τους μαζί· κι' ὅσοι κανονίζουσι τὴ ζωὴ τους καὶ τὶς συνήθειές τους, σύμφωνα μὲ τὶς ἐντολὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν τὴν ἐπικυρώνουσι καὶ τὰ ἴδια τὰ λόγια τοῦ Σωτήρα μας, ποὺ εἶπεν· «Οὐχ ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς τοῦ ἐν Οὐρανοῖς». (Ματθ. ζ', 21). Κι' ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει ἐπίσης· «Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι» (Τιμ. α' 16).

Ὁ Χριστιανισμὸς λοιπὸν δὲν εἶναι γνώση μόνον ἀλλὰ εἶναι μᾶλλον συναίσθημα· καὶ ζητεῖ, κατὰ πρῶτον βέβαια λόγῳ, νὰ διδάξῃ στὸν ἄνθρωπον τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ· κι' ἔπειτα ν' ἀναδείξῃ τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, γιὰ νὰ κατοικήῃ μέσα της· γιὰτὶ μᾶς τὸ ὑπόσχεται ρητὰ αὐτὸ ὅτι «ἐνοικήσει ὁ Θεὸς καὶ ἐμπεριπατήσει ἐν αὐτῇ» (Ἰωάν. ιδ' 23). Καὶ διὰ νὰ γίνῃ καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ μέγας αὐτὸς σκοπὸς ζητεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον νὰ τὸν ἀκολουθῇ μὲ αὐταπάρνησιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀποκτώντας τὴν ἠθικὴν του ἐλευθερίαν τελειοποιεῖται καὶ ὁ ἴδιος, καὶ συντελεῖ στὴν εὐδωσῆν τοῦ μεγάλου σκοποῦ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸν κόσμον.

Μάλιστα, ἀγαπητοὶ μου Χριστιανοί· μὲ τὴν ἠθικὴν μας ἐλευθερίαν, πραγματοποιοῦμε δύο μας χρεῖα καὶ δύο καθήκοντά μας. Πρῶτα δηλαδὴ μένομε ἠθικῶς ἐλεύθεροι καὶ τελειοποιούμεσθε κι' ἀγιαζόμεσθε· καὶ δεῦτερον συνεργαζόμεσθε κι' ἐμεῖς γιὰ νὰ τελειώσῃ τὸ μέγα ἔργον τοῦ Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἄς ἐργασθοῦμε λοιπὸν, ἀδελφοί μου, γιὰ τὴν ἠθικὴν μας ἐλευθερίαν, κι' ἄς εἴμασθε βέβαιοι, πῶς ὁ Θεὸς θὰ μᾶς ἐνισχύσῃ στὸ ἔργον μας γιὰτὶ τοῦ ἀρέσει νὰ συγκοπιάζῃ κι' αὐτὸς μαζὶ μ' ἐκείνον ποὺ μοχθεῖ καὶ κοπιάζει· καὶ νὰ μάχεται μαζὶ μ' αὐτὸν ποὺ ἀγωνίζεται. Καὶ γιὰ νὰ τελειώσωμε μὲ ἀποστολικὴν διδασ-

Μεγάλες γυναικείες μορφές τῆς χριστιανισμοῦ

ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

(Β')

Ὁ Διόσκορος ἐπιστρέφοντας ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἀπὸ τὸ ταξεῖδι του στὴν γειτονικὴ περιοχὴ, ἠθέλησε νὰ δῆ ἂν προχωρῆ ἢ οἰκοδομῆ τοῦ λουτροῦ, ποῦ εἶχε παραγγεῖλει. Τὴν στιγμὴ ἐκείνη βρισκότανε καὶ ἡ Βαρβάρα στὸ λουτρό. Τὴν ἐχαίρησε ὁ πατέρας της, μὲ ψυχρότητα. Τὴν προσοχὴ του προσήλκυσε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὸ χτίσιμο τῶν παραθυριῶν. Βλέποντας ὅτι εἶχε χτισθῆ καὶ τρίτο παράθυρο, ἔδοκίμασε ἀπορία καὶ ὀργή. Πρὶν προφτάσῃ ὅμως νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν χριστῶν ἐπενέβη μὲ θάρρος ἡ Βαρβάρα.

— Ἐγὼ πατέρα εἶμαι ἢ ὑπεύθυνη.

— Ἐσύ!

— Ἐγὼ πρόσταξα καὶ ἔγινε τὸ τρίτο παράθυρο γιατί ὁ λουτρὸς φαντάζει καὶ φωτίζεται ὠραιότερα μὲ τρία παράθυρα.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐξώργισαν τὸν Διόσκορο καὶ τὴν ρώτησε μὲ τόνο χυδαῖο καὶ ἀπειλητικό.

— Πές μου νὰ μάθω κι' ἐγὼ γιὰ ποιὸν λόγο καὶ γιὰ ποιά αἰτία φαντάζει καὶ φωτίζεται ὠραιότερα ὁ λουτρὸς.

Ἄτάραχη ἡ Βαρβάρα τοῦ ἔδωσε τὴν ἀπάντησιν.

— Τὰ τρία παράθυρα φωτίζουν κάθε ἄνθρωπο ποῦ ἔρχεται στὸν κόσμον καὶ θέλει νὰ ζήσῃ τὴν ἀληθινὴν ζωὴ.

Ὁ Διόσκορος ποῦ ἀντελήφθηκε ὅτι ἡ κόρη του μὲ τὰ τρία παράθυρα καὶ τὰ λόγια της ἐννοοῦσε τὴν Ἁγίαν Τριάδα, τὴν ἄρπαξε μὲ ἀγριότητα καὶ τινάσσοντας τὸ κορμὶ της, ἐνῶ τὴν ἔσερνε καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ λουτρό τῆς ἔλεγε:

— Πῶς γίνεται, πές μου, τὸ φῶς τῶν τριῶν παραθυριῶν νὰ φωτίζῃ κάθε ἄνθρωπο;

— Ἄν προσέξῃς πατέρα θὰ καταλάβῃς τὴν αἰτία.

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ἔκαμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ

σκαλίες, δίνομε τὸν λόγο στὸ θεῖο Ἀπόστολο Παῦλο· ἄς τὸν ἀκούσωμε λοιπόν· «Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι... Ἡ νύξ πρόεκοπεν· ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν· ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσόμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρα εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ ἄλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν· καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίαν». (Ρωμ. ιγ', 11-14).

(Συνεχίζεται)

Ἄποδοση ΘΕΟΔΟΣΙΑ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

καὶ ἔδειξε τὰ τρία τῆς δάχτυλα, ἐννοῶντας τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸ καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

—Μὲ τὸ φῶς αὐτό, προσέθεσε καταλάμπετε ὅλη ἡ φύσις.

Ἐπατέρας τῆς ἐδοκίμασε νὰ ξυπνοῦν μέσα τοῦ θηριώδη ἔνστικτα. Ζέχασε πῶς ἦταν γονιὸς καὶ σύροντας τὸ ξίφος τοῦ ὤρμησε μὲ μανία γιὰ νὰ τὴν θανατώσῃ.

—Ἄθλια! ἐφώνησε Δὲν θὰ ξεφύγῃς ἀπὸ τὴν τιμωρία ποὺ σοῦ χρειάζεται.

Ἡ Βαρβάρη ἐντείνοντας τὴν προσπάθειά της καὶ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν ὁποίαν ἦταν βέβαιη, κατώρθωσε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ σκληροῦ πατέρα. Ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ πλησίον βουνό, χωρὶς νὰ παύσῃ οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή νὰ ἐπικαλεῖται τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἀργοπώρησε νὰ φθάσῃ ἢ βοήθεια αὐτή. Ἐνῶ ἔτρεχε ὁ δήμιος πατέρας της γιὰ νὰ τὴν συλλάβῃ ἐσχίσθη κατὰ θεῖαν θέλησι καὶ προσταγὴ μιὰ τεράστια πέτρα ποὺ τὴν ἐδέχθη καὶ τὴν ἔκρυψε στὰ ὄρεινότερα μέρη τοῦ βουνοῦ. Ὁ σκληρὸς πατέρας δὲν ἐσταμάτησε τὴν καταδίωξή της καὶ ἔτρεξε σὰν μανιασμένος γιὰ νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ καὶ τὴν θανατώσῃ. Στὸ δρόμο τοῦ βρῆκε δυὸ βοσκούς ποὺ βόσκανε τὰ πρόβατά τους, τοὺς ρώτησε ἂν ἦταν πουθενὰ κρυμμένη ἡ κόρη του καὶ ἂν τὴν εἶδαν πουθενά. Ὁ ἓνας δίκαιος καὶ φιλόανθρωπος τὸν ἐβεβαίωσε ὅτι δὲν τὴν εἶδε πουθενά. Ὁ ἄλλος ἀπάνθρωπος καὶ πονηρὸς ἀπέφυγε ν' ἀπαντήσῃ μὲ τὰ χεῖλη του, ἔδειξε ὅμως μὲ τὸν δάκτυλό του τὸν δρόμο ποὺ ἐθεάθη ἡ Βαρβάρη. Γιὰ τὴν σκληρότητα αὐτὴν δὲν ἄργησε νὰ τιμωρηθῇ ὁ πονηρὸς βοσκός. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ἡ θεῖα δίκη τὸν ἐτιμώρησε καὶ ὅλα τὰ πρόβατά του ἔγιναν σκαντζόχοιροι καὶ ἔμειναν μέχρι τέλους τοιοῦτοι. Μόλις καὶ μὲ κόπον πολὺν ἀνακάλυψε ὁ Διόσκορος τὴν κόρη του εἰς τὸ βουνό. Ὄρμησε μαινόμενος ἐναντίον της, τὴν ἔδειρε χωρὶς ἔλεος καὶ ἀρπάξας αὐτὴν κατόπιν ἀπὸ τοὺς πλοκάμους της τὴν ἔσυρε μὲ τὴν ἀγριότητα ἐνὸς κτήνους στὸν οἶκόν του. Ἡ Βαρβάρη τὸν ἀκολούθησε χωρὶς καμμιά διαμαρτυρία· στὶς ὕβρεις δὲ τοῦ σκληροῦ πατέρα ἀπαντοῦσε ἐκείνη προσευχόμενη ψιθυριστὰ πρὸς τὸν Θεό. Τὴν ἐφυλάκισε σ' ἓνα μικρὸ σπιτάκι, ἐσφράγισε τὴν πόρτα του καὶ ἔβαλε φύλακας νὰ τὴν φρουροῦν.

Ὅταν ἡ μητέρα της, στὴν ὁποία εἶχε διατηρηθῇ κάποιον ἔχνος φίλτρου γιὰ τὸ παιδί της, ἐρώτησε τὸν πατέρα γιὰ τὴν Βαρβάρη, ἐκεῖνος τῆς ἀπάντησε μὲ κτηνώδη τρόπο.

—Ἡ κόρη σου δὲν ὑπάρχει πιά. Οὔτε καὶ πρέπει νὰ τὴν λογαριάζῃς πῶς βρίσκεται στὴ ζωὴ.

Λίγο ἀργότερα ἔφυγε βιαστικὰ γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν ἡγεμόνα Μαρκιανό, ποὺ ἐξουσίαζε καὶ τὴν περιοχὴ τοῦ Γε-

λασοῦ. Ὁ Μαρκιανὸς ποὺ τὸν ἐδέχθηκε ἀμέσως τὸν ἀτένισε μὲ ἔκπληξι.

—Σοῦ συμβαίνει τίποτε Διόσκορε, τὸν ἐρώτησε μὲ ταραγμένη φωνή.

—Ἄρχοντά μου τοῦ εἶπε ὁ Διόσκορος, ἡ κόρη μου καταφρονεῖ καὶ ἀποστρέφεται τὰ εἰδωλά μας καὶ σέβεται ὀλοψύχως τὸν Ἐσταυρωμένο Ἰησοῦ Χριστό καὶ μόνο.

—Αὐτὸ εἶναι ἀπίστευτο!

—Καὶ ὅμως προδίδει τὴν θρησκεία καὶ τὴν παράδοσί μας. Γι' αὐτὸ ἔρχομαι νὰ σοῦ παραδώσω τὴν ἀπιστη καὶ νὰ σὲ ἐξορκίσω νὰ τὴν βασανίσῃς ἀλύπητα. Ὁ Μαρκιανὸς δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῇ τόση πατρικὴ ἀγριότητα. Δὲν τὴν εἶχε γνωρίσει ποτὲ τὴν Βαρβάρρα, εἶχε ἀκούσει μόνο γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ὁμορφιά καὶ τὸ ἦθος τῆς.

—Τὸ σκέφθηκες καλὰ Διόσκορε. Νὰ βασανίσω μιὰ τόσο νέα καὶ ὁμορφὴ παρθένα.

—Εἶναι ἀνάξια κάθε οἴκτου.

Βλέποντας ὁ ἡγεμόνας ὅτι δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ κάμψῃ τὴν σκληρότητα τοῦ πατέρα καὶ νὰ τὸν μεταπείσῃ στὴν ἀπόφασή του διέταξε νὰ προσαγάγουν τὸ ἄλλο πρωτὶ σ' αὐτὸν τὴν κόρη τοῦ πλοῦσιου τῆς Γελασοῦ.

Ὁ Μαρκιανὸς ἀντικρύζοντας τὴν Βαρβάρρα ἔμεινε ἔκθαμβος. Ἡ καλλονὴ τῆς ἐγέμισε ἀπὸ τὸ φῶς τῆς τὴν γύρω περιοχὴ. Τὴν ἐκοίταζε κατάματα μὲ συμπάθεια χωρὶς νὰ βρῖσκη λόγια νὰ τῆς ἀπευθύνῃ. Ὅταν συνῆλθε ἀπὸ τὴν κεραυνοβόλο κατάπληξί του τῆς εἶπε μὲ φωνὴ συγκινητικὴ καὶ μὲ πραότητα.

—Ἐχω ἀκούσει τόσα καλὰ γιὰ σένα Βαρβάρρα.

—Ἡ καλωσύνη σας.

—Δὲν λυπᾶσαι τὸν ἑαυτό σου; Γιατὶ ἀρνεῖσαι νὰ προσφέρῃς θυσίαις στοὺς θεοὺς τῶν γονέων σου;

Καὶ βλέποντας ὁ ἡγεμόνας ὅτι δὲν ἀπαντοῦσε ἡ κόρη τῆς εἶπε:

—Λυποῦμαι νὰ θανατώσω ἐγὼ μιὰ νέα κοπέλλα μὲ τέτοια ἐξαίσια ὁμορφιά. Σὲ συμβουλεύω νὰ ὑπακούσῃς καὶ νὰ μὴ ἀναγκασθῶ νὰ φανῶ σκληρὸς.

—Ἐγὼ, ἀπάντησε μὲ ὑπερηφάνεια ἡ Βαρβάρρα, προσφέρω θυσίαις καὶ δοξολογίες στὸν Θεό μου, ποὺ ἐποίησε τὸν οὐρανὸ, τὴν γῆ καὶ τὰ ἄλλα κτίσματα. Οἱ θεοὶ ὅμως τοὺς ὁποίους λατρεύετε ἐσεῖς εἶναι ἀπὸ ἀργῦριο καὶ χρυσίο. Εἶναι ἔργα ἀνθρώπων. Αὐτοὺς τοὺς θεοὺς οἱ ἔθνικοὶ τοὺς ὀνομάζουν δαιμόνια.

Ἐξαγριώθηκε ὁ Μαρκιανὸς ἀπὸ τὴν θαρραλέα αὐτὴ ἀπάν-

τησι τῆς κόρης καὶ διέταξε νὰ τὴν γυμνώσουν καὶ νὰ τὴν δείρουν. Τὰ ὄργανα τοῦ ἡγεμόνα ἄρχισαν νὰ δέρνουν τὴν Βαρβάρα ἀνηλεῶς μὲ σκληρὸ βούνευρο καὶ νὰ τρίβουν τὶς πληγές της μὲ τρίχινα ράσα γιὰ νὰ αἰσθάνεται δρυμύτερα τοὺς πόνους. Τόσο σκληρὰ τὴν εἶχαν μαστιγώσει, ὥστε καταπληγώθηκε ὅλο τὸ σῶμά της, τὸ δὲ ἄσπιλο αἷμά της ποὺ ἔρρεε ἀπὸ τὶς πληγές της ἔβαφε μὲ τὸ κόκκινο χρωμὰ του ὀλόκληρο τὸ μέρος τῆς γῆς, ποὺ τὴν εἶχαν ξαπλώσει οἱ μαστιγωτές καὶ βασανιστές της. Τὴν ἔρριξαν κατόπιν προσωρινὰ στὴ φυλακὴ ὡσότου τὴν ἐξετάσῃ ὁ ἡγεμόνας καὶ γιὰ δεύτερη φορά, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κατῶρθωνε νὰ τὴν μεταπέισῃ. Τὰ μεσάνυχτα ἀκριβῶς ἐφάνηκε μπροστά της φῶς φαεινόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἔλαμψε ὀλόκληρο τὸ δεσμοτήριον. Πάνω ἀπὸ τὸ φῶς αὐτὸ ἐφάνηκε ὁ Χριστὸς ποὺ ἐνεθάρρυνε αὐτήν.

—Μὴ φοβηθῆς τῆς εἶπε· οὔτε ν' ἀποκάμῃς ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὶς τιμωρίες τῶν σκληρόκαρδων ἀνθρώπων, ἀλλὰ νὰ ἐμμείνῃς σταθερά. Ἐγὼ θὰ εἶμαι πάντα μαζί σου καὶ θὰ σὲ διαφυλάττω ὑπὸ τὴν σκέπη μου.

Καὶ ἐνῶ ἔλεγε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Χριστὸς ἐξαφανίσθησαν ὀλότελα ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς μάρτυρος οἱ πληγές· θεραπευμένη δὲ ἐδοκίμασε ἐγκάρδια ἀγαλλίασι. Τὸ ὄραμα αὐτὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ γιάτρεμα τῶν πληγῶν τῆς Βαρβάρας τὸ ἀντελήφθη καὶ ἡ Ἰουλιανή, νεαρὰ κόρη, ποὺ ἐκρατεῖτο καὶ αὐτὴ στὴν ἰδίᾳ φυλακὴ γιὰ τὴν πίστι τῆς πρὸς τὸν Χριστό. Ἐδοκίμασε θάμβος ἀπὸ τὸ φῶς ποὺ ἔλαμψε μέσα στὸ σκοτεινὸ δεσμοτήριον καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ ἀντήχησε βαθεῖα καὶ στὴ δικὴ της τὴν ψυχῇ. Ἐπεσε χάμω καὶ ἄρχισε νὰ δέεται καὶ νὰ εὐχαστῆ τὸν φιλεῦσπλαχνο Θεό.

(Συνεχίζεται)

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἄ «Ἐφημέριος» εἶναι πρόθυμος νὰ διδῇ ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημερίου (ποιμαντικόν, λειτουργικόν κλπ.). Ἐπομένως οἱ εὐλαβέστατοι ἐφημέριοι δύναται ν' ἀπευθύνουν ἐρωτήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαντήσεις θὰ δίδονται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας.

«ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ»

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΨΥΧΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΣΤΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ «ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ»

Ὑπὸ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΕΩΣ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι φύσει ἐλεύθερος.

Βιάζεις τὸν ἄνθρωπο, πού ὁ Θεὸς τὸν ἐστόλισε μὲ τὸ δῶρο τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτεξουσιότητος, καὶ τὸν ἄφησε ν' ἀποφασίζῃ μονάρχος του, «ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ», κι' ἀπαραβίαστο, νὰ κἀνῃ ὅτι θέλει κι' ὅτι τοῦ ἀρέσει; Θέλεις λοιπόν, εἴτε τὸ θέλει, εἴτε δὲν τὸ θέλει, νᾶναι ὑποχείριός σου ἐκεῖνος, πού ἐπλάσθηκε νᾶναι ἐλεύθερος κι' ἀδούλωτος; Ὁ νόμος ὅμως κάθε ἔβδομο χρόνο, τὸν χρόνο δηλαδὴ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἄφεσης, κι' ἂν ὁ δοῦλος προτιμοῦσε θεληματικά του τὴ σκλαβιά, ποῦτανε μὲ συμβόλαιο δεμένος μαζί της, καὶ τότε ἀκόμη δὲν τὸν ἄφηνε νὰ μείνῃ στὸν κύριό του παραπάνω, χωρὶς νὰ συντρέχῃ λόγος. Ἀλλὰ ὠρίζε νὰ μεσολαβῆ ἓνα διάστημα, μέσα στὸ ὁποῖο φανερόνταν κι' ἐβεβαιώνονταν καὶ τὰ δύο· κι' ὅτι δηλαδὴ δὲν τὸν ἐβιάζεν ὁ κύριός του, κι' ὅτι κι' ὁ δοῦλος δὲν ἐπιεζόντανε νὰ δουλεύῃ παραπάνω, ἂν δὲν τῷθελε.

Κάθε ἔβδομο λοιπόν περιοδικὸ χρόνο, πού ἦτανε ὁ χρόνος τῆς ἄφεσης καὶ πού σ' αὐτὴν, μὲ τὴν ἐπιταγὴ τοῦ θείου νόμου ἀπολύονταν κι' ἐγίνονταν ἐλεύθεροι ὅλοι οἱ δοῦλοι· ἂν ὁ σκλάβος ἢ ἡ σκλάβη ἤθελε, μὲ κάθε του εὐχαρίστηση καὶ θεληματικά του νὰ ἐξακολουθήσῃ νᾶναι δοῦλος, ἔπρεπε πρῶτα — πρῶτα νὰ τρυπήσῃ μ' ἓνα βελόνι τὸ αὐτὶ τοῦ δούλου ἢ τῆς δούλας του καὶ νὰ τὸ καρφώσῃ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του· κι' ἔπειτα, κι' ἀφοῦ γινόντανε αὐτό, εἶχε τὴν ἄδεια νὰ τὸν ἔχῃ, σὰν καὶ πρῶτα, στὴ δούλεψή του καὶ στὴν ἐξυπηρέτησή του. Καὶ τὸ θεληματικὸ ἐκεῖνο τρύπημα καὶ κάρφωμα

τοῦ αὐτιοῦ ἔδενε τὸν δοῦλο ἢ τὴν δούλα σὲ τέλεια δου-
λεία καὶ ὑποταγή· «ἐὰν δὲ λέγη πρὸς σέ, οὐκ ἐξελεύσομαι
ἀπο σοῦ, ὅτι ἠγάπηκά σε, καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ
ἐστὶν αὐτῷ παρὰ σοί, τρυπήσεις τὸ ὠτίον αὐτοῦ πρὸς
τὴν θύραν, καὶ ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ
τὴν παιδίσκη σου ὡσαύτως ποιήσεις». Ἄν ὅμως σοῦ
λέγῃ, δὲν θέλω νὰ φύγω ἀπὸ κοντά σου, γιατί ἔχω ἀγα-
πήσει καὶ σένα καὶ τὸ σπιτικό σου, γιατί καλοπερνᾷ
κοντά σου, τότε θὰ τρυπήσῃς τ' αὐτί του πρὸς τὴν πόρ-
τα, καὶ θὰ μείνη παντοτεινὰ δοῦλος σου· καὶ τὸ ἴδιο θὰ
κάνῃς καὶ γιὰ τὴν σκλάβα σου. (Δευτ. ιε', 16, 17).

Ἡ θεληματικὴ σκλαβιά εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἀτυχή-
ματα ποῦ ἐπακολούθησαν καὶ ποῦ ἔρριξαν σ' ἐξαθλίωση
τὸ ἀνθρώπινο γένος, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀρχέγονη παρακοή
του. Ἡ θεληματικὴ καὶ στανικὴ καὶ βίαση ὑποδούλωση
εἶναι μιὰ ποινὴ καὶ μιὰ τιμωρία, ποῦ ὁ νόμος ἔχει τὴν
δύναμη νὰ τὴν ἀναδείξῃ δίκαιη κι' εὐλογη. Ἐνας ἄν-
θρωπος ὅμως ἰδιώτης καὶ ποῦ δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα
νὰ κάνῃ τὴν θέλησὶ του νόμο, ποῦ τὴν βρίσκει τὴν
ἐξουσία, νὰ κάνῃ κάποιον ἄλλον ὅμοιό του δοῦλο, καὶ
νὰ τοῦ ἐπιβάλῃ μιὰ τέτοια ποινὴ, τοῦ τοῦ ἀποστερεῖ
τὴν ἐλευθερία του; Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι παρανομώ-
τατο τόλμημα, ποῦ ταπεινώνει κι' ἐξευτελίζει κι' ἀδι-
κεῖ, ὄχι μονάχα ἓναν ἄνθρωπο, αὐτὸν δηλαδὴ ποῦ ὑπο-
δουλώνεται, ἀλλά, κατὰ κάποιον τρόπο, ὅλη τὴν ἀνθρω-
πότητα.

Θὰ μ' ἐρωτήσῃς ὅμως· ἂν τὸν ἀγόρασα ὅμως αἰχμά-
λωτο κι' ὅταν τὸν πουλοῦσαν; Σ' ἐρωτῶ λοιπὸν κι'
ἐγώ, τὸν ἀγόρασες θεληματικά του; τοῦ τρύπησες τ'
αὐτί του ἐπάνω στὴν ἐξώπορτά σου, μ' αὐτοθέλητην
εὐχαρίστηση τῆς ψυχῆς του; Σοῦ τὸ ὑποσχέθηκε θελη-
ματικά του, πὼς τοῦ ἀρέσει νὰ σὲ δουλεύῃ σ' ὅλη του
τῆ ζωὴ; κι' ἐπιμένει κι' εὐχαριστιέται στὴν ὑπόσχεση
ποῦ σοῦδωκε; Ἄν συμβαίῃ αὐτό, τότε τὸν ἔχεις, νο-
μίζω, ἀκριμάτιστα δοῦλο στὸ σπιτικό σου, ὅπως ὠρίζε

τότες ὁ Ἑβραϊκὸς νόμος. Ἐγὼ ὅμως θὰ ζητοῦσα ἀκόμη ἀπὸ ἐσένα, σὰν Χριστιανὸς ποὺ εἶσαι, νὰ τοῦ φέρεσαι ἡρεμα καὶ φιλόνητο, καὶ νὰ τὸν κἀνης νὰ καταλαβαίνη καὶ νὰ αἰσθάνεται, καὶ μὲ τὰ λόγια σου καὶ μὲ τὰ ἔργα σου, πὼς καὶ σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι ποὺ βρίσκεται κοντά σου, εἶναι κι' αὐτὸς ἐλεύθερος. "Ὅτι στὸ χέρι τοῦ εἶναι, ἢ νὰ μένη κοντά σου, ἢ νὰ φύγη, ἂν τὸ θελήσῃ. Γιατὶ στὴν πραγματικότητα καὶ στὴν κυριολεξία ὁ Χριστιανὸς δὲν ἀγοράζει ἄνθρωπο, ἀλλὰ τὸν ἐξαγοράζει· καὶ δὲν σκλαβώνει, ἀλλὰ λυτρώνει κι' ἐλευθερώνει.

**Ἐλεημοσύνες ποὺ εἶναι ἀνελεημοσύνες.
Καὶ ἀφιέρωματα ποὺ εἶναι ἀνίερα.**

Ἐπάληωσε τὸ ροῦχὸ σου ἢ τὸ παπούτσι σου· καταλερώθηκε κι' ἐξεσχίσθηκε κι' ἔλυσε· ἔ, δὸς τα στὸ φτωχό. Βρώμισε τὸ φαγητό σου κι' ἐμούχλιασε καὶ τάγγισε κι' ἄρχισε νὰ σκουληκιάζει· στὸν φτωχὸ κι' αὐτό. Χάλασε τὸ κρασί σου, κι' ἔκοψε κι' ἐξύνισε κι' ἐπῆρε κακὸ δρόμο· κι' αὐτὸ στὸ φτωχό....

Τὸ παίρνει βέβαια ὁ δυστυχισμένος ὁ φτωχός· βρίσκεται στὴν ἀνάγκη· βασανίζεται ἀπὸ τὴν φτώχεια· τὸν βιάζει ἢ στενοχώρια, κρῦώνει, πεινᾷ, διψᾷ καὶ τὸ παίρνει αὐτὸ ποὺ τοῦ δίνεις· τί νὰ κἀνη ὁ δυστυχισμένος; Φοβᾶται, μήπως, ἂν δὲν τὸ δεχθῇ, σὲ δυσαρεστήσῃ καὶ μήπως πέσῃ στὴν ἐχθρότητά σου.

Σὺ ὅμως, Χριστιανέ μου, στοχάζεσαι καμμιά φορὰ σὲ ποιὸν πηγαίνει τὸ δῶρό σου; Πηγαίνει σ' ἐκεῖνον, ποὺ γίνηκε φτωχὸς γιὰ σένα, στὸν σωτήρα σου καὶ λυτρωτή σου· «Ὅσα ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ματθ. κε', 40). Στοχάζεσαι σὲ ποιὸν γίνεται ἡ προσφορά σου αὐτή; Στὸν ἴδιο τὸν δημιουργό σου καὶ πλάστη σου, στὸν Κύριό σου καὶ Θεό σου! Καὶ δέχεται λοιπὸν αὐτός,

τις τέτοιες σου προσφορές; Καταδέχεται να ρίξη την ματιά του σε τέτοια δοσίματα, που τα προσφέρνεις μόνο και μόνο, επειδή είναι για πέταγμα και δεν σου χρησιμεύουν για τίποτα; "Όχι, ποτέ. «Εάν δε ἦ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ θύσεις αὐτὸ Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου». "Αν ἔχη κάποιο ψεγάδι, δεν πρέπει να τὸ προσφέρῃς θυσία στὸ Θεό (Δευτ. ιε', 21).

Κι' ἐδῶ μούρχεται στὸ νοῦ και συλλογιέμαι μιὰν ἄλλη προσφορὰ και θυσία, που δεν ντρέπονται μερικοὶ να τὴν προσφέρουν, μ' ἄλλο τρόπο στὸ Θεό. "Ἐχει π.χ. ἕνας πατέρας πολλὰ παιδιά και θέλει ν' ἀφιέρωσῃ στὴν Ἐκκλησία τὸ ἕνα ἀπ' αὐτά. Ποιὸν διαλέγει συχνὰ και ποιὸν ὀρίζει για τὸ ὑψηλὸ τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα; Μήπως αὐτὸν που ξεχωρίζει, για τὴν φρονιμάδα του και τοὺς καλοὺς του τρόπους και για τὶς ἄλλες του χάρες και προτερήματα; "Όχι. Αὐτὸς εἶναι καλὸς και τὸν προορίζει, για να στηρίξῃ τὴν οικονομικὴ προκοπὴ τοῦ σπιτιοῦ του. Μήπως διαλέγει τὸν ἔξυπνο κι' αὐτὸν που ἔχει νοημοσύνη κι' ἀντίληψη; "Όχι. Αὐτὸς εἶναι κατάλληλος, για να γίνῃ πολιτικός. Μήπως διαλέγει τὸν σταθερὸ και τὸν ὑπομονετικὸ και τὸν μεγαλόψυχο; "Όχι. Αὐτὸς εἶναι κατάλληλος για στρατιωτικὸς.

Βρίσκεται ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους κι' ἕνας ἀσθενικὸς και καχεκτικὸς και μαραζιάρης και σακάτης· ἢ κουτσὸς δηλαδή, ἢ τυφλός, ἢ ἀλλοίθωρος, ἢ κουφός, ἢ τραυλός, ἢ που νᾶναι εἴτε ἀπὸ γεννητοῦ του εἴτε ἀπὸ κάποιο ἀτύχημα, σημειωμένος. Βρίσκεται ὁ βαρυνούσης και νωθρός· αὐτὸς που εἶναι κουτὸς κι' ἀνόητος και λιγόμεναλος και μικρόψυχος· αὐτὸς που ἔχει εὐτέλεια και εἶναι ρυπαρὸς και χαμοσερνάμενος, και που δεν ἔχει τίποτα γερὸ και που δεν ἀξίζει για τίποτα. "Ε... αὐτὸν τὸν τέτοιο, με τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ που τὸν ἀνέχεται, προορίζει για ἱερέα ὁ καλὸς πατέρας ἢ ἡ καλὴ μητέρα. Και ὅπως τότε ἢ "Αννα ἢ κόρη τοῦ Ἑλληναῖ παραχώρησε τὸν τρισχαριτωμένο και χαριτοστόλιστο γιουό της,

τὸν Σαμουήλ, λέει κι' αὐτὸς «Καγῶ κιχρῶ αὐτὸν Κυρίῳ»· θὰ τὸν ἀφιερῶσω κι' ἐγὼ στὸ Θεό (Α' Βασιλ. η', 28). Τὸν τέτοιον καὶ ποὺ ἔχει τέτοια χάλια, ὅπως εἶπα παραπάνω ἀφιερώνουν στὸν Κλῆρο τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ νὰ καταταχθῆ στὴν καθέδρα τῶν Πρεσβυτέρων· κι' ἂν ὁ Θεὸς τὸ δώσει καὶ τὸ ἐπιτρέψῃ, νὰ πάῃ καὶ παραπάνω. Ὡ μάλιστα καὶ ψεύτικοι ἄνθρωποι καὶ σ' αὐτὰ ἀκόμη τ' ἀφιερώματα καὶ τ' ἁγιάσματα, ποὺ τολμᾶτε νὰ προσφέρετε στὸ Θεό. Ὡ τρισάθλιοι καὶ κακομοιριασμένοι καὶ σεῖς οἱ γονεῖς ποὺ τὰ προσφέρνετε καὶ τὰ παιδιὰ σας ποὺ προσφέρονται. «Ταῦτα (ὅπως λέει ἐλεγκτικὰ ὁ Προφήτης) ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε;» (Δευτ. λβ' 6). Δίνετε λοιπὸν τὰ χειρότερα ἀπὸ ὅσα ἔχετε, σ' αὐτὸν ποὺ σᾶς ἔχει δώσει κάθε σας ἀγαθό; Σ' ἐκεῖνον, ποὺ δὲν ἐδεχόντανε νὰ τοῦ θυσιάζουνε καὶ τ' ἄλογα κτήνη, ὅταν εἶχανε κάποιο ψεγάδι ἐπάνω τους, ἀποτολμᾶτε νὰ τοῦ προσφέρετε σεῖς τὸ πιὸ ἄχρηστο καὶ τὸ πιὸ ἐλαττωματικὸ ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχετε; Θυσία καὶ προσφορὰ εἶναι αὐτό; ἢ καταφρόνησι καὶ προσβολή. Δῶρο εἶναι, ἢ παιγνίδι; Ἀφιέρωμα κι' ἀνάθημα εἶναι ἢ ἀνάθεμα;

Προσφορὰ τοῦ Χριστιανοῦ ὅταν πηγαίνει στὴν Ἐκκλησία.

Ὁ νόμος δὲν ἐπέτρεπε στὸν Ἑβραῖο, νὰ μπαίνει μέσα στὸ ναὸ τῆς ἀρχαίας λατρείας χωρὶς νὰ προσφέρῃ κάτι. Δὲν ἔπρεπε νὰ φανῆ, μ' ἀδειανὰ τὰ χέρια του, ἐμπρὸς στὸ Κύριό του καὶ Θεό του. «Οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου κενός» (Δευτ. ιστ', 16). Ὁ καθένας ποὺ πήγαινε στὸ ναὸ, κάτι ἔπρεπε νὰ δώσει· ἢ θυσία, ἢ ἀπαρχές, ἢ τάξιμο, ἢ κάποιο ἄλλο δῶρο κι' ἀφιέρωμα.

Στὸ Χριστιανὸ ὅμως ποὺ αὐτὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς Ἰσραηλίτης, ὅταν πηγαίνει στὴν Ἐκκλησία, παρεκτός ἀπὸ τὸ πνεῦμά του καὶ τὴν «συντετριμμένη καὶ

τεταπεινωμένη» καρδιά του, πού τήν προσφέρει σάν θυσία και πού ὁ Θεός ποτέ δέν θά τήν καταφρονέση («οὐδέποτε οὐκ ἐξουδενώσει»), χρειάζεται και κάτι ἄλλο ἀκόμη· κάποια προσφορά, γιά τίς ἀνάγκες τῶν ἱερέων· κάποια ἐλεημοσύνη γιά τοὺς φτωχοὺς, πού κάθονται ἐμπρὸς στήν πόρτα τῆς Ἐκκλησίας κι' ἀπλώνουν τὰ χέρια τους σ' αὐτοὺς πού πᾶνε γιά νά ἐκκλησιασθοῦν. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ Χριστιανοὶ ἀναπληρώνουν τὸ «οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός» τοῦ παλαιοῦ νόμου.

Και εἶναι δίκιο, ὅταν στέκη ἐμπρὸς στὸ Θεὸ ὁ εὐσεβής, νά εὐχαριστῇ μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς του και τῆς αἴσθησής του τὸν Δημιουργό του· κι' ἐνῶ προσπέφτει ἔως τὴ γῆ κάτω και τὸν ὑμολογεῖ και τὸν δοξάζει, τὸν ἴδιο καιρό, ν' ἀνταποδίνῃ στὸν εὐεργέτη του, πού ἀπ' αὐτὸν ἔχει και τὸ εἶναι του και τ' ἀγαθά του, ἓνα λιγοστὸ μέρος ἀπ' αὐτὰ πού τοῦ ἐχάρισε· κι' αὐτὸ γιά νά ἐκδηλώσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του, μὰ και γιά νά συντρέξῃ κάπως τοὺς φτωχοὺς πού τοὺς πρέπει συμπόνια και χρειάζονται τὴ βοήθειά μας· κι' ὁ Θεός θά τοὺς ἀνταποδώσῃ πολλαπλάσια.

Κι' ὅλοι γενικά, κι' ὁ μέγας κι' ὁ μικρός, κι' ὁ εὐτυχημένος και πλούσιος, μὰ κι' ὁ δυστυχημένος και φτωχός, δέν πρέπει νά παραλείπουνε ποτέ τὸ χρέος τους αὐτό, ὅπως ὁ καθένας τὸ μπορεῖ. «Ἐκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, ὧν ἔδωκε σοι» (Δευτ. ιστ', 17). Καὶ τὸ μεγάλο δόσιμο τοῦ πλούσιου και τὸ λίγο τοῦ φτωχοῦ, ἀνάλογα στὴ μπόρεση πού ἔχει ὁ καθένας, λογαριάζονται δικαιοτάτα σάν ἴσες· και καμμιά φορὰ μάλιστα τὸ λίγο πού δίνει κανεὶς, κρίνεται σάν τὸ μεγαλύτερο· μὰ και ἡ προαίρεση, μονάχη της, ὅταν δέν ἔχει κανεὶς τὴ δύναμη νά προσφέρῃ, ἐπειδὴ εἶναι πάμπτωχος· κι' αὐτὴ λογιάζεται σάν προσφορά.

(Συνεχίζεται)

Ἀπόδοση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΣΤΡΟΚΑΛΟΣ

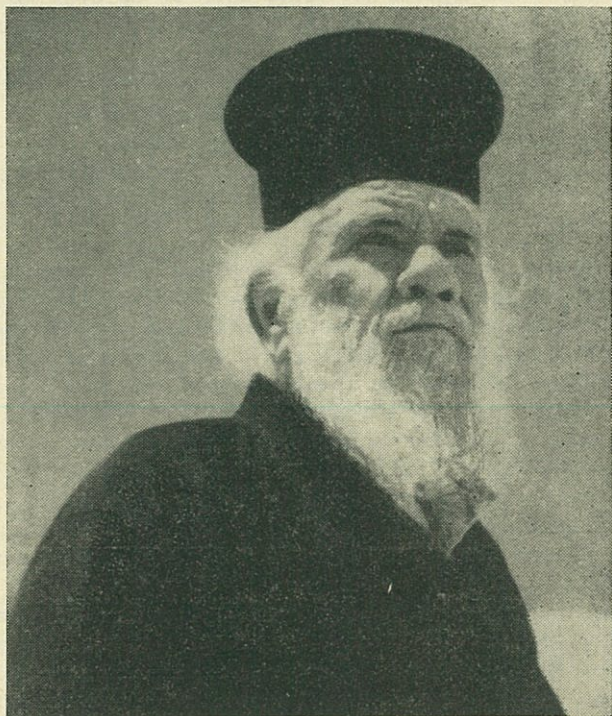
“Όσες φορές βρίσκομαι στο γαληνόμορφο νησί μου, τὴ Σίφνο, κι’ ἐπισκέπτομαι τὶς ἐπιβλητικὲς καὶ πανόμορφες ἐκκλησιᾶς τῆς, ἢ σκέψις μου βυθίζεται νοσταλγικὰ στὰ περασμένα, στ’ ἀλησμόνητα παιδικὰ μου χρόνια, κι’ ἀναζητᾷ μὲ πόθο εὐλαβικὸ πάμπολλες σεβάσμιες μορφές. Εἶναι οἱ ὀλόλαμπρες φυσιογνωμίαι τῶν Ἱερέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ποὺ μᾶς ἐβάπτισαν κι’ ἐφώτισαν, μᾶς ἀγίασαν καὶ μᾶς ἐνέπνευσαν στὴ χριστιανικὴ, τὴν ὠραία καὶ ἀχραντὴ πίστη. Αὐτοὶ μετουσίωσαν βαθειὰ μέσα μας τὰ τρισάγια ἰδανικὰ τῆς φυλῆς μας. Αὐτοὶ ἐδίδαξαν ὅλους, καὶ μᾶς τὰ παιδιά, ὄχι τόσο ἀπ’ τὴ σοφία τους, ἀλλ’ ἀπ’ τὸ ἐξάαιρετο καὶ πάμφωτο παράδειγμά τους πὼς πρέπει ν’ ἀγαποῦμε τὸν Θεόν· ν’ ἀμαστέ ἀφωσιωμένοι στὴν ἀγία Ἐκκλησία Του· νὰ παραμένωμε προσηλωμένοι πιστὰ—σταθερὰ στὶς ἀτίμητες ὀρθόδοξες πεποιθήσεις καὶ παραδόσεις μας· νὰ ζοῦμε—μὲ δυὸ λέξεις—σ’ ὅλο τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος τὴν Ὀρθοδοξία μας. Κι’ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι σ’ αὐτοὺς ὀφείλεται ἡ πρώτη ἔμπνευσις μας γιὰ τὴν μετέπειτα καθιέρωσί μας καὶ ἀφιέρωσί μας στὸ ψυχρωτῆριον ἔργον τῆς Μητέρας μας Ἐκκλησίας. Καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτό, σὰν ὑποχρέωσι μεγάλη θεωρῶ, κάθε φορὰ ποὺ ἐπισκέπτομαι τὸ νησί μου, νὰ προσέρχωμαι στοὺς ἀπέριττους τάφους των καὶ ἐκεῖ ἰδιαίτερα ν’ ἀπευθύνω τὶς ἐπιμνημόσυνας δεήσεις μου. Ἀλλὰ, παράλληλα πρὸς αὐτὸ τὸ καθήκον, διακατέχομαι κι’ ἀπ’ τὴν ζωηρὴ ἐπιθυμία νὰ διασώσω τὴ μνήμη τους, χαράσσοντας γι’ αὐτοὺς λίγες ἀδρὲς γραμμές, παρουσιάζοντας ἔτσι γενικώτερα τὴν εὐλαβικὴν προσωπικότητά τους.

Κι’ ἓνας ἀπ’ αὐτοὺς εἶναι ὁ μακαριστὸς Ἀντώνιος Μαστρόκαλος, ἐφημέριος στὸν Ἀρτεμῶνα τῆς Σίφνου.

*

Γεννήθηκε στ’ ἀρχοντικὸ χωριὸ τοῦ Ἀρτεμῶνος γύρω στὸ ἔτος 1864. Ἡ οἰκογένειά του διακρινόταν γιὰ τὴν μεγάλη τῆς εὐσέβεια, ποὺ ἦταν πατροπαράδοτη. Στὴν θρησκευτικότητά τῆς ὀφείλεται κι’ ἡ ἀνέγερσις κι’ ἡ εὐπρέπεια μέσα στὸ χωριὸ, τοῦ ὠραιότατου Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ποὺ τόσο στολίζει τὴν συνοικία Λιαροκόπι. Μέσα δὲ σ’ αὐτὸ τὸ Ναὸ ἀπ’ τὰ πρῶτα παιδικὰ του βήματα ὁ Ἀντώνιος Μαστρόκαλος ἔζησε καὶ ἐγαλουθῆκε χριστιανικὰ μὲ τὶς ἀρχὰς καὶ παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποία μ’ ὅλη τὴν ψυχὴ του ἀγάπησε. Καὶ μαθαίνοντας κατόπιν στὰ Σχολεῖα τοῦ νησιοῦ τὰ στοιχειώδη γράμματα, ταυτόχρονα ἐξεπαιδεύετο στὰ γράμματα τὰ ἱερά τῆς Ἐκκλησίας, ἀπ’ τ’ ἀναλόγιον τῆς ὁποίας ποτὲ δὲν ἔλειπε. Ἐτσι ἐνωρὶς ἔμαθε νὰ ψάλλῃ.

Καὶ μέσα του σιγά-σιγά ἐκαμινεύετο ὁ σφοδρὸς πόθος γιὰ τὸ ἱερα-
τικὸ στάδιο. Στὸ μεταξύ συνῆψε εὐτυχῆ γάμο κι' εὐρίσκετο σὲ
προσμονή. Κι' ὅταν ἔφθασε σὲ κανονικὴ ἡλικία ζήτησε νὰ ἐκπλη-
ρωθῇ ἡ ἐπιθυμία του. Τότε, ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ἀπλοῖκοι μὰ θεο-
φοβούμενοι, τοῦ Δήμου-τότε- Σίφνου, πὺ ἤξευραν τὴν εὐλάβειά
του, τὸ ζῆλό του, τὸν ἐνθουσιασμό του πρὸς τὰ θρησκευτικὰ ζη-
τήματα, τὸν βαθύτατο πόθο του γιὰ τὴν ἱερωσύνη, τὸν προέτειναν

στὸν ἀρχιεπίσκοπο Σύρου-Σίφνου Μεθόδιο, τὸν Παπαναστασίου,
σὰν ὑποψήφιο γιὰ τὴν ἐνοριακὴ θέσι τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ὅπου
ἀκριβῶς βρισκόταν ὅλη ἡ ψυχὴ του κι' ἦταν ἡ μεγάλη του ἀδυ-
ναμία.

Καὶ πραγματικά. Στις 5 Ὀκτωβρίου 1895, σὲ ἡλικία 31 χρό-
νων, ἐδέχθηκε τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γονατισμένος, μπρο-
στὸ φρικτὸ θυσιαστήριο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῆς Ἐρμου-
πόλεως Σύρου, πὺ τὸν ἀνέδειξε στὸν πρῶτο βαθμὸ τῆς Ἱερωσύ-
νης, τοῦ Διακόνου, ἐνῶ τὴν ἐπομένῃ τὸν ὕψωσε στὸ δεῦτερο βα-

θμό, τὸν τοῦ Πρεσβυτέρου. Τὰ ἱστορικὰ αὐτὰ γεγονότα περιλαμ-
βάνονται στὸ ὑπ' ἀριθμ. 4214 ἔγγραφο τῆς τότε ἀρχιεπισκοπῆς
Σύρου, ὅπου διαβάζομε:

«Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου πιστοποιεῖ,
ὅτι ὁ Ἀντώνιος Ν. Μαστρόκαλος ἐκ Σίφνου προτάσσει τῶν κα-
τοίκων τοῦ Δήμου Σίφνου προσχειρίσθη παρ' ἡμῶν τῇ χάριτι τοῦ
Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος εἰς Ἱεροδιάκονον μὲν τῇ
5ῃ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1895 ἐν τῷ ἐνταῦθα Ἱερῷ
Ναῶ τῆς Μεταμορφώσεως, εἰς Πρεσβύτερον δὲ τῇ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ
μηνὸς καὶ ἔτους ἐν τῷ αὐτῷ Ναῶ.

Ἐφ' ᾧ δίδεται αὐτῷ τὸ παρὸν εἰς πίστωσιν τοῦ ὅτι κανονικὸς
τυγχάνει Πρεσβύτερος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἐν Ἐρμουπόλει τῇ 6ῃ Ὀκτωβρίου 1895

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Σύρου Μ ε θ ὀ δ ι ο ς »

Ὁ Ἱεράρχης αὐτὸς εἶχε ὠραία συνήθεια τοὺς νεοχειροτόνη-
τους Ἱερεῖς νὰ κρατῇ ἐπ' ἀρκετὸν χρονικὸ διάστημα στὴν Μητρό-
πολι, διὰ νὰ τοὺς διδάσκη, νὰ τοὺς παρακολουθῇ στὴ λειτουργικὴ
ζωὴ κατὰ τὰ πρῶτα τοὺς βήματα καὶ νὰ τοὺς στέλῃ κατόπιν ἐξη-
σκημένους στὴν ἐνορία τοὺς. Τὸν ἡμέτερο ὅμως Ἀντώνιο ἐκρά-
τησε λιγώτερο καιρὸ, τρεῖς περίπου μῆνες, γιατί παρουσιάζεε ὠρι-
μότητα καὶ εἶχε ὅπωςδήποτε πρακτικὰς γνώσεις πολλὰς γύρω στὰ
ἐκκλησιαστικὰ λ.χ. στὴ ψαλτικὴ, στὸ τυπικὸ, στὶς ἄλλες λειτουρ-
γικὰς διατάξεις, στὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι, στὶς
31 Δεκεμβρίου 1895, τοῦ ἐγχείρισε μαζί μὲ τὶς τελευταῖες πα-
τρικὰς του νοουθεσίας καὶ εὐλογίας τὸ ὑπ' ἀριθμ. 4367 διοριστή-
ριον ἔγγραφο, τὸ ὅποιο διελάμβανε.

«Διὰ τοῦ παρόντος διορίζομέν σε Ἐφημέριον τοῦ ἐν Ἀρτεμῶνι
δημοτικοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, δι' ἣν ἐνορίαν προε-
τάθη καὶ προσχειρίσθη καὶ παραγγέλομέν σοι ἵνα ἀπὸ τῆς 8ης
Ἰανουαρίου ἀναλάβῃς τὰ ἐν αὐτῷ ἐφημεριακὰ σου καθήκοντα καὶ
μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου ἐκπληρῶνῃς αὐτά...»

Ὁ Ἱερεὺς Ἀντώνιος Μαστρόκαλος ἐπὶ σαρανταπέντε ὀλό-
κληρα χρόνια ὑπῆρέτησε τὴν Ἐκκλησίαν. Διατηροῦσε σεμνότητα
καὶ ἀγαθότητα ψυχῆς. Ἦταν τύπος καλοκάγαθου Λευῆτου, ποὺ
δὲν πολυπρόσεχε τοὺς τύπους, ἀλλ' ἦταν στηριγμένος στὴ οὐσία
τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Εἶχε τὸ ἐλάττωμα τῆς πολυ-καλο-φαγίας,
γι' αὐτὸ ἦταν γνωστὸς μὲ τὴν προσωνυμίαν «Παπαμποῦκος». Ἀλλ'
αὐτὸ δὲν ἐσήμαινε τίποτε. Γιατί σ' ὅλα του ἦταν ἐν τάξει. Καὶ μά-
λιστα στὴν ἀσκησι τῆς κρυφῆς φιλανθρωπίας.

Πόσες πτωχότατες οἰκογένειες ἐβοηθήθησαν πάμπολλες φορὲς
ἀπ' τὴν γενναϊὸν δεξιὰ του; Πόσοι πεινασμένοι ἐχόρτασαν

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΜΟΝΙΜΗ ΓΛΩΣΣΟΛΑΛΙΑ

Στὴν ἀρχαϊκὴ Ἐκκλησίᾳ, παρουσιάσθηκαν φαινόμενα, ποὺ δὲν εἶχαν μόνιμο, ἀλλὰ προσωρινὸ χαρακτήρα. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ ἦταν καὶ τὸ φαινόμενο τῆς γλωσσολαλίας. Κατὰ τὴν Πεντηκοστή, μὲ τὴν ἐπιφοίτησι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς Ἀποστόλους, καθὼς διηγεῖται ὁ θεηγόρος Λουκᾶς στὶς Πράξεις (β' 4), «ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις». Τὸ πρῶτο κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας ἔγινε, πράγματι, ἐκείνη τὴν ἡμέρα, σὲ διάφορες ξένες γλώσσες ἀπὸ τοὺς πνευματοφόρους πλέον Ἀποστόλους, ποὺ λίγο πρὶν τὶς ἀγνοοῦσαν ἐντελῶς. Τὸ ἴδιο χάρισμα φανερώθηκε καὶ στὸν Ρωμαῖο ἑκατόνταρχο Κορνήλιο καὶ τοὺς γύρω του, ὅταν πί-

τὴν πεῖνά τους; Πόσοι ἄρρωστοὶ τὸν εἶδαν παρήγορό τους ἄγγελο; Πόσοι κατατρεγμένοι τὸν βρῆκαν προστάτη; Καὶ τὸ σπουδαιότερο εἶναι, ὅτι χωρὶς νὰ παίρνη κανεὶς εἶδησι, κατὰ τὸ «μὴ γνώτω ἢ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου» (Ματθ. ζ', 3), ἀπ' τὸ ὑστέρημα τοῦ ἀσχοῦσε τὸ εὐγενέστατο χρέος τῆς φιλοπτωχείας. Καὶ κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο, μὲ καρδιά καλωσυνάτη, μὲ ψυχὴ πεντακάθαρη, μὲ συνειδήσι ἀναπαυμένη ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ χριστιανικὸ καὶ ἱερατικὸ του καθῆκον, παρέδωσε, τέλη Δεκεμβρίου τοῦ 1940, τὸ φωνὸ πνευμά του στὰ χέρια τοῦ Πλάστου...

*

Γονατιστὸς στὸ μνήμά του ἐπάνω, ποὺ βρίσκεται σὲ μιὰ ἐξωτική τοποθεσία, ἔξω ἀπ' τὸ πάγκαλλο Προσκύνημα τῆς Παναγίας τῶν Μαγνάνων, ἀπευθύνω τὶς θερμὲς προσευχὲς μου γιὰ τὴν ἀγνή καὶ ἄδολη ψυχὴ του, ποὺ-εἶμαι βέβαιος—θὰ φωσφορίζη στοὺς πάμφωτους κόσμους τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ συμπαρίσταται στὸ οὐράνιο Θυσιαστήριον, ὅπου οἱ ἄνω λειτουργοὶ ψάλλουν ἀκατάπανστα δοξολογίες στὴν Τρισήλιον Θεότητα.

Καὶ σκέπτομαι τὰ δυνατὰ λόγια τοῦ Ψαλμοδοῦ, ποὺ ἀποτελοῦσαν καὶ γιὰ τὸν ἀείμνηστο παπ' Ἀντώνη Μαστρόκαλο τὸν πανεόσμο λιβανωτὸ τῆς ὡραίας ψυχῆς του. «Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, μὴ κατασχυνθεῖν εἰς τὸν αἰῶνα... εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνευμά μου· ἐλυτρώσω με, Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας» (Ψάλμ. λ', 2).

ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ Α. ΒΙΤΑΛΗΣ
Ἀρχιμ. Ἱεροκλήρξ Νικοπόλεως

στεφαν στον Χριστό και βαπτίσθηκαν από τον Ἀπόστολο Πέτρο (Πράξ. ι' 45). Ἀκόμη τὸ φαινόμενο αὐτὸ παρουσιάσθηκε καὶ στους δώδεκα πού χειροθέτησε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν Ἔφεσο (Πράξ. ιθ' 6): «Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις». Ὑπάρχουν κι' ἄλλες ἀκόμη μαρτυρίες στὴν Καινὴ Διαθήκη σχετικὲς μὲ τὴ γλωσσολαλία. Ἦταν ἕνα χάρισμα, πού εἶχε εἰδικούς λόγους γιὰ νὰ ὑπάρξῃ στὴ ζωὴ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Ὑστερα, κατέστη περιττὸ στὴν οἰκονομία τῆς σωτηρίας κι' ἐξαφανίσθηκε.

Ὁ κυριώτερος λόγος, κατὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο κι' ἄλλους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἦταν ἡ ἀνάγκη τοῦ κηρύγματος, ὅπως τὸ βλέπουμε καθαρὰ στὴ γλωσσολαλία τῆς Πεντηκοστῆς. Παρατηρεῖ, λοιπόν, ὁ ἱερὸς Πατήρ. «Τίνος ἔνεκεν πρὸ τῶν ἄλλων χαρισμάτων τὸ τῶν γλωσσῶν ἔλαβον οἱ Ἀπόστολοι; Ἐπειδὴ πανταχοῦ διέρχεσθαι ἔμελλον. Καὶ ὡς περ ἐν καιρῷ τῆς πυργοποιίας ἡ μία γλῶττα εἰς πολλὰς διετέμετο, οὕτω τότε αἱ πολλαὶ γλῶσσαι πολλάκις εἰς ἕνα ἄνθρωπον ἦσαν. Καὶ ὁ αὐτὸς καὶ τῇ Περσῶν καὶ τῇ Ῥωμαίων καὶ τῇ Ἰνδῶν καὶ ταῖς πολλαῖς διελέγετο γλώσσαις, τοῦ Πνεύματος ἐνηχοῦντος αὐτῷ» (Εἰς Πράξ. β' 4, Σειρ. Γραμ., Γ', σ.24). Πρέπει, πάντως, νὰ σημειωθῆ, ὅτι ἡ γλωσσολαλία, πού σημειωνόταν στὴ λατρεία τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν τὸ ἴδιο χάρισμα, πού ἔλαβαν οἱ Ἀπόστολοι κατὰ τὴν Πεντηκοστή, γιὰτί, ἀπ' ὅ,τι γράφει σχετικὰ ὁ Παῦλος, ὅποιος σηκωνόταν καὶ μιλοῦσε ἔτσι, δὲν καταλάβαινε τί ἔλεγε καὶ χρειάζόταν ἄλλος χριστιανός, προικισμένος μὲ ἄλλο χάρισμα, ἐκεῖνο τῆς «ἐρμηνείας», γιὰ νὰ ἀποδώσῃ τὸ νόημα (βλ. Α' Κορ. ιδ').

Σὰν ἕκτακτο, λοιπόν, χάρισμα, ἡ γλωσσολαλία ἀνήκει ἀποκλειστικὰ στὸ αὐγινὸ παρελθὸν τῆς Ἐκκλησίας. Ὡστόσο, τὸ φαινόμενο ἐκεῖνο δὲν ὑπάρχει στὴ μνήμη τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀπλῶς καὶ μόνο, γιὰ νὰ ἱκανοποιοῦμε τὴν περιέργειά μας ἐμεῖς οἱ ἐπιγενέστεροι χριστιανοί. Εἶναι ἕνα γεγονός, πού μᾶς κάνει βέβαια νὰ θαυμάζουμε τὰ τοτινὰ φαινόμενα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ ἔχει καὶ νὰ μᾶς διδάξῃ ἔμμεσα κάτι. Ἀπὸ μιὰ ἀποψι, μπορούμε νὰ πούμε, ὅτι «τὸ λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις» εἶναι ἕνα φαινόμενο μόνιμο στὴν Ἐκκλησία, ἀπαραίτητο γνώρισμα στους ποιμένες της, ἀλλὰ καὶ τὰ μέλη της, σὲ κάθε γενεὰ καὶ σὲ κάθε τόπο. Δὲν πρόκειται γιὰ ξένες γλώσσαις μὲ τὴν πρώτη καὶ συνήθη σημασία τῶν δυὸ αὐτῶν λέξεων, ἀλλὰ γιὰ μιὰ ἄλλη πολὺ πιὸ οὐσιώδη κι' ἐνδιαφέρουσα κάθε ἀληθινὸ χριστιανὸ καὶ πάνω ἀπ' ὅλους τὸν ποιμένα.

Ποιὸ εἶναι τὸ ἄναο χρέος, ἡ ἀδιάκοπη ἐσωτερικὴ ἀνάγκη

κι' ἡ ἐπιταγὴ τοῦ γνησίου χριστιανοῦ; Νὰ μεταδώσῃ τὸν Χριστὸ στους ἄλλους. Νὰ κηρύξῃ, μὲ τὴ συμπεριφορὰ του καὶ μὲ τὸ στόμα του, τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Πῶς πρέπει ὁμῶς, νὰ τὸ κάνῃ αὐτό; Προσαρμόζοντας τὴ συμπεριφορὰ του καὶ τὸ λεκτικὸ του στὶς συγκεκριμένες περιστάσεις καὶ στὰ συγκεκριμένα πρόσωπα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔχει κάθε φορὰ νὰ κάνῃ. Ὁ κατάλληλος τρόπος, πού χρειάζεται νὰ ἀκολουθήσουμε, ὥστε νὰ μιλήσουμε, μὲ τὴ στάσι καὶ τὰ λόγια μας, ἐποικοδομητικὰ κι' ὄχι ἀπωθητικὰ στὸν πλησίον μας, εἶναι ἓνα εἶδος ἰδιαίτερης γλώσσας, «ἐτέρας γλώσσης». Γι' αὐτὸ λέμε: «Πρέπει νὰ τοῦ μιλήσῃς στὴ γλώσσά του, γιὰ νὰ σὲ καταλάβῃ, γιὰ νὰ τοῦ κάνῃς καλό». Ἡ ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ εἶναι μιὰ. Ἀλλὰ οἱ τρόποι, μὲ τοὺς ὁποίους, ὁποῖος ἔχει φωτισμένη διάκρισι, μεταδίδει αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, εἶναι πολλοί. Ἀλλοιῶς μιλάμε σ' ἓνα μικρὸ παιδί. Ἀλλοιῶς σ' ἓνα πρόσωπο, πού κάποια μεγάλη θλίψις τὸ συγκλόνισε. Ἀλλοιῶς σ' ἓναν ἄνθρωπο, πού ἔχει σκανδαλισθῆ. Ἀλλοιῶς σ' ἓνα ἄλλον ἀδιάφορο. Κάθε ψυχὴ καὶ κάθε περίστασις ἀπαιτοῦν μιὰ ἰδιαίτερη γλώσσα, μιὰ γλώσσα, πού μπορούμε πραγματικὰ νὰ τὴ χαρακτηρίσουμε «ἐτέραν». Τὸ ὑπόδειγμα τὸ ἀντλοῦμε, ἀπὸ πού ἄλλοῦ; Ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριό μας κι' ἀπὸ τὴ Γραφὴ γενικά, πού εἶναι ὁ Λόγος του. Ἐδῶ ὁ Θεὸς μιᾶ σκληρὰ κι' ὁ Λόγος του εἶναι πραγματικά, ἀπὸ κάθε ἄποψι, σὰν μαχαίρι, πού σχίζει καὶ φθάνει στὸ κόκκαλο, «διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος» (Ἑβρ. δ' 12). Παρὰ κάτω, εἶναι ἄβρός, θεραπευτικός, «μὴ σπάζοντας τὸ μισοτσακισμένο καλάμι καὶ μὴν ἀποσβύννοντας τὸ καπνισμένο φυτίλι», (Ματθ. ιβ' 20). Ἄλλοῦ εἶναι ἀπλὸς καὶ διάφανος κι' ἄλλοῦ μὲ ὀλοένα βαθύτερα στρώματα.

Γνωρίζοντας καὶ χρησιμοποιῶντας, μὲ τὴ φῶτισι καὶ τὴν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὴν κατάλληλη «γλώσσα» κάθε φορὰ, ἀποδεικνύομαστε πράγματι Χριστοφόροι καὶ μεταδίδουμε τὸν Χριστό, συνεχίζοντας τὸ ἔργο τῶν Ἀποστόλων στὴ μικρὴ κλίμακα τῶν δυνατοτήτων μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη γλωσσολαλία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς διακρίσεως, τὸ γνῶρισμα καὶ τὸ στόλισμα κάθε ἀληθινοῦ χριστιανοῦ, κάθε ἀξίου ποιμένος τῆς Ἐκκλησίας.

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

Ἡ συνέχεια τῶν ἀπαντήσεων στὶς Λειτουργικές, Κανονικὲς καὶ ἄλλες ἀπορίες τῶν ἐφημερίων ἀναβάλλεται διὰ τὸ ἐπόμενο τεῦχος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

— Κατόπιν προσκλήσεως ό Διευθυντής του Τ.Α.Κ.Ε. κ. Ζαφείριος Κέπετζης μετέβη εις τό 'Εθνικόν 'Ιδρυμα και ώμίλησεν πός τους φιλοξενουμένους ύπ' αὐτοῦ 'Ιερείς τών περιφερειών Κρήτης και Μακεδονίας περί τών διαφόρων ζητημάτων του Ταμείου.

— 'Εγένετο αποδεκτή ή ύποβληθεΐσα ύπό του κ. Ζ. Κέπετζη, Διευθυντοῦ του Τ.Α.Κ.Ε., παραίτησις λόγω συμπληρώσεως 35ετίας έν τή ύπηρεσία του Τ.Α.Κ.Ε. 'Επ' ευκαιρία ύπό του Μακ. Αρχιεπισκόπου εξέφράσθη πός τον άποχωροῦντα ή ευαρέσκεια τής 'Εκκλησίας διά τας πολλαπλās πός τό Τ.Α.Κ.Ε. και τήν 'Εκκλησίαν γενικώς ύπηρεσίας του, εξέφράσθη δε ή έλπις ότι θα αναγνωρισθοῦν αὐται και ύπό τής Διοικήσεως, ήτις θα θελήσῃ νά χρησιμοποίησῃ τήν πολύτιμον πείραν του άποχωροῦντος επί τών άπασχολοῦντων τό Τ.Α.Κ.Ε. ζητημάτων.

Νέοι συνταξιούχοι

'Από 25.5.65 έως 31.5.1965 έχορηγήθησαν παρὰ του Τ.Α.Κ.Ε. αί κάτωθι συντάξεις και έφ' άπαξ βοηθήματα.

Προσβυτέρων 'Αθηνά Γρ. Τσισημανλίδου, 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Μαρωεΐας, γ' μισθολογικής κατηγορίας. Σύνταξις δρχ. 600. 'Εφ' άπαξ δρχ. 28.051.

Αΐδεσιμ. Τζέρομπον Δημήτριον, 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, β' μισθολογικής κατηγορίας. Σύνταξις δρχ. 13391. 'Εφ' άπαξ δρχ. 36.192.

'Εγκύκλιοι

Τ Α Κ Ε

'Αρ. 'Εγκυκλίου 32

'Εν 'Αθήναις τῆ 28.5.1965

Περί ληψις: «Περί μη χορηγήσεως δανείων δι' αντιμετώπισιν εκτάκτων ανάγκων εις ήσφαλισμένους και συνταξιούχους οΐτινες συστηματικῶς παραμελοῦν τήν έξυπνρήτησιν τούτων».

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

Π ρ ὸ ς

α) 'Απαντα τὰ Τοπικά Τ.Α.Κ.Ε.

β) Τὰς Διευθύνσεις, Τμήματα, 'Υπηρεσίας και Γραφεΐα του Τ.Α.Κ.Ε.

Λαβόντες ύπ' όψιν, ότι ένιοι τών παρ' ήμῶν δανειοδοτηθέντων δέν εῑναι συνεπεις εις τήν καταβολήν τών δόσεων τών χορηγηθέντων αὐτοΐς δανείων πός αντιμετώπισιν τήν εκτάκτων ανάγκων του βίου των, προήλθομεν εις τήν άπόφασιν, πός έξυπνρήτησιν τών ήσφαλισμένων και συνταξιούχων μας, οΐτινες προθύμως ανταποκρίνονται εις τās ύποχρεώσεις των, όπως του λοιπού μη επαναχορηγῶμεν εις τους πρώτους δάνεια.

Παρακαλοῦμεν, όπως τήν άπόφασιν ταύτην γνωστοποιήσῃτε εις τους αιδεσιμωτάτους εφημερίους πός άποφυγήν αδικων παραπόνων.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Καθηγ. Π. ΣΤΕΡΙΩΤΗΣ

Τ.Α.Κ.Ε.
'Αρ. 'Εγκυκλίου 33

'Αθήναι τῆ 31ῃ Μαΐου 1965

Π ε ρ ί λ η ψ ι ς : «Περὶ καθορισμοῦ τοῦ καταβλητέου ποσοῦ ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας-λουτροθεραπείας εἰς συνταξιούχους τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ τὸ ἔτος 1965»:

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

Π ρ ὶ σ

- 1) Τὰς Διευθύνσεις, Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὑγειονομικῆν καὶ ἅπαντα τὰ Τμήματα, Γραφεῖα καὶ Ὑπηρεσίας τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.
- 2) Ἄπαντα τὰ Τοπικὰ Τ.Α.Κ.Ε.

'Ανακοινοῦμεν ὑμῖν, ὅτι, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἡμετέρου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ληφθείσης κατὰ τὴν Συνεδρίαν Ζ')31.5.65, τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 18 παρ. 3 ἐδάφ. 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. (ΦΕΚ 29)31.1.1958, τεύχος Β') προβλεπόμενον καὶ καταβλητέον εἰς τοὺς δικαιούχους συνταξιούχους καὶ τὰς συνταξιοδοτούμενας ὀρφανικάς οἰκογενεῖας ὁμοῦ μετὰ τῆς συντάξεως τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1965 ἔτους ἑκτακτον ἐπίδομα ἀεροθεραπείας-λουτροθεραπείας, καθωρίσθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 400 κατ' ἀνώτατον ὄριον δι' ἑκάστον συνταξιούχον καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἡ σύνταξις τούτων δὲν θὰ ὑπερβαίῃ τὸ ὡς ἄνω ποσόν, ἄλλως — εἰς ἄς περιπτώσεις ἡ καταβαλλομένη σύνταξις μετὰ τὴν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων εἶναι κατωτέρα τῶν 400 δραχμῶν — τὸ καταβλητέον ἐπίδομα διὰ λουτροθεραπείαν ἀνέρχεται εἰς ὃ ποσόν καὶ ἡ σύνταξις.

'Επάναγκες κρίνομεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ὅπως ὑπεθυμίσωμεν ὅτι, καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δηλ. ὅτι τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δικαιοῦνται οἱ πάσης φύσεως συνταξιούχοι, οἱ συνταξιοδοτηθέντες μέχρι τῆς 31.12.64, ἐξαιρέσει δηλ. ἐκείνων, ὧν ἡ σύνταξις ἤρξατο ἀπὸ 1.1.65, οἵτινες θὰ δικαιοῦνται το ἐπίδομα κατὰ μῆνα Ἰούλιον 1966.

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δὲν δικαιοῦνται:

α) Οἱ λαμβάνοντες προσωποπαγὲς βοήθημα, διότι κατ' ἀπόφασιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, κοινοποιηθεῖσαν ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55)1959 ἐγκυκλίου ἡμῶν, τὸ προσωποπαγὲς βοήθημα δὲν εἶναι σύνταξις, τὸ δὲ ἐπίδομα λουτροθεραπείας καταβάλλεται μόνον εἰς τοὺς συν)χους καὶ

β) Αἱ συνταξιοδοτούμεναι βάσει τοῦ ἀρθροῦ 14 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81455)28.8.1962 Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Πρὸς ἀποτροπὴν συγχύσεως σημειοῦμεν τοὺς λαμβάνοντας προσωποπαγὲς βοήθημα, ὡς καὶ τὰς χήρας πρεσβυτέρας τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, οἵτινες δὲν δικαιοῦνται τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος.

Παπαζαφείρης Θεόκλητος, Χρυσανθακόπουλος Γρηγόριος, Δημητρίου Γρηγόριος 'Ι. Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, Παπαδημητρίου Σταύρος 'Ι. Μητροπόλεως Δρυινοπόλεως, Παπαπαναγιώτου Κων)νος 'Ι. Μητροπόλεως Ρόδου, Παπαγεωργίου Ἀγαθάγγελος Κεντρικοῦ Τ.Α.Κ.Ε., Σγούρα Ξανθίππη 'Ι. Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, Παχιοῦ Μαρία 'Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος, Κρανιώτου Ἀρετὴ 'Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, Παπανικολάου Μαρία 'Ι. Μητροπόλεως Πατρῶν, Καογαζιάνη Μαρία Κεντρικοῦ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ Ξανθῆκη Μαρία 'Ι. Μητροπόλεως Πέτρας Κοήτης.

Ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος λουτροθεραπείας-ἀεροθεραπείας, θὰ γίνῃ ὁμοῦ μετὰ τῆς συντάξεως τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1965 διὰ καταθέσεως ὑπὸ τοῦ δικαιούχου τῆς ἐν τῷ συνταξιοδοτικῷ βιβλιαρίῳ εἰδικῆς ἀποδείξεως (ὑπ' ἀριθ. 39) ὑποκειμένης εἰς χατοσήμανσιν 1,12%, ἡ ἀξία τοῦ ὁποίου θὰ ἀποδοθῇ ὡς καὶ τοῦ χατοσήμου τῶν συντάξεων.

Ὁ Διευθύνων Σύμβουλος
Καθηγ. Π. ΣΤΕΡΙΩΤΗΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδεσιμ. Ντέμον Θεμιστ. Ἐφημ. Παύλου Βοιωτίας. Ἐνεγράφητε μερίμνη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς σας, ἥτις μᾶς ἐγνωστοποίησεν τὴν ἐφημεριακὴν σας διεύθυνσιν. — Ἱεροδὸν Ναδὸν Κοιμησεως Θεοτόκου. Σταμινάκιον Γυθείου Λακωνίας. Σᾶς ἀπεστείλαμεν τὰ τεύχη ἀπὸ 1.1.64 μέχρι τοῦδε καὶ ἰδιαιτέραν ἐπιστολήν. Συγχαίρομεν τὴν προσπάθειάν σας. — Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερον Σταθόπουλον Λάμπρον. ὁδὸς Ἐστίας 12, Ἀθήνας Τ. 608. Ἡ ἀλλαγὴ εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν σας ἐκένετο. Εὐχαριστοῦμεν. — Αἰδεσιμ. Παπαδόπουλον Γεώργιον. Αἰθαία-Θουρία Μεσσηνίας. Ἐλήφθη ἡ ἐπιστολή σας καὶ ἐνηργήθη ἡ μεταβολὴ εἰς τὴν διεύθυνσίν σας. εὐχαριστοῦμεν. — Αἰδεσιμ. Μαϊκούσην Ἀθανάσιον. Ἅγιον Δημήτριον Κοζάνης. Ἐγένετο ἡ διόρθωσις εἰς τὴν διεύθυνσιν σας καὶ σᾶς ἀπεστείλαμεν τὰ τεύχη ἀπὸ 1.1.64 μέχρι τοῦδε. — Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερον Μοσχολιδάκην Ἐμμαν. Μερκούρη 34 Ἀθήνας. Διωθῶδη ἡ διεύθυνσίς σας. Ἱερὰν Μητροπόλιν Γορτύνης καὶ Ἀσκαδίας. Αἰτηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν γενικὴ κατάστασις τῶν παρ' Ὑμῖν ὑπηρετούντων ἐφημερίων ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Αἰδεσιμ. Πετσόγλου Ἀθανάσιον. Μάρμαρα Πάρου. Σᾶς ἀπεστείλαμεν ταχυδρομικῶς ἀμφότερα τὰ βιβλία, τὰ ὅποια μᾶς ἐζήτησατε, καὶ διὰ τὰ ὅποια οὐδὲν ἐπὶ πλέον ὀφείλετε πρὸς ἡμᾶς. — Κύριον Νικόλ. Τσιτράν Εὐνόβριον - Ἀργαλαστής - Λαρίσης. Σᾶς ἀπεστείλαμεν τὸ ζητηθὲν τεύχος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Θεσ/νίκης, Ἡ ἐνοχὴ τῆς ἀμαρτίας ὡς ψυχικὴ νόσος. — Ἄρχιμ. Τίτου Καράντζαλη, Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μητροπόλεως Παραμυθίας, Γύρω ἀπὸ τὸν θρόνον τοῦ Σαμουήλ. — Ἄρχιμ. Χριστοφόρου Καλύβα, Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ραγδαία ἀνέλιξις. — Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Α'. Ποιὰ πρέπει νᾶναι ἡ στάσις μας ἀπέναντι στὸ θάνατο. Ἀπόδοσις Θ. Σ. — Ἄρχιμ. Προκοπίου Παπαθεοδώρου, Πλειότερον καὶ καθαρώτερον φῶς εἰς τὴν νεολαίαν μας. — Θρησκευτικὴς καὶ ἠθικὴς μελέτες τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νεκταρίου Αἰγίνης, «Γνώρισε τὸν ἑαυτὸ σου». Ἀπόδοσις Θεοδόσῃ Σπεράντσα. — Βασ. Ἡλιάδης, Ἁγία Βαρβάρα. — «Φιλοθέου Ἀδολεσχίας», μέρος πέμπτον. Ψυχοφελεῖς ἐπιστάσεις ἀπὸ τὸ «Δευτερονόμιον», ὑπὸ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρωως, Ἀπόδοσις Θεοδῶς. Σπεράντσα. — Ἄρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μητροπόλεως, Οἰκονόμος Ἀντώνιος Μαστρογάλογος. — Βασ. Μουστάκη, Ἡ μόνιμη γλωσσολογία. — Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — Ἀλληλογραφία.

Τύποις : ΤΣΙΡΩΝΗ (Μονοτυπικὰ Συγκροτήματα)
Ὁδὸς Μενάνδρου 4, Ἀθήναι — Τηλέφ. 533.805.

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου : Γ. Σ. Χρυσάφης, Ἰασωνίδου 22, Σούρμενα